

Strategický plán rozvoje městyse

„OKŘÍŠKY 2030 – MĚSTYS PRO LIDI“

Analytická část

(zpracovaná červenec 2013 – leden 2014, schválená x. x. 2014)

Obsah:

1. Území	4
1.1. Historie	4
1.2. Poloha a rozloha	9
1.3. Přírodní podmínky	9
1.3.1. Geografie	9
1.3.2. Vodstvo	9
1.3.3. Podnebí	11
1.3.4. Rostlinstvo	11
1.3.5. Živočišstvo	12
1.4. Regionální vazby, spádovost	13
2. Obyvatelstvo	14
2.1. Demografická situace a vývoj, migrace	14
2.2. Věková struktura obyvatel	15
2.3. Národnostní a náboženské složení	17
2.4. Vzdělanost	17
2.5. Sociální situace	17
3. Bydlení	19
3.1. Bytový fond	19
3.2. Bytový fond v majetku městyse	20
3.3. Pozemky pro bytovou výstavbu	20
4. Ekonomika a podnikání	22
4.1. Ekonomická situace	22
4.1.1. Zemědělství a potravinářství	22
4.1.2. Průmysl	22
4.1.3. Obchod a služby	22
4.1.4. Cestovní ruch	23
4.2. Trh práce, nezaměstnanost	24
4.3. Průmyslové zóny a brownfields	25
4.4. Podpora podnikání	25
5. Doprava	27
5.1. Silniční doprava	27
5.1.1. Krajské silnice	27
5.1.2. Místní komunikace	30
5.1.3. Parkoviště	32
5.1.4. Bezpečnostní prvky	32
5.1.5. Chodníky	34
5.1.6. Cyklistická doprava	36
5.2. Železniční doprava	37
5.3. Dopravní obslužnost	37
6. Infrastruktura	39
6.1. Zásobování vodou	39
6.1.1. Vodovod	39
6.1.2. Kanalizace a ČOV	39
6.2. Energie	40
6.2.1. Zemní plyn	40
6.2.2. Elektrická energie	41
6.2.2. Elektrická energie	41
6.2.3. Alternativní zdroje energie	41
6.3. Informační a komunikační technologie	42
6.4. Veřejné osvětlení	42

7. Bezpečnost a ochrana	44
7.1. Policie	44
7.2. Zásahová jednotka SDH	44
7.3. Prevence ochrany zdraví a majetku	44
8. Občanská vybavenost	46
8.1. Školství	46
8.1.1. Mateřská škola	46
8.1.2. Základní škola	46
8.1.3. Umělecké školství	47
8.1.4. Komunitní škola	47
8.2. Zdravotnictví	47
8.3. Sociální služby	47
8.4. Hřbitov	47
8.5. Obchodní síť a služby	48
9. Životní prostředí	49
9.1. Ovzduší	49
9.2. Vodní zdroje	49
9.3. Veřejná zeleň	49
9.4. Odpadové hospodářství	49
9.5. Hluková zátěž	50
9.6. Staré ekologické zátěže, radon	50
10. Společenský život	51
10.1. Spolková činnost	51
10.1.1. Sport	51
10.1.2. Kultura	52
10.1.3. Ostatní	52
10.2. Volnočasová infrastruktura	53
10.2.1. Sportoviště	53
10.2.2. Kulturní zařízení	54
11. Samospráva	56
11.1. Orgány městyse	56
11.2. Členství v organizacích, partnerská obec	56
11.3. Zřizované organizace	57
11.4. Obecní majetek	57
11.5. Finanční zdraví městyse a rozpočtový výhled	63
11.6. Informační systém	65
11.7. Zdravý městys, zapojení veřejnosti do rozhodování	66
12. Závěry analytické části	68
12.1. Celková SWOT analýza	68
12.2. Výstupy pro další část strategického plánu	69
<i>Použité podklady</i>	70

1. Území

1.1. Historie

Okříšky leží v části Českomoravské vrchoviny, jejíž osídlování probíhalo vnitřní kolonizací. Slovanské obyvatelstvo přicházelo na území původního pralesa v polovině 12. století. Významné správní středisko raného přemyslovského státu v sousedních Přibyslavicích je písemně doložené již ve 20. letech 13. století, první písemná zmínka o Okříškách pochází ale až z roku 1371. V tomto roce vydal moravský markrabě Jan Jindřich (bratr císaře Karla IV), testament, v němž rozdělil majetek mezi své tři syny, Janu Soběslavovi připadlo zboží rokštejské včetně vesnice „Ockrziessicz“. Z archeologických nálezů při rekonstrukci zámku se však dá odvodit osídlení již minimálně o sto let dříve.

Majitelé panství se často střídali – po Janu Soběslavovi ho získali Valdštejní, roku 1466 král Jiří z Poděbrad nechal zapsat zboží v Petrovicích a Okříškách Mikuláši z Rochova. Petrovští z Rochova přebudovali původní tvrz v pozdně gotickém slohu a drželi Okříšky do roku 1540, kdy prodali panství Milotovi Herynkovi ze Slupna. Renesanční tvář se sgrafitovou výzdobou (na Moravě unikátní motiv mořských panen) dostalo okříšské panské sídlo za dalšího majitele Jindřicha Rechemberka ze Želetic. Když roku 1617 prodal statek Okříšky paní Sibyle Slavatové, uvádí se v soupise příslušenství tvrže ves, poplužní dvůr, pivovar, mlýn, rybníky a poddaní s poddanskými závazky včetně robot. V pobělohorském období drželi Okříšky krátce Březničtí z Náchoda, ale již v roce 1629 je kupuje Vít Jindřich Port z Arlesberka, v zápise do zemských desek je poprvé zmíněný kostel, dále je v příslušenství pivovar, vinopalna a dvůr s mlýnem.

Sňatkem s vdovou Evou Rosinou Portovou přešlo okříšské zboží na Jana Jakuba z Levese, vojenského komisaře jihlavského kraje. Syn Jan Vilém s manželkou Annou Alžbětou z Horneka nechali přestavět kostel – reliéf s jejich erby nad vchodem nese letopočet 1673. Lánová vizitace z roku 1679 dokládá existenci 19 usedlostí – 9 menších sedláků, zbytek chalupníků. Při drancování za třicetileté války patřily Okříšky k méně postiženým vsím. Další pán Kryštof Pavel Věžník, druhý manžel Elišky z Levese, vlastnil také sousední Pokojovice s nimiž Okříšky sdílely další osudy. Obě vsi byly v roce 1706 prodány Norbertu Lvovi, šlechtici Hochovi, který nechal pro kostel ulít menší zvon, který dodnes slouží spolu s větším a starším zvonom. Filip Ignát, rytíř Hoch, prodal Okříšky Karlovi Heřmanu z Heldenherzu a po jeho smrti je koupil majitel rozsáhlého brtnického dominia Tomáš Vinciguerra Collalto. Tvořily samostatný alodní statek a v bývalém zámku sídlila správa statku. V polovině 18. století eviduje sumář tereziánského katastru 11 sedláků, 10 chalupníků a 8 rodnin podruhů s jejich majetkem i povinnostmi včetně robot a naturálních dávek.

Z operátu vceňovací komise ze 40tých let 19. století vyplývá, že v té době žilo v Okříškách v 72 domech 523 obyvatel. Ze 123 rodnin se živilo 23 zemědělstvím, 11 řemeslem, 3 obojím, 3 různými ručními pracemi, 83 námezdními pracemi. Jmenováni jsou 2 mlynáři, 2 kováři, řezník, bednář, švec a kolář. Po revoluci 1848 přešla správa obce na obecní samosprávu s rozsáhlými veřejnými povinnostmi, na jejichž krytí se ale těžko získávaly prostředky. Přes stálé navyšování přírážek k daním a drobné obecní podnikání postupně narůstalo zadlužení obce. Rozhodujícím způsobem zasáhla do rozvoje obce železnice. První vlak zastavil na okříšském nádraží při zkušební jízdě na úseku Severozápadní dráhy z Jihlavy do Starče dne 26. 3. 1871. Prodloužení transversální trati z Božího Požehnání (Zastávky u Brna) do Okříšek potom zprovoznila Společnost státní dráhy 4. 7. 1886. Železnice přinesla trvalý nárůst počtu obyvatel a domů, rozvoj živností, obchodu, školství, kulturního a společenského života.

Obec se rozšiřovala od původní osady rozložené kolem rybníka pod zámek směrem k nádraží a kolem silnice k Třebíči. V meziválečném období vyrostla nová sídliště na Skalce a na Tržišti. Ulice k nádraží se stávala obchodní tepnou s výstavnými domy, před válkou byla jedinou pojmenovanou, od r. 1932 nesla jméno Tyršovo. Rozšiřoval se počet a druhy živností, v meziválečném období zde působilo i 5 hostinců, 7 řezníků, 3 pekaři, 3 holiči, 2 mlynáři, několik obchodníků, cukrářů, tesařů, strojníků, autodopravců, drogistů, zahradníků a majitelé dalších živností. Z větších podniků se sluší jmenovat panský lihovar (1882), velký pilařský podnik na půdě velkostatku (1883-92), parní cihelna (20. a 30. léta), továrna na výrobu knoflíků (1935) a další dřevařský a pilařský závod (počátek 40. let). Obecní hospodářství trpělo v meziválečném období nedostatkem peněz. Provoz obecního kamenolomu, výnosy z nájmu pozemků, rybníka Ohrady, obecní váhy a hostince a zisky z dobytčích trhů (od r. 1923 konané 4x a od r. 1926 6x ročně) nestačily na zabezpečení výdajů. Po nákladné přístavbě školy a elektrizaci ve 20. letech přišla hospodářská krize a finančně vyčerpaná obec se musela vedle svých chudých postarat také o četné nezaměstnané.

Rostoucí obec potřebovala stále větší školu. Původní jednotřídka z roku 1864 nestačila, nová budova školy vyrostla v letech 1890-91. V roce 1925 došlo k rekonstrukci a přístavbě školní budovy a rozšíření školy na újezdni měšťanku. K významnějším zařízením působícím v Okříškách patří dále poštovní úřad (1885), četnická stanice (1877), státní zdravotní obec (1914), od roku 1923 zde působila též Pěče o matky a děti a porodní asistentka. V roce 1913 získala obec i samostatnou duchovní správu, od konce 19. století se bohatě rozvíjela spolková činnost – čtenářský spolek Palacký, který v roce 1912 splýnul se Sokolem, hasičský sbor založený roku 1894, sokolský divadelní soubor a od roku 1924 kino.

Po II. světové válce růst obce pokračoval, koncem šedesátých let se připojily Nové Petrovice, které s ní byly územně propojené. V sedmdesátých letech se Okříšky staly tzv. střediskovou obcí, pod tehdejší Místní národní výbor spadalo několik okolních obcí. Ty se po roce 1989 v rámci přechodu zpět k obecnímu zřízení a skutečné samosprávě opět osamostatnily. Od té doby se obec rozvíjí samostatně, v roce 2002 získala obecní znak a v roce 2007 byla jmenována městysem.

O vzniku názvu Okříšek je několik teorií. Podle jedné vede nejstarší dochovaný tvar jména obce „Ockrziessicz“ k domněnce, že se původně jmenovala stejně jako nedaleké Okřešice (od osobního jména Okřeša – od staročeského vzkřísiti), zdrobněním a vnitřním dloužením vznikly Okříšky. Vzhledem k tvaru názvu k roku 1466 „Osskrzieczky“ se zase usuzuje na odvozeninu od osobního jména Oskora (od slova skor – rychlý). Existuje také názor, že osada dostala jméno po dočasném zpustnutí a obnovení – vzkříšení. Od 18. století nastupuje moderní podoba jména obce Okříško, po vzniku ČSR se důsledně používalo Okříšky. Pouze v období protektorátu Čechy a Morava se používal německý název Klein Warterberg.

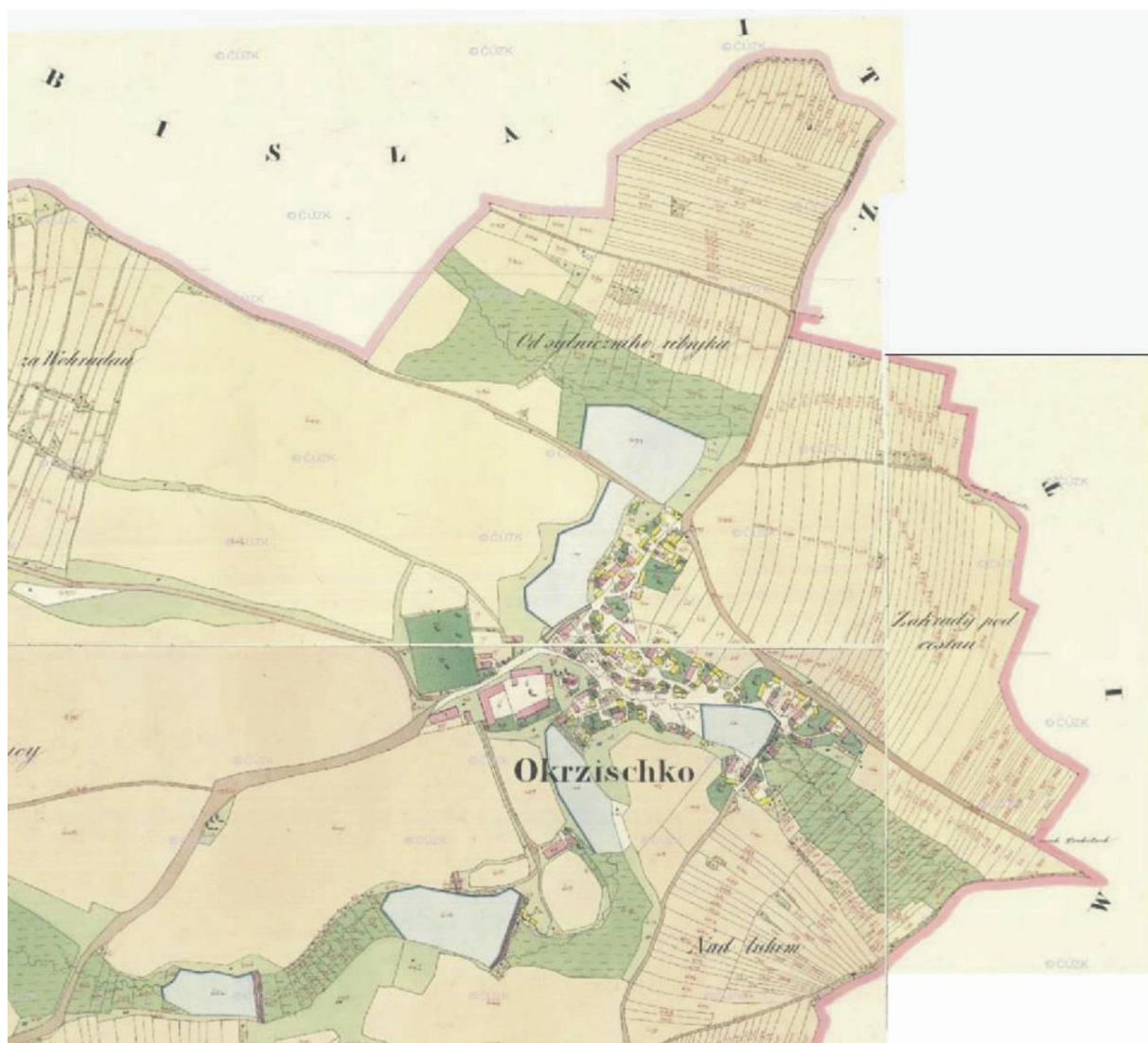
Vývoj Okříšek v mapách

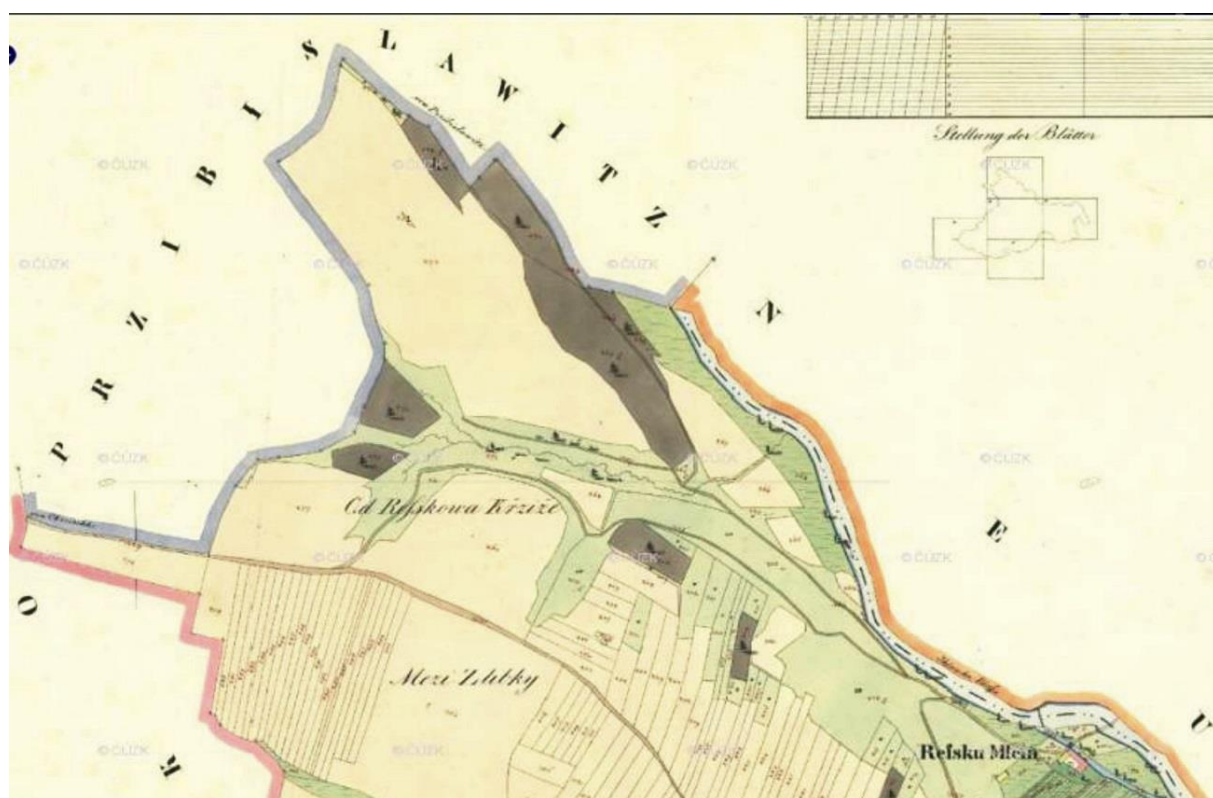
Müllerova mapa Čech z roku 1720 – nejstarší mapa zaznamenávající Okříšky

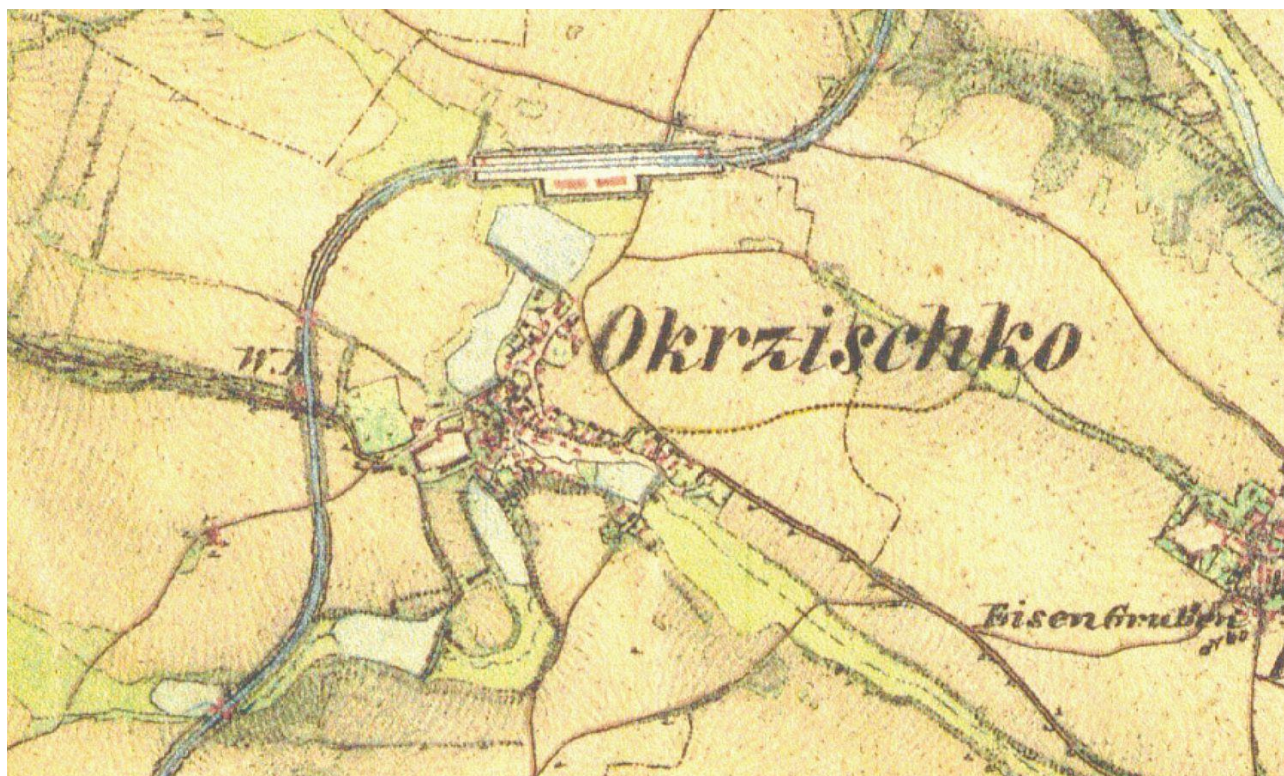

I. vojenské mapování (josefské) - 1764-1768

Stabilní katastr - povinné císařské otisky - 1824-1830

II. vojenské mapování (Františkov) - 1836-1852

III. vojenské mapování (františko-josefské) 1876-1878

Letecké snímkování 1953

Letecké snímkování 2010

1.2. Poloha a rozloha

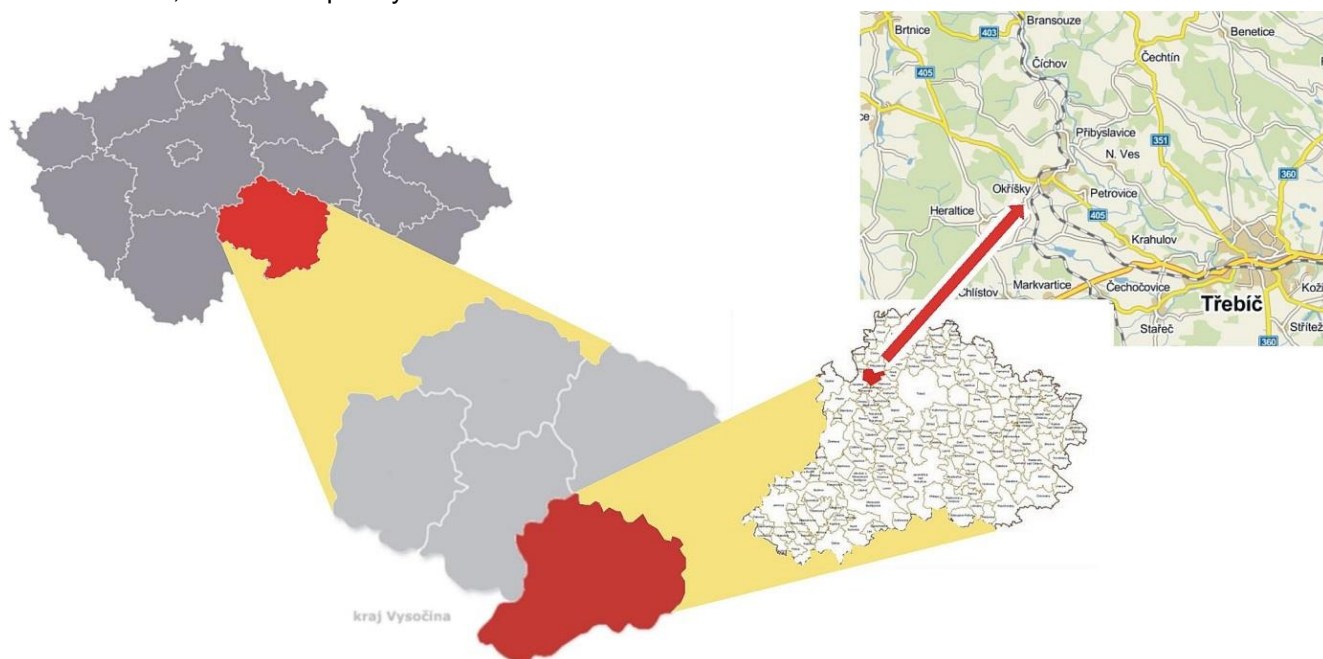
Okříšky leží na úpatí Českomoravské vrchoviny, mezi největšími městy Kraje Vysočina Jihlavou (25 km jihovýchodně) a Třebíčí (10 km západně).

Zeměpisná poloha: 49° 14' 47" zeměpisné šířky a 15° 45' 58" zeměpisné délky

Nadmořská výška: 479,435 metrů nad mořem

Rozloha: katastrální území Okříšek a Nových Petrovic mají celkem 656,7 ha, z toho tvoří:

- 388,5 ha zemědělská půda
 - 324,7 ha orná půda
 - 31,2 ha zahrady
 - 2,0 ha ovocné sady
 - 30,6 ha trvalé travní porosty
- 156,4 ha lesní půda
- 6,6 ha vodní plochy
- 24,5 ha zastavěné plochy
- 80,7 ha ostatní plochy

1.3. Přírodní podmínky

1.3.1. Geografie

Téměř celé území kraje Vysočina se nachází v geomorfologické oblasti Českomoravská vrchovina, území okříšského regionu potom na hranicích geomorfologických podcelků Brtnické vrchoviny a Jaroměřické kotliny na rozhraní celků Křižanovské vrchoviny a Jevišovické pahorkatiny. Členitý terén s průměrnou výškou cca 450 m.n.m. je gradován vrcholem Strážka 515 m.n.m. a stoupajícím terénem západním směrem k Zašovicím cca 600 m.n.m. Území je budováno v prvohorách prakticky výhradně leukokratiními a biotitickými migmatity, místy cordieritickými. Směrem od řeky Jihlavy k Nové Vsi a výše pochází z prvohor žilné leukokratiní a muskoviticko-turmalinické žuly. Kopce směrem ke Kněžicím jsou tvořeny z kvarcitů s četnými čočkami. Jihozápadní kopce jsou prekambričského stáří biotitické slabě migmatitizované protkačné kvarcy, krystalickým vápencem, u Pokojovic korundem a u Předína rulou a křemenem s rudnými žilami zlata, doprovázené hojně pyritem. Zvětráváním pyritu vzniká železná ruda – hnědel, který se zde těžil společně se zlatem ještě v minulém století (rýžování na Horském potoce nad rybníkem Vidlák, dolování v trati Vlčí jámy u Opatova, na kopci Brtníku a v lese Zákopy u Hor. Odhaduje se, že v původních horninách byl obsah zlata asi 2 g na tunu horniny).

Nejrozšířenějším půdním typem v oblasti je hnědá půda nasycená, místy kyselá.

1.3.2. Vodstvo

Okříšky leží nad řekou Jihlavou, která pramení nedaleko Jihlávky v Jihlavských vrších a poté protéká Jihlavou, Lukami nad Jihlavou, Bransouzemí, sousedními Přibyslavicemi a dále přes Třebíč teče až do střední Novomlýnské nádrže na řece Dyji. Vlívá se do ní Okříšský potok, pramenící v lesích nad Okříškami, který dále protéká v místech bývalého Hofeříckého rybníka, poté mezi poli přes protipovodňový poldr, okolo

koupaliště přes rybník Pilný až do Zámeckého rybníka. Odtud vede v zatrubněné podobě Starou osadu, propustkem pod místní komunikací, potom se opět otvírá a dále teče kolem ČOV (zde do něj ústí výtok vyčištěné vody) a po katastru Petrovic a Krahulova, kde se nakonec vlévá do řeky Jihlavy.

Další tři bezejmenné toky protékají různými částmi Okříšek a vlévají se do Okříšského potoka nebo přímo do řeky. Největší z nich pramení za nádražím, pod kterým protéká k ulici Tyršova. Zde je částečně zatrubněný a částečně je vedený v kamenném korytu, dále je vedený v potrubí pod autobusovým nádražím a parkem. Vytéká z propustky pod silnicí II/405 a opět zatrubněný vede do Staré osady, kde se spojuje s Okříšským potokem. Nad Novými Petrovicemi vytváří násep železniční trati hráz, která stahuje vodu z hor, ta potom protéká propustky pod železnicí a silnicí III/40510 a dále hlubokým korytem pod Nové Petrovice a po katastru Petrovic až do řeky Jihlavy. Poslední tok vzniká v místech bývalého rybníka Ohrada, odkud teče zatrubněný pod ulicí V Zahradách do Žlíbek, kde již pokračuje volným přírodním korytem do Petrovic a pod obcí se potom také vlévá do řeky Jihlavy.

Okříšky měly v minulosti velkou soustavu rybníků, ze které se ale do dnešní doby zachovaly pouze Pilný a Zámecký rybník a za městysem směrem k Pokojovicím potom ještě menší rybníček Obecník. Ze zaniklého Horního rybníka (v místech dnešní požární zbrojnice, Bílého domu, zdravotního střediska, parku a autobusového nádraží) a Dolního rybníka (v místech dětského hřiště a tenisových kurtů) zbyly dnes pouze požární nádrže. Rybník Ohrada (v místech dnešní sokolovny a kluziště) zanikl zcela stejně jako Hofeřícký rybník nad Okříškami směrem k Heralticím a rybník v místech dnešního koupaliště (kolaudovaného ovšem pouze jako požární nádrž). V případě požární nádrže ve Staré osadě (bývalý Dolní rybník) se uvažuje o kompletní revitalizaci a obnovení rybníka, vzhledem ke zde postaveným kurtům a dětskému hřišti ovšem v podstatně menším rozsahu než byla původní rozloha. Byla zpracovaná projektová dokumentace rekonstrukce za účelem podání žádosti o dotaci z OPŽP, ke které ale mělo zastupitelstvo městyse výhrady a proto zatím neschválilo podání žádosti ani realizaci akce. Variantou je i obnova v téměř původním rozsahu, to by ovšem znamenalo přemístění dětského hřiště a především tenisových kurtů, spojené s vysokými investicemi. Požární nádrž, která slouží také k zavlažování kurtů, je napouštěná samostatným potrubím ze Zámeckého rybníka. To potřebuje nutně rekonstrukci, protože zarůstá kořeny a navíc je zřejmě v některém úseku zcela zborcené. V současné době probíhá zpracování projektové dokumentace na nové napouštěcí potrubí, které již navíc nepovede pod dětským hřištěm a tenisovými kurty. Projektová dokumentace se zpracovává také na zatrubnění části potoka ve Žlíbkách až k Černíkově zahradě, protože v těchto místech počítá územní plán do budoucna s bytovou výstavbou.

Na dvou místech chrání Okříšky protipovodňové poldry před vodou stékající z kopců. Jeden je v majetku městyse a nachází se za areálem bývalého manipulačního skladu. Jde o suchý poldr, jehož součástí je průleh na pozemcích nad firmou Gelso, který slouží k zachycení a svedení vody stékající z Hor. Ta dříve vtékala do kanalizace, která nebyla na takové objemy dimenzovaná, a vyplavovala sklepy domů ve Staré osadě. Druhý poldr leží na Okříšském potoce před silnicí III/4057 na Heraltice a je majetkem Správy povodí Moravy. Tento poldr je trvale napuštěný a slouží k zachycení vody z polí od Hofeřícké hráze.

Mapa Okříšek s přehledem současných i bývalých vodních toků, rybníků a nádrží

1.3.3. Podnebí

Počet letních dnů	30 – 40
Počet mrazových dnů	130 – 140
Průměrná teplota v lednu	-2 až -3 °C
Průměrná teplota v červenci	16 až 18 °C
Absolutní teplotní minimum (neoficiální) – 10. 2. 1929	-30 °C
Absolutní teplotní maximum – 17. 7. 1983	37,1 °C
Srážkový úhrn ve vegetačním období	350 – 400 mm
Srážkový úhrn v zimním období	250 – 300 mm
Roční srážkové úhrny	600 – 620 mm
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	60 – 80
Průměrná sněhová pokrývka	15 – 20 mm
Maximální sněhová pokrývka 8. 2. 1941	70 cm
Sluneční svit nejvyšší v červenci	247 hodin
Sluneční svit nejnižší v prosinci	40 hodin
Proudění vzduch převládá severozápadní	asi 30%

Příroda Okříšek není příliš bohatá. Okolí městyse je silně poznamenané zemědělskou činností a nezbylo zde mnoho míst, kde by mohlo nalézt útočiště větší množství rostlin a živočichů. Poslední zbytky více či méně přirozeně se vyvíjejících ploch jsou druhově bohatá vlhká louka mezi koupalištěm a rybníkem Pilný, olšina a přilehlá rákosina s kvetoucím jarním aspektem (sasanky, mokřýše) pod Vavruškou, dále pak několik menších ploch teplomilné vegetace např. na zbytku bývalé zajímavé lokality Mrchoviště nebo na stráni pod Strážkou směrem k rybníku Obecníku.

Přírodou Okříšek se ve školním roce 1999/2000 zabýval přírodovědný oddíl Vydry: podrobně zmapoval především okolí Zámeckého rybníka. Výsledky sepsala ve své práci biologické olympiády Renata Dokulilová. Zjištěno bylo např. 30 druhů dřevin (bez černý a červený, borovice lesní, bříza bradavičnatá, douglaska tisolistá, dub letní, jablonoň, třešeň, jasan ztepilý, jeřáb obecný, jilm drsný, habrolistý a vaz, lípa srdčitá, líska obecná, olše lepkavá, smrk ztepilý, janovec metlavý, topol kanadský, černý a černý vlašský a osika, ostružiník křovitý a maliník, javor klen a mléč, vrba bílá a jíva, trnovník akát, ořešák vlašský) a 28 druhů ptáků (hrdlička domácí, ořešník kropenatý, kos černý, drozd kvíčala, vrabec domácí a polní, zvonek zelený, stehlík obecný, pěnkava obecná, konipas bílý a luční, sýkora koňadra a modřinka, brhlík lesní, červenka obecná, budníček menší, pěnice černohlavá, rehek domácí, strakapoud velký, ledňáček říční, poštolka obecná, hýl obecný, strnad obecný, holub hřivnáč, straka obecná, čáp bílý vlašťovka obecná, čížek lesní

1.3.4. Rostlinstvo

Původní vegetace přírodního stavu krajiny je dnes v okolí Okříšek v různém stupni změněná člověkem na monotónní lesní, polní a luční kultury. Charakteristické, přírodě blízké vegetační typy existují jen ve fragmentech. Patří sem např. Kamenný vrch v k.ú. Heraltice (zbytky podhorských luk a pastvin s výskytem chráněného hořečku českého), Salátův kopec v k.ú. Zašovice (výskyt chráněných rostlin), U trojáku a U římské studánky v k.ú. Kněžice (poslední zbytky kyselých bučin na Českomoravské vrchovině), rašeliniště v k.ú. Předín, Hrutovská louka v k.ú. Hrutov.

Co se týče rostlinných druhů, z dřívějšíka uváděné zajímavé druhy (např. tolije bahenní, bledule a některé druhy vstavačů) z dříve kosených luk pod Vavruškou se změnou hospodaření zcela vymizely. V posledních letech bylo ještě ojediněle v lesích na Horách možno nalézt např. plavuně nebo krušík a vemeník z čeledi vstavačovitých, všechny zákonem chráněné. Dnes už přetrvává snad jen vemeník.

V intravilánu jsou kromě žlutě kvetoucího keře janovce metlatého nad stavidlem Zámeckého rybníku nejzajímavější vysazené cizokrajné dřeviny – např. borovice vejmutovka (na Skalce), lípa zelená krymská (u kostela), obrovská líska turecká (na ulici B. Němcové), topol kanadský (u Zámeckého rybníku) nebo nejnověji sekvojovec obrovský v parku. Zajímavý je i výskyt dnes už vzácných jilmů u silnice před kostelem (jilm vaz). Obzvláštní pozornosti a ochrany by si zasloužily nádherné topoly bílé (lindy) u Komvetu. Stejně tak si jako významný krajinný prvek zaslouží ochranu borovice na Horách.

Řada dalších zajímavých a krásných dřevin zde byla k vidění ještě nedávno. Mohutná borovice s 20 cm šiškami na ulici Pod tratí vzala za své při stavbě rodinného domu, japonská růžově kvetoucí třešeň sakura u kostela při opravě kanalizace a jilmy u přejezdu při stavbě STK.

Na druhé straně na plochách ponechaných svému osudu vzniká nová divočina – na rekultivované skládce v Cihelně lesopark, v sadu nad Zámeckým rybníkem je po terénních úpravách možné sledovat sukcesi suchomilné květeny, oživené začínají být i mokřady kolem poldru a slibně zarůstají hráze

odbahněných rybníků. Zajímavými divočinami jsou luční společenstva za kolejemi směrem na Přibyslavice nebo lesostepní vegetace na Strážce směrem k rybníku Obecník.

Na pomezí přírodního a kulturního dědictví se nacházejí pozůstatky dřívějšího hospodaření, např. starý sad v Kolíbce pod Novými Petrovicemi, který se postupně revitalizuje. Ještě před několika lety byla naproti sadu v Kolíbce poslední krásná květnatá louka v Okříškách; dnes je bohužel mulčováním a intenzifikačním přístupem prakticky ztracená. Naopak stráž naproti pod areálem Ampapa je pěkným příkladem suchého trávníku, kterých už mnoho není. Jde zřejmě o nejceněnější místo v Okříškách vůbec – lokalitu s kontinuitou, kde se vždy páslo či seklo, což se pozná vedle řady cenných suchomilných druhů především podle dominujícího jetele prostředního s protáhlými trojlístky. Zajímavá dočasná „divočina“ níže v tomto údolíčku po stavbě kanalizace. Objevily se tam dvě vzácné rostliny – chráněná Inice kručinkolistá a pelyněk pravý. Bohužel obě ohrožuje masivní invaze netykavky žláznaté, které se otevřel prostor stavební činností. Jde o obrovskou fialově kvetoucí rostlinu, která se v poslední době šíří podél našich toků. Řešením by byl návrat k původnímu hospodaření, tzn. pravidelnému sečení nebo pastvě.

Všechny tyto plochy však budou časem potřebovat odbornou péči, protože cenná je jejich rozrůzněnost, vzácná a dnes žádaná mozaika biodiverzity. Bez údržby by ovšem časem zarostla jednotvárným a o bohatství druhů ochuzeným lesem, kterých máme dost. Řešením by mohly být nové přístupy, se kterými přichází ochránci přírody, např. zemědělská družstva, která tyto plochy sečou nebo na nich pasou. Příkladem je ČSOP Kněžice s pracovištěm v Zašovicích (zemědělské družstvo) a v Radoníně (centrum ochrany přírody).

1.3.5. Živočišstvo

Stav prostředí se odráží i ve složení živočišstva okolí Okříšek. Vyskytují se druhy vázané na lesní komplexy středních a vyšších poloh s pasekami, a stepní bezlesí, potoky a mokré louky. Rybníční oblasti jsou charakteristické druhy vázanými na vodní prostředí.

V lesích je běžně rozšířený srnec obecný a prase divoké, občas se vyskytuje muflon. Z šelem je hojná liška obecná, lasice kolčava a hranostaj, tchoř tmavý, kuna lesní, kuna skalní a v lesích od Heraltic k Opatovu jezevec lesní. Z širšího okolí Okříšek stojí za zmínku vydra říční na říčce Brtnice a řece Jihlavě či čáp černý v Černých lesích či u Kněžic.

Hlodavci jsou zastoupeni myšiči lesní a křovinou, hrabošem polním, hryzcem vodním, myškou drobnou, v potocích ondatrou pižmovou a v lesích veverkou obecnou. Ze zajíců zde žijí zajíc polní a králík divoký, z hmyzožravců ježek východní, krtek obecný a rejsci. Ze savců stojí dále za povšimnutí netopýři hnězí na půdách a v dutinách stromů,

Nejčastějšími zástupci dravců jsou káně lesní, ještěbák lesní, krahujec obecný a poštolka obecná. V posledních letech se v okolních lesích usazují i krkavci. Ze šplhavců se v lesích vyskytuje žluna zelená, strakapoud velký, datel černý a vzácně i krutihlav obecný.

Přímo na katastru Okříšek žije nejméně 50 druhů ptáků, především zpěvných např. téměř všechny druhy sýkor včetně parukářky a mlynařika. Hodně ptáků hnízdí v zahradách (nejvhodnější pro ptactvo jsou rozsáhlé plochy zahrad u Žlíbek), další na polích včetně dnes již vzácných křepelek, koroptví a čejek a samozřejmě v lesích. Ozývat se slyšíme kukačku, nad poli směrem k Heralticím je běžně k vidění krásný bílý dravec moták pilich a nad Přibyslavicemi luňák hnědý. Ze zajímavějších druhů je dále možno uvést rorýsy na budově školy, ledňáčka na Pilňáku nebo poštolky u kostela. Ještě v osmdesátých letech hnízdily v cihelné břehule, z budovy ZD se hlasitě ozýval sýček a dnes už velice vzácní chocholouši poklidně procházeli po autobusovém nádraží. Nově vybudovaná vodní plocha nad poldrem u koupaliště naopak rozšířila možnosti hnízdění řady vodních ptáků. Kromě běžných kachen divokých a labutí zde bývají k vidění třeba i volavky a kopřivky. U řeky pod Novými Petrovicemi se v zimě objevují kormoráni.

Vodní plochy umožňují přežití i některých obojživelníků – ropuch, skokanů a rosniček. Z plazů zde žije ještěrka obecná (na zídkách přímo uprostřed Okříšek), užovka obojková a hladká (rybníky Pilný a Zámecký), z bezobratlých stojí za zmínku raci (potok mezi Pilným a Zámeckým) nebo v lesích u Vavrušky se vyskytující mravkolvi. V poslední době, kdy se snížilo chemické ošetřování polí, vracejí se k nám opět motýli, např. otakárci nebo batolec duhový. Vlivem globálního oteplování se objevují druhy teplomilné, které tu dříve nebyly – např. krásně černožlutě zbarvený křižák pruhovaný nebo kudlanka nábožná.

Stejně jako lesní fauna, která neodpovídá přirozeným přírodním poměrům, ale je výsledkem lesního hospodaření a myslivosti, projevuje se práce rybářských spolků na složení osazenstvu vodních toků. Z lososovitých ryb se vyskytuje pstruh potoční, pstruh duhový a siven americký, z lipanovitých lipan podhorní, ze štikovitých štika obecná. Z kaprovitých ryb je to plotice obecná, jelec tloušť, jelec proudník, střevle potoční, perlín ostrobřichý, bolen dravý, slunka obecná, lín obecný, hrouzek obecný, parma obecná, ouklej obecná, cejn velký, cejn malý, podoustev nosák, hořavka duhová, karas obecný, kapr obecný, ze sekavcovitých mřenka mramorová a piskoř pruhovaný. Ze sumcovitých sumec velký, z úhořovitých úhoř říční, z okounovitých okoun říční a candát obecný.

1.4. Regionální vazby, spádovost

Okříšky leží v **Kraji Vysočina**, v bývalém **okrese Třebíč** v obvodu **ORP Třebíč**. V průběhu vývoje se staly mikroregionálním centrem pro obce Bransouze, Číchov, Heraltice, Hvězdoňovice. Nová Ves, Petrovice, Pokojovice, Přibyslavice, Radonín a Zašovice, spádovost je však i ze širšího okolí.

Do budoucna by se měla zvýšená pozornost věnovat spolupráci s nejbližšími obcemi, s nimiž máme řadu společných témat. Především jsou to Petrovice (velký potenciál se naskytá ve využití pozemků, nyní zemědělských, mezi ulicemi Masarykova a Partyzánská pro bytovou výstavbu, dále je zde možnost revitalizace potoka ve Žlábkách a jeho okolí, přeložka silnice III/40510, výstavba nového hřbitova, možnost napojení petrovické kanalizace na ČOV) a také Přibyslavice (další rozvoj průmyslové zóny a především její kvalitní a bezpečné dopravní napojení, využití železnice pro logistiku průmyslových podniků, propojení chodníkem popř. cyklostezkou, spolupráce základních škol).

V rámci přenesené působnosti vykonává úřad městyse některé úkony státní správy pro občany okolních obcí. Jedná se o:

- **matriční obvod** pro obce Bransouze, Číchov, Heraltice, Hvězdoňovice, Nová Ves, Okříšky, Petrovice, Pokojovice, Přibyslavice, Radonín a Zašovice,
- **obvod stavebního úřadu** pro Bransouze, Brtnička, Číchov, Heraltice, Horní Smrčné, Hvězdoňovice, Chlum, Kouty, Nová Ves, Okříšky, Opatov, Petrovice, Pokojovice, Předín (Hory), Přibyslavice, Radonín, Radošov a Zašovice (Nová Brtnice).

SWOT analýza:

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- výhodná poloha mezi dvěma největšími městy kraje- přirozené centrum mikroregionu- výkon státní správy pro okolní obce	<ul style="list-style-type: none">- chybějící historické a přírodní zajímavosti- omezené plochy pro rozvoj městyse (hranice katastru, železnice)
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none">- lepší spolupráce se sousedními obcemi- společné zajišťování odborných činností pro samosprávu- revitalizace rybníků a vodních toků- ochrana přírody a obnova její rozmanitosti	<ul style="list-style-type: none">- záměry na převod státní správy pouze na obce III. stupně

2. Obyvatelstvo

2.1. Demografická situace a vývoj, migrace

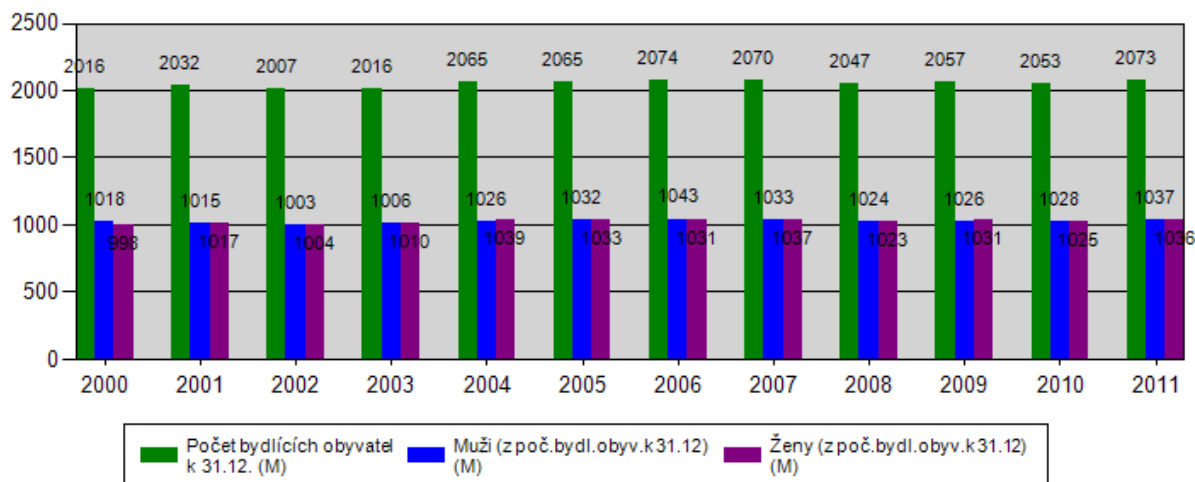
Okříšky byly ještě v polovině 19. století menší obcí se zhruba 500 obyvateli. Velký rozvoj po stránce výstavby i zvyšujícího se počtu obyvatel nastal s výstavbou železnice, takže na přelomu století již měly Okříšky téměř tisíc obyvatel a před II. světovou válkou více než 1 300 obyvatel. Po válce zaznamenal počet obyvatel další výrazný nárůst v padesátých a sedmdesátých letech a vrcholu dosáhl po roce 1980, kdy se díky velké bytové výstavbě přiblížil hranici 2 200 obyvatel. V následujících letech již počet obyvatel mírně klesal a v posledních letech se stabilizoval okolo hranice 2 050 obyvatel.

Vývoj počtu obyvatel a domů v letech 1850 - 2011

Rok	1850	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930
Počet obyvatel	551	651	613	782	961	1 083	1 102	1 356
Počet domů	72	82	96	106	132	151	164	239
Rok	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	
Počet obyvatel	1 313	1 718	1 845	2 143	2 053	2 022	2 025	
Počet domů	295	376	406	436	506	541	562	

Podrobný vývoj počtu obyvatel v letech 2000 - 2011

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
celkem	2 001	2 022	2 032	2 007	2 016	2 065	2 065	2 074	2 070	2 047	2 057	2 054
mužů	1 007	1 010	1 015	1 003	1 006	1 026	1 032	1 043	1 033	1 024	1 026	1 034
žen	994	1 012	1 017	1 004	1 010	1 039	1 033	1 031	1 037	1 023	1 031	1 020

Přirozený přírůstek (úbytek) obyvatel v letech 2001 – 2011

Rok	Narození	Zemřelí	Přírůstek přirozený	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek migrací	Přírůstek celkem
2001	18	16	2	50	42	8	10
2002	15	18	-3	30	52	-22	-25
2003	20	16	4	49	44	5	9
2004	15	11	4	76	31	45	49
2005	13	19	6	47	41	6	0
2006	16	23	-7	50	34	16	9
2007	26	24	2	30	36	- 6	-4
2008	17	25	-8	43	58	-15	-23
2009	22	21	1	40	31	9	10
2010	14	16	-2	29	31	-2	-4
2011	16	7	9	37	27	10	19

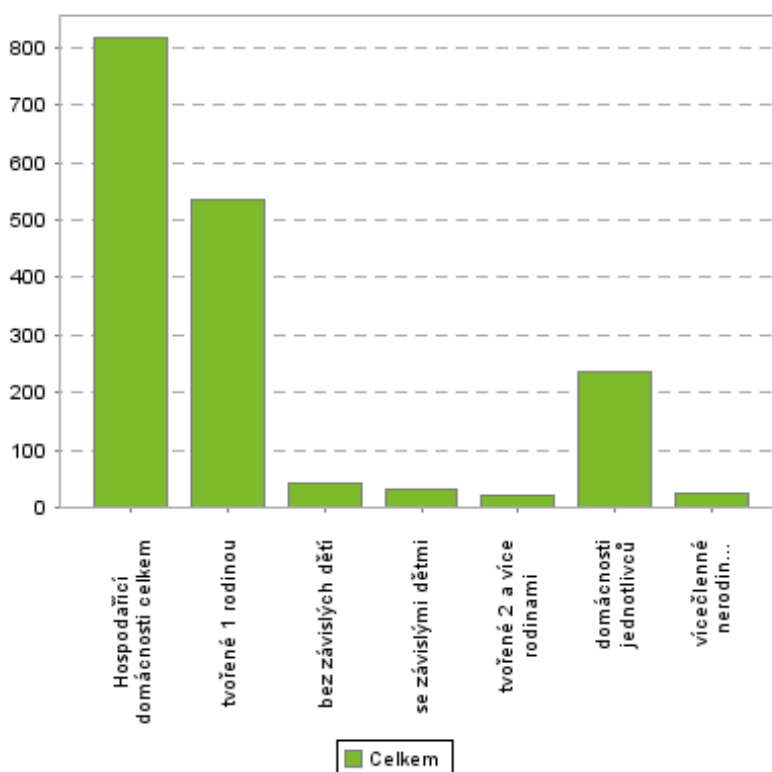
Z porovnání vývoje během posledních 10 let jsou zjevné tendence, které se projevují i na celostátní úrovni, tedy snižující se počet klasických rodin a naopak nárůst rozvedených, popř. „singl“ žijících lidí. Tento trend růstu počtu domácností znamená zvýšené požadavky na počet bytů a v případě, že nebudou v místě k dispozici, projeví se negativně v odlivu obyvatel, především mladší generace.

Obyvatelstvo podle pohlaví a rodinného stavu v letech 2001 a 2011

	2001	muži	ženy	2011	muži	ženy
svobodní, svobodné	741	407	334	747	433	314
ženatí, vdané	1071	537	534	990	493	497
rozvedení, rozvedené	95	47	48	153	77	76
vdovci, vdovy	115	19	96	135	26	109

Změny v typech domácnosti v letech 2001 a 2011

Hospodařící domácnosti		2001	2011
Celkem		762	816
- tvořené 1 rodinou		571	535
	- úplně bez závislých dětí	273	267
	- úplně se závislými dětmi	238	197
	- neúplně bez závislých dětí	28	41
	- neúplně se závislými dětmi	32	30
- tvořené 2 a více rodinami		16	21
- domácnosti jednotlivců		169	236
- vícečlenné nerodinné domácnosti		6	24

2.2. Věková struktura obyvatel

Dalším celostátním i celosvětovým trendem je stárnutí obyvatelstva, ke kterému přispívá jak zlepšující se zdravotní péče a z toho plynoucí delší věk dožití, tak na druhé straně snižování počtu narozených dětí. To ovlivňuje především horší ekonomická a sociální situace rodin s dětmi oproti bezdětným a malá podpora rodin ze strany státu, kterou bohužel není schopný městys v rámci svých možností kompenzovat.

Stárnutí obyvatelstva znamená do budoucna nutnost zajistit bydlení pro seniory (další DPS), rozšiřovat aktivity pečovatelské služby a také větší nabídku využití jejich volného času. Výrazným problémem může být i rostoucí počet nezaměstnaných v kategorii lidí nad 50 let v kombinaci s prodlužujícím se věkem odchodu do důchodu. Pokud by samospráva dokázala najít pro tyto lidi uplatnění, např. v rovině sociálního podnikání,

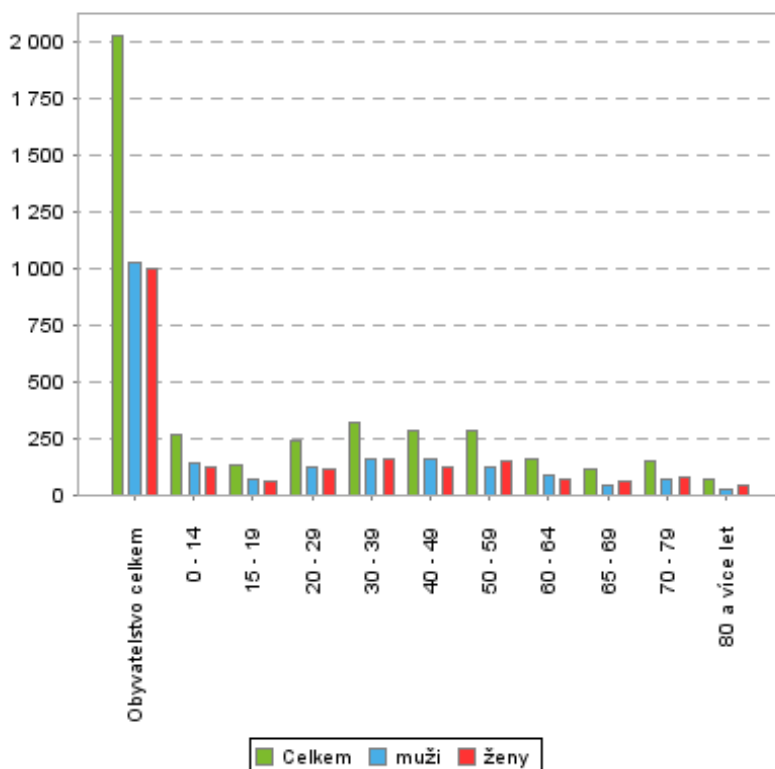
mohl by se z negativního vývoje naopak změnit na rozvojový potenciál. Snižování počtu nově narozených dětí vede k úbytku celkového počtu dětí, což se může negativně projevit v ekonomické udržitelnosti mateřské a základní školy a v delším horizontu i v nedostatku lidí produktivního věku pro místní firmy a živnostníky.

Změny věkové struktury obyvatel v letech 2001 a 2011

Věk	2001	2011
0 - 14	344	268
15 - 19	134	133
20 - 29	349	238
30 - 39	276	323
40 - 49	274	287
50 - 59	293	281
60 - 64	99	159
65 a více let	253	336

Vývoj počtu obyvatel v předproduktivním, produktivním a důchodovém věku v letech 2001 – 2011

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Muži 0-14 let	174	170	173	177	169	160	154	149	143	146	147
Ženy 0-14 let	171	167	169	168	157	146	139	125	128	124	135
Celkem 0-14 let	345	337	342	345	326	306	293	274	271	270	282
Muži 15-59 let	672	665	656	665	675	686	677	669	672	653	621
Ženy 15-59 let	649	639	634	646	646	649	652	641	643	638	642
Celkem 15-59 let	1 321	1 304	1 290	1 311	1 321	1 335	1 329	1 310	1 315	1 291	1 263
Muži 60-64 let	51	50	48	48	48	55	65	68	70	85	91
Ženy 60-64 let	51	52	61	62	69	69	75	79	82	76	82
Celkem 60-64 let	102	102	109	110	117	124	140	147	152	161	173
Muži 65 let a více	118	118	129	136	140	142	137	138	141	144	157
Ženy 65 let a více	146	146	146	163	161	167	171	178	178	187	198
Celkem 65 let a více	264	264	275	299	301	309	308	316	319	331	355

2.3. Národnostní a náboženské složení

Z hlediska národnostního složení nejsou v Okříškách žádné výraznější národnostní menšiny, naprostá většina obyvatel se hlásí k české, popř. moravské národnosti. Díky tomu nedochází zatím k žádným střetům xenofobního nebo přímo rasistického charakteru, z pohledu vývoje se dá předpokládat, že ani do budoucna tyto problémy nehrozí. Obdobná situace je u náboženského vyznání, kde většina obyvatel uvádí buď římsko-katolické vyznání nebo je bez vyznání. Zajímavé je, že u obou skupin došlo k výraznému úbytku a naopak se zvyšuje počet obyvatel, kteří tento údaj při sčítání lidu neuvádí. Ani z toho pohledu proto není nutné očekávat problémy s radikalizací a nesnášenlivostí, vznikající např. v místech s vyznavači islámu.

Vývoj národnostního složení obyvatelstva v letech 2001 a 2011

rok	počet obyvatel	počet mužů	počet žen	česká	moravská	slezská	slovenská	německá	polská	romská	ostatní
2001	2 022	1 010	1 012	1 720	204	-	7	1	3	-	87
2011	2 058	1 032	1 026	1 123	285	-	2	1	2	-	54

Vývoj náboženského vyznání obyvatelstva v letech 2001 a 2011

rok	věřící	římskokatolické	československé	husitské	ostatní	bez vyznání	nejištěno
2001	974	900	14	2	58	763	285
2011	450	365	11	4	170	452	986

2.4. Vzdělanost

Také v Okříškách se zvyšuje úroveň nejvyššího dosaženého vzdělání, mezi roky 2001 a 2011 stoupl počet absolventů s úplným středním vzděláním o 24% a počet vysokoškoláků o 55%. Ve skutečnosti bylo absolventů vysokých škol původem z Okříšek ještě více, mnozí se nevrací domů, ale zůstávají ve městech, kde studovali, důvodem je především vyšší šance získat zaměstnání s lepším finančním ohodnocením. To je samozřejmě negativní záležitost, navíc není v silách městyse ji zásadně změnit. Tento problém se vyskytuje všude ve venkovských oblastech, na Vysočině a Třebíčsku zvláště je umocněn špatnou hospodářskou situací a absencí velkého centra.

Zásadním problémem z hlediska budoucnosti je propad zájmu o technické směry – jak střední školy, tak učební obory. Již dnes mají místní firmy problémy se získáním kvalitních zaměstnanců do výroby, údržby, ale i do konstrukčních a vývojových oddělení. V delším výhledu by se tento stav mohl negativně projevit i v kvalitě řemeslných služeb či dokonce v jejich zániku.

Vývoj dosaženého vzdělání obyvatelstva v letech 2001 a 2011

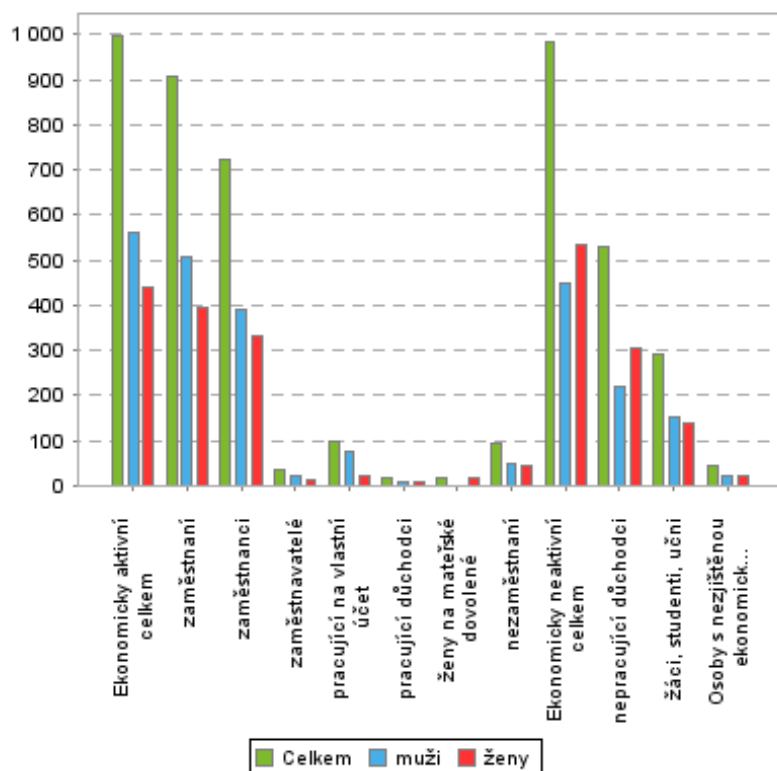
rok	základní	střední odborné	úplné střední	vysokoškolské	nejištěno
2001	419	722	436	100	1
2011	342	711	538	155	32

2.5. Sociální situace

Počet ekonomicky aktivních obyvatel byl v rozmezí let 2001 a 2011 stabilní, došlo ovšem k nárůstu počtu lidí bez práce, což souvisí s ekonomickou krizí na konci desetiletí. U ekonomicky neaktivních obyvatel se potvrzuje přesun mezi dětmi a mládeží na jedné straně (úbytek) a seniory na druhé straně (přírůstek).

Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity v letech 2001 a 2011

	2001	2011	2011 - muži	2011 - ženy
Ekonomicky aktivní	997	998	559	439
Zaměstnaní	925	905	509	396
- zaměstnanci		721	389	332
- zaměstnavatelé		36	24	12
- pracující na vlastní účet		100	77	23
- pracující důchodci	13	16	8	8
- ženy na mateřské dovolené	8	18	-	18
Nezaměstnaní	72	93	50	43
Ekonomicky neaktivní	1 024	982	447	535
- nepracující důchodci	458	528	222	306
- žáci, studenti, učni	368	291	151	140

V rámci přípravy této analytické části proběhl průzkum názorů občanů na život v Okříškách. Z jeho výsledků vyplývá, že téměř ¾ občanů jsou spokojené a žije se jim zde dobře (24,69% velmi dobře a 47,86% spíše dobře), čtvrtina hodnotí život v Okříškách průměrně a pouze 2,86% je nespokojeno. Vliv na pozitivní názory veřejnosti má především dobrá dopravní obslužnost, dostupnost přírody (více než 50% dotázaných), dále klidný a bezpečný život, pestrá síť obchodů a služeb (cca 30% dotázaných).

Zajímavé jsou odpovědi na otázku, co jim v Okříškách nejvíce vadí, protože nejvíce hlasů dostaly odpovědi, které mohou sami občané nejvíce ovlivnit – nezájem lidí o městys (38,57%), nepořádek (35,71%) a špatné vztahy mezi lidmi (30,71%). Na přímou otázku právě na mezilidské vztahy je sice považuje 60% respondentů za dobré, ale 40% za ne moc dobré až špatné. Tato skutečnost zřejmě souvisí s celkovým vývojem společnosti po roce 1989 – přílišným upřednostňováním individuálních zájmů před společenskými, zvýšeným důrazem na peníze a hmotné statky na úkor nehmotných, zvyšováním bezohlednosti až agresivity ve vztazích mezi lidmi atd.

SWOT analýza:

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - zvyšující se vzdělanost obyvatel - spokojenost občanů se životem v Okříškách - neexistence národnostních a náboženských problémů 	<ul style="list-style-type: none"> - ubývání dětí a postupné stárnutí obyvatelstva - snižující se sňatkovost a naopak rostoucí rozvodovost - rostoucí počet neúplných a jednočlenných domácností - nezájem lidí o veřejný život
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> - podpora mladých rodin a seniorů - setkávání lidí 	<ul style="list-style-type: none"> - úbytek obyvatel, především mladých - zhoršující se mezilidské vztahy

3. Bydlení

3.1. Bytový fond

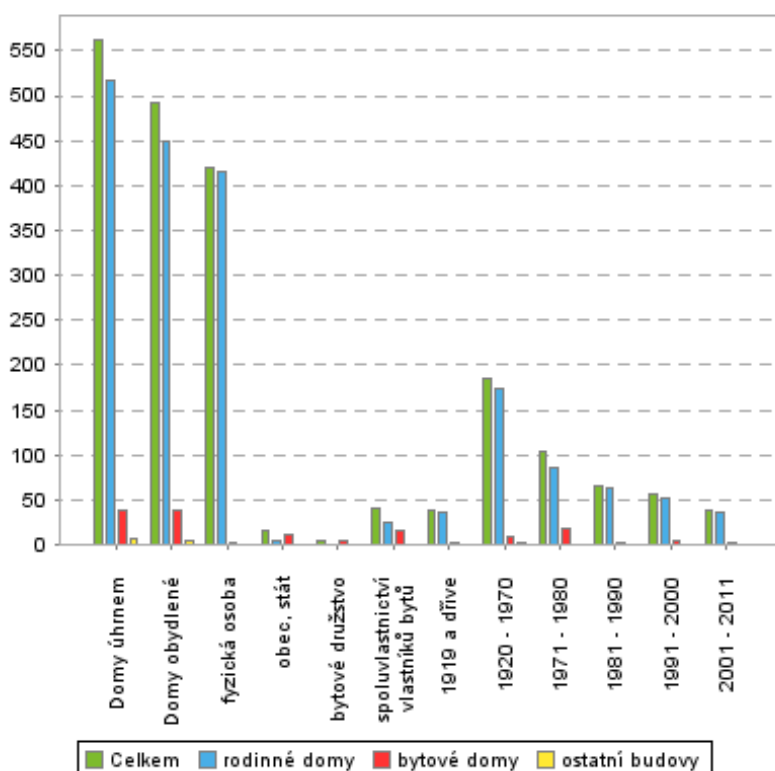
Okříšky zaznamenaly v uplynulém století obrovský stavební boom, jak dokládají počty domů vedené ve statistikách o d roku 1850. Za tutu dobu počet domů vzrostl na osminásobek. Z původní osady rozložené okolo rybníků pod kostelem (Stará osada) a vedle zámku (dnešní centrum) se zástavba rozšiřovala směrem k nádraží a podél cesty na Třebíč, v období první republiky vznikla nová sídliště na Skalce a na Tržišti. Po druhé světové válce se stavělo dále okolo vlakového nádraží a směrem do Žlíbek (ulice V Zahradách), koncem šedesátých let se k Okříškám připojily Nové Petrovice. V sedmdesátých letech probíhala mohutná bytová výstavba okolo školy (ulice J. A. Komenského a U Stadionu), v dalším desetiletí se díky výrazné podpoře státu mladým rodinám stavělo i hodně rodinných domů. Poslední velkou lokalitou je obytná zóna Boroví, vznikající v několika posledních letech.

Růst počtu domů v letech 1850 – 2011

Rok	1850	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Počet domů	72	82	96	106	132	151	164	239	295	376	406	436	506	541	562

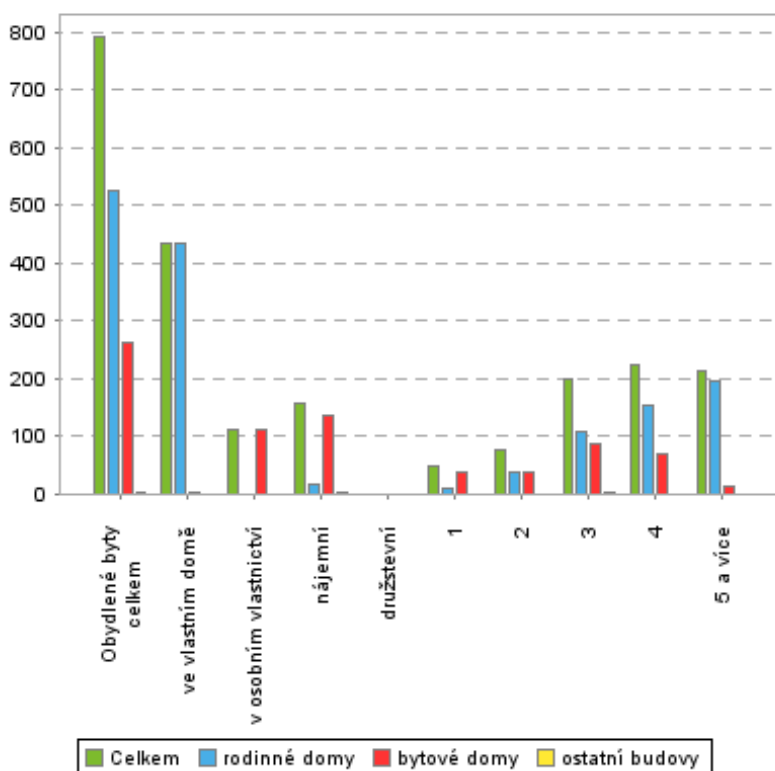
Vývoj domovního fondu v letech 2001 a 2011

Rok		2001	2011
Domy celkem		541	562
Domy obydlené		456	492
- rodinné		414	450
- bytové		34	38
Vlastnictví domů	fyzická osoba	400	419
	městys	16	16
	bytové družstvo	19	4
	společenství vlastníků bytů	-	41
Postavené v letech	1919 a dříve	31	38
	1920 - 1980	309	287
	1981 - 1990	113	66
	1991 - 2000		56
	2001 - 2011		38

Vývoj bytového fondu v letech 2001 a 2011

Rok	2001	2011
Byty celkem	829	
Byty obydlené	717	792
- v rodinných domech	486	525
- v bytových domech	222	263
Velikost bytů v roce 2011	Rodinné domy	Bytové domy
1+1	12	37
2+1	38	37
3+1	110	88
4+1	153	71
5+1 a více	197	15

3.2. Bytový fond v majetku městyse

Po roce 1989 získal městys převodem od státu 4 bytové domy, další nájemní byty postavil nad zdravotním střediskem a ve 12-tibytovém domě. V současnosti má tedy v 6 domech 45 nájemních bytů, dále postavil v roce 2003 dům s pečovatelskou službou s 28 byty a v roce 2007 dům s chráněným bydlením s 12 byty, celkem 85 bytů. Část nájemních bytů byla stavěná za finanční spoluúčasti státu a nájemníků, tyto byty po skončení doby udržitelnosti přejdou do vlastnictví nájemníků. U zbývajících obecních bytů se vzhledem k jejich stavu (v uplynulých desetiletích byla zajišťována většinou pouze nezbytná údržba, u některých proběhlo navíc zateplení a výměna oken) nabízí varianta privatizace – soukromý vlastník je lepším majitelem než samospráva, která má řadu jiných priorit. Ve vlastnictví městyse by měly zůstat byty pro ohrožené skupiny, tedy DPS a DChB s tím, že z demografického vývoje vyplývá do budoucna nutnost vystavění dalšího domu s pečovatelskou službou. Městys by také měl mít několik malometrážních sociálních bytů se základním vybavením pro řešení akutních sociálních problémů svých občanů (ubytování po požáru, vystěhování, exekuci apod.).

3.3. Pozemky pro bytovou výstavbu

V současné době v Okříškách v podstatě chybí volná stavební místa kromě několika pozemků ve stávající zástavbě, které jsou ale v soukromém vlastnictví, proto jejich využití nemůže městys ovlivnit. Nově vybudovaná obytná zóna v Boroví byla vyčerpaná v roce 2013. V územním plánu jsou pro výstavbu vyhrazena ještě území pod ulicí V Zahradách a pozemky směrem k fotbalovému stadionu, které vykoupila soukromá firma pro stavbu bytového domu. Ta ale zatím svůj záměr nerealizovala a zřejmě ani nebude realizovat, protože v současné době jsou pozemky nabízené k odprodeji.

V novém územním plánu se počítá s rozšířením obytné zóny Boroví, s ohledem na velikost navrženého území bude určitě řešeno v etapách. Další pozemky pro výstavbu navrhuje na ulici Za Tratí naproti garážím, v Nových Petrovicích pod ulicí Mlýnská, na Loudilce směrem k Okříškám a v prostoru mezi ulicemi V Zahradách a Nádražní. Celkovou kapacitu těchto ploch vymezuje návrh ÚP na 141 nových rodinných domů. U všech těchto lokalit chybí zásíťování inženýrskými sítěmi, vzhledem k vysokým finančním nákladům je potřeba zvážit další postup – zda provádět zásíťování vlastními silami městyse nebo spolupracovat s developerskou firmou. Problémem je především skutečnost, že většina pozemků je v soukromém vlastnictví, což znamená další náklady na výkup pozemků a především složitá a dlouhá jednání s vlastníky.

Pro postupné rozšiřování lokalit pro bydlení je i většina veřejnosti. Podle dotazníku k přípravě analytické části 62% respondentů v odpovědích preferuje, postupný růst max. o několik desítek obyvatel ročně. Asi 30% odpovídajících má názor, že by Okříšky měly zůstat přibližně stejně velké jako v současnosti a pouze 8% je pro rychlou výstavbu nových obytných zón a rychlý růst na 2 500 – 5 000 obyvatel.

Volné plochy pro bytovou výstavbu (červené) a lokality navrhované v novém ÚP (fialové)

SWOT analýza:

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kompaktní zástavba městského typu - relativně moderní bytový fond 	<ul style="list-style-type: none"> - chybějící stavební pozemky
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> - privatizace obecních bytů - nové obytné zóny - podpora bytové výstavby ze strany státu - zájem silného developera 	<ul style="list-style-type: none"> - problémy při výkupu pozemků - nedostatek financí na zásíťování pozemků

4. Ekonomika a podnikání

4.1. Ekonomická situace Zemědělství a potravinářství

Jediným podnikatelským subjektem v této oblasti je Zemědělské družstvo Okříšky, sdružující několik okolních obcí. Vzniklo v roce 1956 jako JZD, po transformaci v roce 1993 existuje jako družstvo vlastníků. V současné době pěstuje především pšenici, ječmen, řepku, brambory, kukuřici a krmné plodiny, chová skot na mléko a prasata. Přes celkově špatnou situaci v zemědělském sektoru patří mezi úspěšnější podniky, v posledních letech přesto musí snižovat kvůli nízkým výkupním cenám a zahraniční konkurenci počty chovaných prasat a výměry brambor. Novou technologií je bioplynová stanice na výrobu el. energie. Vedle ekonomického přínosu pro družstvo má bohužel i negativní stránku a to je potřeba kukuřice, jejíž pěstování v podmínkách Vysočiny vede k vyčerpávání a erozi půdy. Od roku 1989 se několikanásobně snížil počet zaměstnanců z původních 720 na současných 83 lidí. Z hlediska městyse je negativem zápach z provozů, dále znečišťování komunikací při navážení krmiva a při žních a již zmiňovaná eroze půdy a její vyplavování na veřejné i soukromé pozemky. Naopak pozitivní je obdělávání většiny pozemků v okolí a jejich udržování v kulturním stavu, vítáme také snižování výroby ve středisku Okříšky. Na základě toho jedná městyse se zemědělským družstvem o odkoupení pozemků mezi rybníkem Zámecký a obslužnou komunikací, kde by do budoucna měla vzniknout odpočinková zóna.

Další firmy v oblasti zemědělské a potravinářské výroby:

- Okřešické oplatky, p. Holubář
- Oseva, Agro s.r.o., čistící stanice osiv
- Palírna Okříšky, p. Vrtal
- Rybářství Vávrová – Fila s.r.o.
- Veterinární ordinace, MVDr. Bartoněk

4.1.2. Průmysl

Rozvoj průmyslu po roce 1989 má zásadní význam pro zaměstnanost v Okříškách a okolí. V současné době je možné hovořit o průmyslové zóně Okříšky-Přibyslavice, která je největší na okrese Třebíč. Přímou v Okříškách je to firma Fraenkische CZ s.r.o., která sem přesunula sídlo z Jihlavy v roce 2007. Začínala s cca 140 zaměstnanci, nyní již překročila hranici 500 zaměstnanců a roce 2013 firma otevřela novou halu pro dalších zhruba 300 pracovníků. Významná pro region je skutečnost, že vedle vlastní výroby plastových hadic a ostřikovacích systémů pro automobilový průmysl se do Okříšek přesouvá i vývoj a konstrukce. Dalšími většími firmami jsou K-stav s.r.o. (stavebnictví, obchod se stavebninami, zámečnictví) a Gelso s.r.o. (kovovýroba). Přínosem pro Okříšky jsou ovšem i nástupnické firmy JIPAPu v sousedních Přibyslavicích – Mann+Hummel (CZ) s.r.o., cca 1 000 zaměstnanců, výroba filtrů pro automobilový průmysl a Huhtamaki Česká republika a.s., cca 160 zaměstnanců, nasávaná výroba, v obou totiž pracuje řada našich občanů. Mann+Hummel v letošním roce otevřel novou halu, kde bude sídlit logistické centrum celého koncernu, což opět znamená pracovní příležitosti především pro středoškoláky a vysokoškoláky. Větší firmou je také Alfa In a.s., výrobce svářecích automatů. Celkem v průmyslové zóně pracuje cca 2 000 zaměstnanců, vedle velkého počtu pracovních míst přináší tato koncentrace průmyslu i velké zatížení nákladní automobilovou dopravou. Do budoucna bude nutné řešit jak modernizaci silnice III/40510 Okříšky – Přibyslavice včetně její přeložky mimo centrum Okříšek a úpravy křižovatky v Přibyslavicích, tak obchvat Okříšek na silnici II/405. Problémem také začíná být nedostatek kvalifikovaných pracovníků v technických oborech jak pro oblast výroby tak vývoje a konstrukce.

Další větší firmy v oblasti průmyslové výroby

- Cel Group s.r.o
- Métis CZ s.r.o.

4.1.3. Obchod a služby

Po roce 1989 nastal rozpad socialistického systému velkých firem, většina z nich byla rozdělena a privatizována, vedle toho vznikaly nové firmy. V současné době působí v Okříškách několik desítek firem a živnostníků v oblasti obchodu, služeb, ubytování a stravování, autodopravy a služeb pro motoristy. Je možné říci, že základní nabídka služeb je pokrytá a slouží nejen občanům Okříšek, ale i širokého okolí. Jako největší problémy vidí podnikatelé podle výsledků dotazníku k přípravě strategického plánu:

- pokles poptávky
- silnou konkurenci
- druhotnou platební neschopnost
- nedostatek kvalifikovaných pracovníků
- administrativní bariéry
- obtížné shánění úvěrů
- špatnou dopravní infrastrukturu

Přehled firem v oblasti obchodu, služeb, ubytování a stravování, autodopravy a služeb pro motoristy:

- Bazar, p. Havelka
- Brusírna Okříšky, p. Hroch
- Drevykom s.r.o., ing. Pavel Bulant
- Elektro, p. Štědrý
- Frikom s.r.o.
- Galaplet, ing. Ferda
- Komvet s.r.o., MVDr. Josef Komárek
- Květinářství Astra, p. Havelková
Havlíčkovo řeznictví
- Mikro, p. Jeřábek
- Novinový stánek
- Potraviny, p. Belková
- Potraviny, p. Šimková
- Prodej koření, p. Novák
- Smíšené zboží, p. Pham Tran Tuan
- Smíšené zboží - drogerie, p. Hudcová
- Supermarket Albert
- Textil, p. Kriegsmanová
- Trafika, p. Kloudová
- Universal OK, p. Vlňa
- AvaPack s.r.o.
- Daňové poradenství, p. Vávrová
- DAR s.r.o.
- FDpartyEVENTS, p. Večeřa
- Kadeřnictví, p. Valíková
- Kadeřnický salon, p. Bendová
- Kosmetický salon, p. Helena Bohuslavová
- Kosmetické studio, p. Kuthanová
- Malba - nátěr, p. Růžička
- Malířství a natěračství, p. Příhoda
- Nástrojářství, p. Talla
- Organizačně-technické služby v oblasti BOZP a PO, p. Novotný
- Platnéřská dílna, p. Vrtal
- Pletárna, p. Milostný Projekce staveb - Bosák Vojtěch a Robert
- Projekční kancelář - ing. Růžička
- Rehabilitace - fyzioterapie, p. Tučková
- Sběrné suroviny, p. Havel
- Servis hořáků, p. Rous
- Servis chlazení, p. Kostka
- STAS - Jiří Schönberger
- Stavoizola s.r.o., ing. Bulant
- STOMA - Zubní laboratoř, s.r.o. Střechařství f.o., p. Mižigar
- Tipsport, p. Dokulil
- Topenářství K+V s.r.o., p. Večeřa
- Truhlářství, p. Doležal
- Truhlářství, p. Fejta
- Truhlářství, p. Fejta
- Truhlářství, p. Hekrlé
- Truhlářství, p. Kührtreiber
- Truhlářství, p. Skryja
- Truhlářství p. Uher
- Universal OK
- Výroba a prodej ponožkového zboží, p. Jeřábek
- Výroba oděvů, p. Švaříček
- Výroba posedových vaků, p. Prorok
- Zednické práce, p. Piša
- Zednické práce, p. Švaříček
- Zednictví a zámečnictví, p. Bouče
- Country bar
- Cukrárna U Brychtů
- Hotel Okříšky
- Penzion ALSA
- Pohostinství "Na hřišti"
- Restaurace Bílý dům
- Restaurant – pizzerie "U mušketýrů"
- Autodoprava Lorenc Dalibor
- Autodoprava Lorenc Karel
- Autodoprava Martin Mravec
- Autodoprava Pečta Zdeněk
- Autodoprava Wasserbauer Jiří
- Autoopravna, p. Fic
- Čepro a.s., Eurooil (čerpací stanice PHM)
- Mezinárodní autodoprava Lukeš Radek
- Stanice technické kontroly

Většina oslovených firem má zájem o spolupráci s městysem. Ze strany samosprávy by přivítaly především: pružnost v rozhodování, využívání jejich služeb ze strany městyse, kurs na tvorbu webových stránek pro podnikatele, pronájmy objektů, propagaci na webu městyse a v kabelové televizi, kvalitnější ubytování pro partnery, parkoviště u provozoven, parkovací zálivy na Nádražní, usnadnění podnikání, veřejné WC. Naopak nabízí pomoc při akcích a sponzoring, rozšíření svých služeb pro veřejnost. Především v oblasti veřejných zakázek brání širší spolupráci stávající legislativa, která velmi omezuje možnost preference místních firem. Ta by přitom byla výhodná i pro městys (lepší záruka kvality práce, zaměstnávání místních lidí, oběh finančních prostředků v rámci regionu a podpora jeho hospodářského růstu). Naopak orientace výběrových řízení pouze na nejnižší ceny přináší řadu problémů s kvalitou a dodržováním termínů.

4.1.4. Cestovní ruch

Podpora cestovního ruchu se na celostátní úrovni prosazuje jako jedna z rozvojových priorit pro českou ekonomiku. Bohužel Okříšky v této oblasti mnoho atraktivního nenabízí, kulturními památkami jsou pouze zámek a kostel, navíc ani jedna z nich nenabízí žádné expozice. Příroda na Podhorácku je sice čistá a

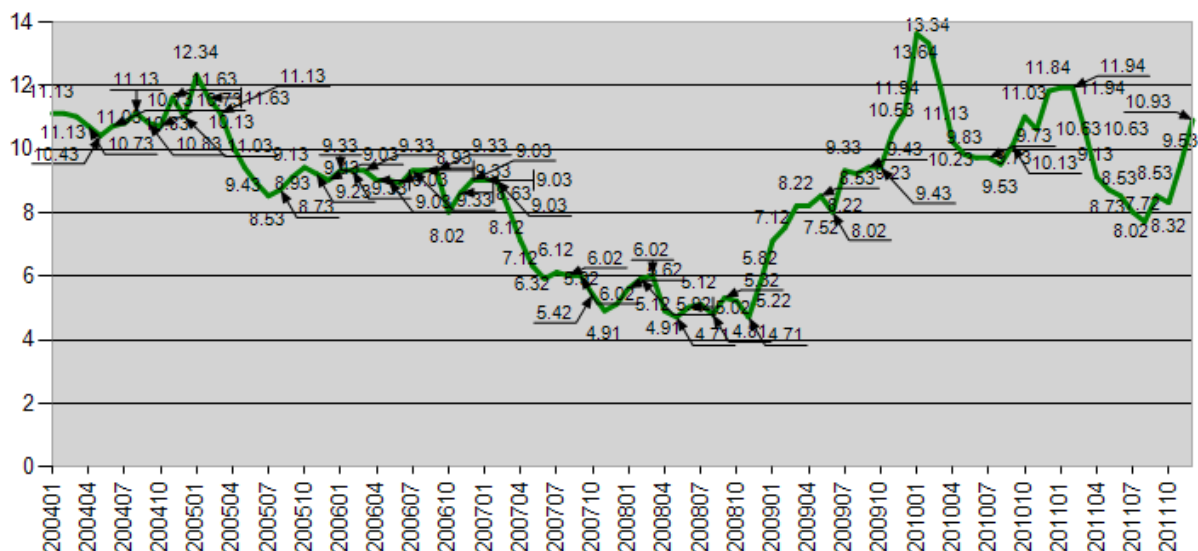
krásná, ale opět konkrétně u nás žádné turistické zajímavosti nejsou. Na druhé straně má velký potenciál železnice jako ekologický dopravní prostředek, okříšské nádraží může být výchozím bodem pro turisty nebo cykloturisty. Určitou šancí je několik restaurací, hotel a také sportovní zázemí na solidní úrovni. Pokud by do budoucna měl cestovní ruch získávat význam pro ekonomiku městyse, bude nutná spolupráce s okolními obcemi a městy a především s podnikatelským sektorem – Okříšky by mohly sloužit jako ubytovací a stravovací zázemí pro turisty navštěvující památky UNESCO v Třebíči a Telči, lyžařské středisko Jalovec, památky v Brtnici, hasičské muzeum v Heralticích, Ekologické vzdělávací centrum na Chaloupkách atd.

4.2. Trh práce, nezaměstnanost

V Okříškách tvoří ekonomicky aktivní lidé zhruba polovinu obyvatelstva. Klíčovým odvětvím z hlediska zaměstnanosti je průmysl, ve kterém pracuje 42% ekonomicky aktivních lidí. Následují veřejné služby (školství a zdravotnictví), dále zemědělství, doprava a telekomunikační služby, stavebnictví, obchod a veřejná správa. Zásadní role průmyslu zůstane určitě i do budoucna díky rozvoji průmyslové zóny, o to větší důraz je třeba klást na technické vzdělávání a jeho podporu. Velký potenciál stále zůstává v oblasti obchodu a služeb, ta je ovšem nejcitlivější na kupní sílu obyvatel a na výkyvy ekonomického cyklu. Zajímavé možnosti nabízí cestovní ruch, jeho rozvoj se ale neobejde bez podpory samosprávy. Naopak stagnace se dá v krátkodobém horizontu předpokládat u veřejných služeb a také v zemědělství, v dlouhodobém výhledu by veřejné služby naopak mohly generovat nová pracovní místa především v oblasti sociální péče. To ovšem závisí hlavně na růstu ekonomiky a síle státu, popř. na delegování pravomocí v této oblasti na samosprávy.

Rozdělení ekonomicky aktivních obyvatel podle odvětví (rok 2011)

Ekonomicky aktivní celkem		997
z toho podle odvětví	zemědělství, lesnictví, rybolov	92
	průmysl	419
	stavebnictví	76
	obchod, opravy motorových vozidel	73
	doprava, pošty a telekomunikace	85
	veřejná správa, obrana, sociální zabezpečení	42
	školství, zdravotnictví, veterinární a sociální činnosti	108

Vývoj nezaměstnanosti v Okříškách v letech 2004 – 2011

Vývoj nezaměstnanosti kopíruje celostátní trendy, dlouhodobě si ale oblast Okříšek a jejich okolí udržuje nejnižší míru nezaměstnanosti na okrese Třebíč, který je naopak v nejhorší situaci na Vysočině. Udržení, popř. zlepšení tohoto stavu by mělo patřit k prioritám městyse, jeho možnosti jsou ale velmi omezené. Přímým řešením jsou veřejně prospěšné práce pro nezaměstnané a zapojování do sociálních programů zaměřených na vytváření pracovních míst, dále je určitý potenciál v oblasti sociálního podnikání. Základem ale zůstává vytváření vhodných podmínek pro podnikání a podnikatele v Okříškách.

4.3. Průmyslové zóny a brownfields

V minulých letech městys získal od státu pozemky pro vybudování dvou průmyslových zón. V první, mezi železniční tratí a silnicí III/4057, stojí areál firmy Fraenkische CZ s.r.o., ve druhé Stanice technické kontroly a sklad solí firmy Nero-Dia. Další část pozemku prodalo zastupitelstvo firmě Komvet pro výstavbu nové haly pro skladovací prostory a pro technické zázemí autodopravy a závodního týmu. Podle zájmu se zde postupně buduje technická infrastruktura, nakonec bude vybudovaná zpevněna komunikace. Část pozemků je ještě volná, protože některé záměry spíše zemědělského charakteru zastupitelstvo odmítlo jako nevhodné v lokalitě, která bezprostředně sousedí s obytnou zástavbou. Po zaplnění zóny zatím další plocha pro podnikání vyčleněná není. Zásadní otázkou je, zda zabírat další zemědělskou půdu v situaci, kdy je v městysi několik nevyužívaných lokalit, které se dají označit jako brownfields.

Největší je bývalý manipulační sklad Lesů ČR, nyní ve vlastnictví společnosti Agrofert. Součástí areálu je železniční vlečka a celková výměra činí přes 3 ha. Pro městys by byly velmi zajímavé poměrně nedávno zrekonstruované budovy, které by bylo možné využít jako zázemí pro Technické služby, kanceláře po drobných úpravách i jako sociální byty, popř. pro drobné podnikání. Postupně se objevují zájemci o areál, většinou ale mají z pohledu městyse nevhodné záměry, potenciálně ohrožující životní prostředí v Okříškách. Dalším brownfieldem je areál bývalé firmy MAB Reko na ulici Nádražní, komplex budov včetně nádvoří zahrnuje cca 1 ha plochy. Využitelný by byl na skladovací prostory nebo drobnou výrobu, nachází se ale v obydlené části městyse, takže je nutné pečlivě posuzovat případné záměry z hlediska negativních dopadů na hygienické podmínky, hluk atd. To samé platí i pro budovu bývalé textilní továrny Kras na ulici Družstevní. V celém rozsahu není využíván ani areál bývalé firmy Ampapa na ulici Tovární, v současnosti zde podniká firma Métis z Brtnice, výrobce dřevěných konstrukcí a pilinových briket. Do kategorie brownfields spadá i část areálu zemědělského družstva, která již není využívána pro zemědělskou výrobu. V tomto případě má městys zájem o odkoupení volných pozemků a do budoucna na nich vytvořit rekreační a odpočinkovou zónu.

Nevyužité průmyslové a zemědělské areály

4.4. Podpora podnikání

Zastupitelé se pravidelně každý rok setkávají s místními podnikateli, aby se vzájemně seznámili se svými záměry i s problémy. Možnosti samosprávy v podpoře podnikání jsou omezené, přitom je možné vycházet z výsledků dotazníkového šetření. V práci úřadu městyse můžeme nabídnout především vstřícnost vůči podnikatelům, zjednodušování administrativy a odbourávání byrokracie, ze strany samosprávy např.

využití médií městyse k propagaci místních podnikatelů, zadávání prací a dodávek, u kterých to umožňuje zákon o veřejných zakázkách, místním firmám, pronájem nebytových prostor. Nepřímou formou podpory je úsilí o řešení dopravní dostupnosti, budování technické infrastruktury, vybavení základní školy pro kvalitní výuky technických předmětů atd.

SWOT analýza:

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - velké a silné firmy v průmyslové zóně Okříšky - Příbyslavice (cca 2 000 pracovních míst) s dalším rozvojovým potenciálem - relativně nízká nezaměstnanost - kvalitní síť obchodů a služeb - dobrá dopravní obslužnost 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatek kvalifikovaných pracovníků, především technického zaměření - administrativní bariéry - zákon o veřejných zakázkách ve stávající podobě
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> - oboustranná spolupráce městyse a firem - plánovitý rozvoj velkých firem - podpora služeb a malých firem - využití brownfieldů pro rozvoj podnikání - rozvoj cestovního ruchu 	<ul style="list-style-type: none"> - pokles poptávky - druhotná platební neschopnost - problémy zemědělského sektoru - konkurence velkých měst v sousedství - umístění ekologicky nevhodných a nebezpečných provozů

5. Doprava

Kvalitní dopravní spojení je základem pro rozvoj městyse ve všech oblastech. Je nezbytnou podmínkou pro podnikání, zaměstnanost, vzdělání, cestovní ruch i možnosti využití volného času. Je zřejmé, že obec velikosti Okříšek nikdy nebude schopná zajistit na vlastním území zaměstnání pro všechny obyvatele stejně jako nabídku sportovních a kulturních aktivit pro trávení volného času, která uspokojí každého, proto bude vždy část obyvatele vyjíždět. Také studenti středních a vysokých škol se musí dostat do školy a zpátky, naopak do základní školy velká část žáků dojíždí z okolních obcí. Průmyslové firmy potřebují kvalitní dopravu k zajištění dodávek materiálu, expedici zboží i příjezdu velké části zaměstnanců, živnostníků a obchodníků přijíždějící zákazníci ze širokého okolí včetně turistů.

Oblast dopravy je v kompetenci městyse pouze částečně, ve velké míře do ní zasahují Kraj Vysočina, SŽDC, silniční a železniční dopravci a další subjekty, se kterými musí městys jednat při řešení aktuálních problémů i dlouhodobé koncepce. Základem dopravní obslužnosti je v současné době silniční doprava, železnice, která měla zásadní význam pro rychlý růst Okříšek na přelomu 19. a 20. století, v posledních desetiletích ztrácí zákazníky jak v osobní tak především v nákladní dopravě. Vodní nebo letecká doprava v Okříškách není.

5.1. Silniční doprava

5.1.1. Krajské silnice

Katastrem městyse vedou 4 krajské komunikace – jedna silnice II. třídy č. II/405 Třebíč – Jihlava a tři silnice III. třídy č. III/40510 Okříšky – Přibyslavice, č. III/4057 Okříšky – Heraldice a č. III/4058 odbočka ze III/4057 – Pokojovice. Při sčítání dopravy se ukazují jako dlouhodobě nejvíce zatížené silnice II/405 a III/40510 – viz výsledky z let 2005 (zkreslené u směru na Přibyslavice tehdy realizovanou opravou mostu v Přibyslavicích u Kolonky), 2008 a 2010:

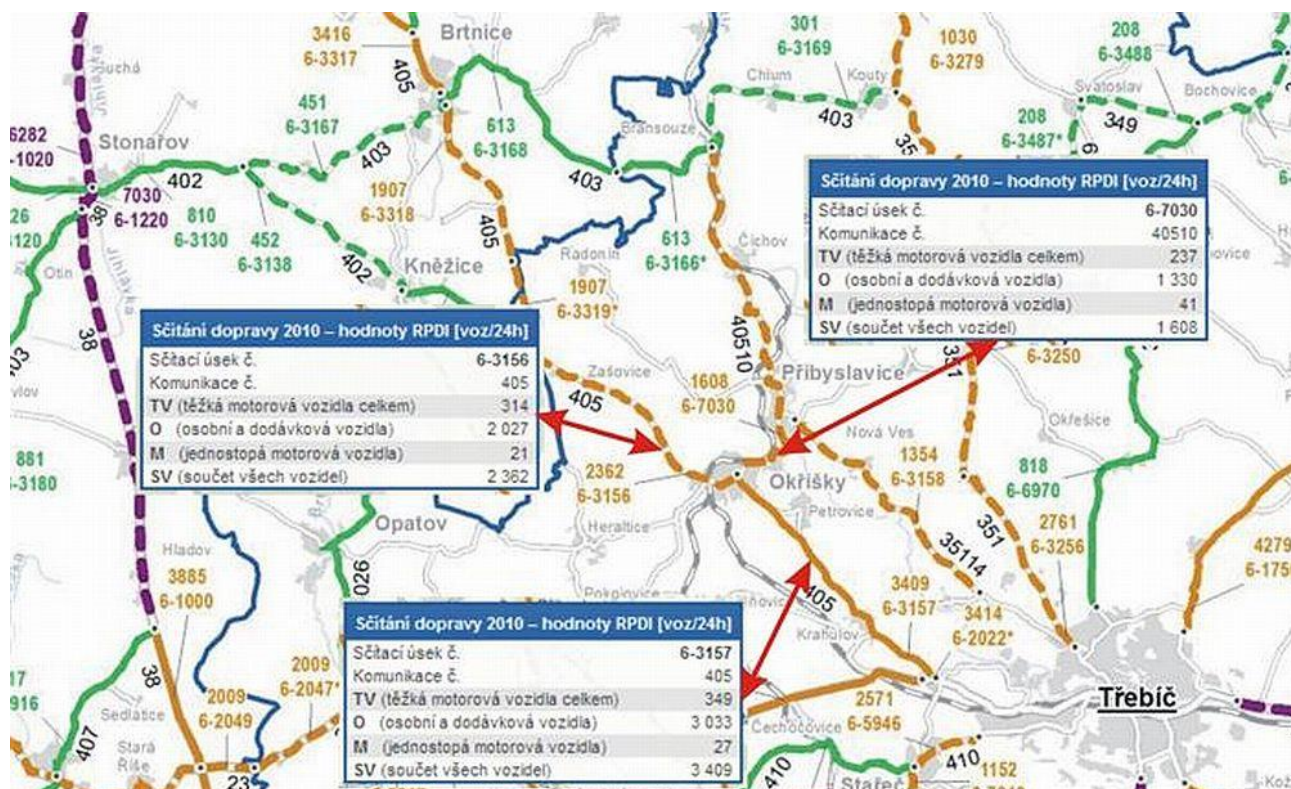
Výsledky sčítání dopravy ŘSD z roku 2005

	těžká vozidla	osobní vozidla	motocykly	všechna vozidla
směr Třebíč	859	3 629	33	4 521
směr Jihlava	786	2 590	16	3 392
směr Přibyslavice	1 902	4 151	27	6 080

Výsledky sčítání dopravy městyse z roku 2008

DOPRAVNÍ SMĚRY	časový úsek	osobní auta	nákladní auta	kamiony	CELKEM
MASARYKOVA (součet směrů TŘ-JI, JI-TŘ, TŘ-PŘ, PŘ-TŘ, OK-TŘ a TŘ-OK)	4:30 - 8:00 h.	647	130	51	828
	8:01- 12:00 h.	927	255	48	1230
	12:01-16:00 h.	1110	217	42	1369
	16:01 - 20:00 h.	862	71	33	966
	4:30 - 20:00 h.	3546	673	174	4393
JIHLAVSKÁ (součet směrů TŘ-JI, JI-TŘ, JI-PŘ, JI-TŘ, OK-JI a JI-OK)	4:30 - 8:00 h.	649	166	42	857
	8:01- 12:00 h.	832	333	54	1219
	12:01-16:00 h.	1051	233	35	1319
	16:01 - 20:00 h.	829	104	28	961
	4:30 - 20:00 h.	3361	836	159	4356
NÁDRAŽNÍ (součet směrů TŘ-PŘ, PŘ-TŘ, JI-PŘ, PŘ-JI, OK-PŘ a PŘ-OK)	4:30 - 8:00 h.	344	71	30	445
	8:01- 12:00 h.	356	135	36	527
	12:01-16:00 h.	414	99	39	552
	16:01 - 20:00 h.	343	27	16	386
	4:30 - 20:00 h.	1457	332	121	1910

Výsledky sčítání dopravy ŘSD z roku 2010

Porovnání výsledky sčítání dopravy z let 2005, 2008 a 2010

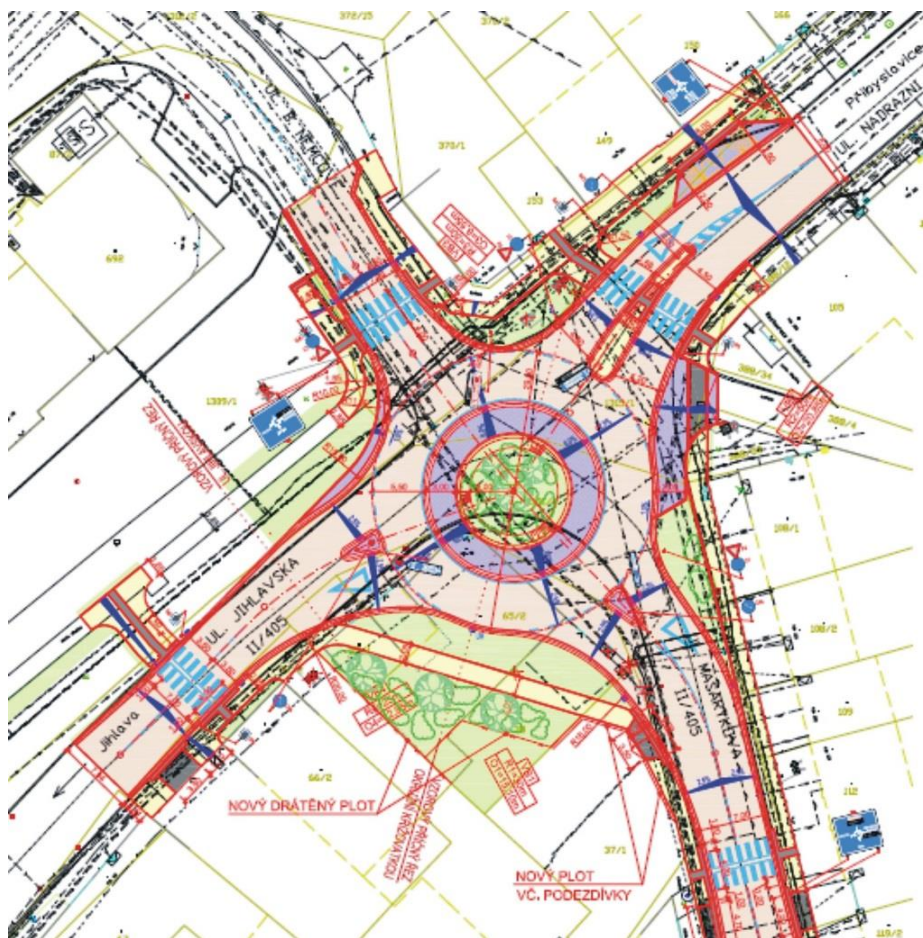
	2005	2008	2010
směr Třebíč	4 521	4 393	3 409
směr Jihlava	3 392	4 356	2 362
směr Přibyslavice	6 080	1 910	1 608

Silnice II. třídy číslo II/405 Jihlava – Třebíč zahrnuje na území městyse ulice Jihlavská a Masarykova, vedle svého významu pro individuální i hromadnou osobní dopravu na spojnici dvou největších měst kraje je důležitá také pro dopravní napojení firem Fraenkische, K-stav, Gelso, Zemědělské družstvo Okříšky, řadu menších firem a zásobování obchodní sítě. Silnice je součástí pátevní sítě Kraje Vysočina, která se postupně rekonstruuje za pomoci evropských fondů (hotové již jsou úseky Jihlava-Puklice, Puklice-Brtnice, Brtnice-Zašovice a Zašovice-Okříšky), zatím nejsou řešené obchvaty měst a obcí s výjimkou nejmenší obce Příseka, plánovaného na rok 2014, které jsou výrazně dražší než úseky v extravilánu. Pro Okříšky má vybudování obchvatu zásadní význam a měla by to být hlavní priorita městyse ve výhledu cca 10 let.

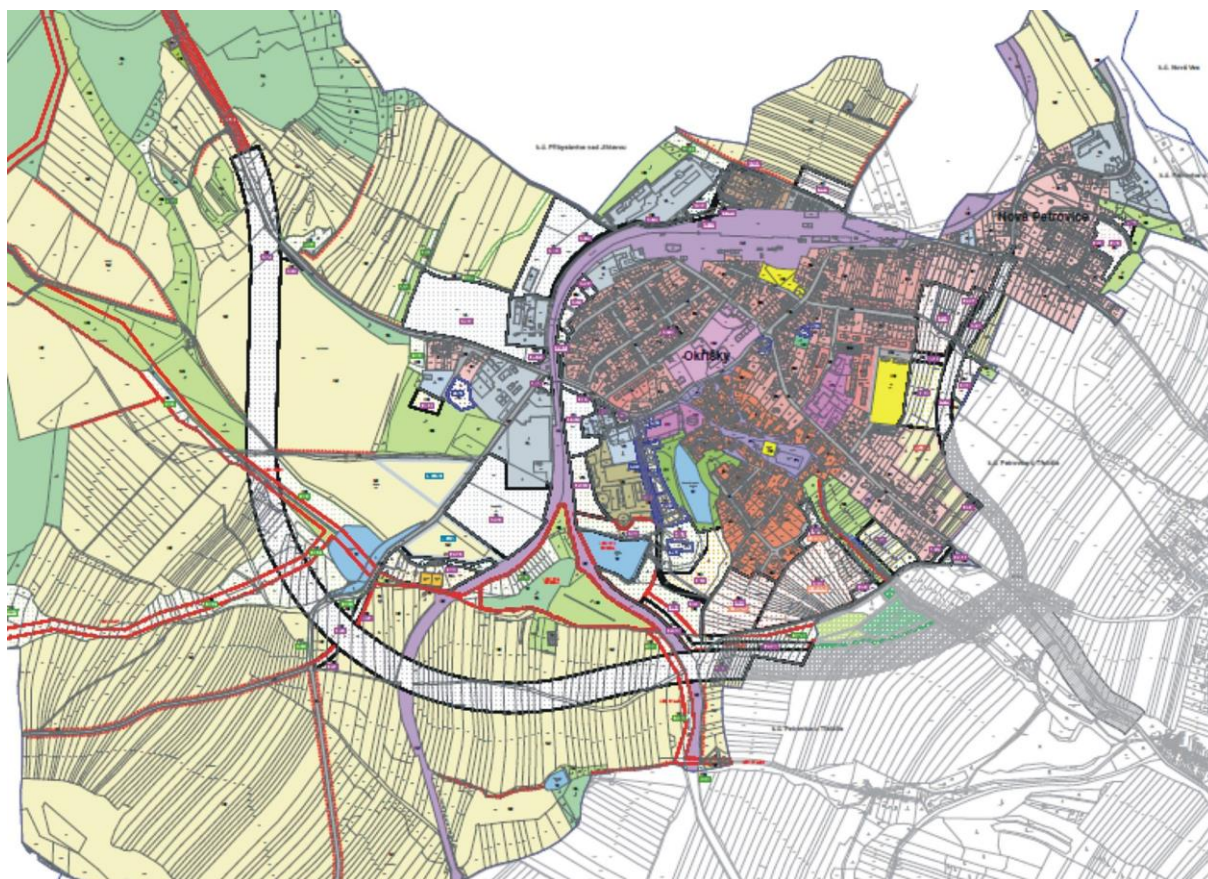
V minulosti bylo navrženo několik variant vedení obchvatu, nový územní plán zahrnuje trasu obchvatu, vyprojektovanou ing. Vidlákem v rámci jeho diplomové práce. Studie byla projednaná s odborem dopravy KrÚ Kraje Vysočina a vybraná jako nejvhodnější a nejrealnější. Výše projektovaných nákladů se pohybuje nad hranicí 200 milionů Kč (přičemž neproběhly geologické průzkumy, které mohou mít výrazný vliv na cenu – pro srovnání, cena nesrovnatelně jednoduššího a kratšího obchvatu Příseky je vysoutěžená na částku 170 mil. korun), financování se předpokládá z evropských fondů, protože vlastní rozpočet kraje nedisponuje potřebnými prostředky.

Jako částečně zlepšení dopravního zatížení městyse připravuje Kraj Vysočina rekonstrukci nepřehledné a přetížené hlavní křižovatky v centru a její přebudování na kruhový objezd. Cílem je zvýšení bezpečnosti dopravy včetně chodců a především školních dětí a zvýšení průjezdnosti křižovatky, kde se v současné době často tvoří kolony ve směru od Jihlavy a hlavně od Přibyslavic. Na tuto akci je zpracovaná projektová dokumentace, následně proběhlo zjišťovací řízení k záměru této akce k posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001. Ten ve svém závěru konstatuje, že záměr „II/405 Okříšky - úprava křižovatky“ nemá významný vliv na životní prostředí a nebude posuzován podle zákona. Získání stavebního povolení předpokládá investor na rok 2014 a vlastní stavební realizaci akce na rok 2015.

Řešení křižovatky v centru městyse formou kruhového objezdu

Návrh řešení obchvatu Okříšek silnice II/405 a přeložky silnice III/40510 v novém územním plánu

Silnice číslo III/40510 (hlavní křižovatka – Přibyslavice) zahrnuje na území městyse ulice Nádražní a Tovární. Zajišťuje napojení významné průmyslové zóny v Přibyslavicích a Nové Vsi (firmy Mann+Hummel, Huhtamaki, Alfa In) a dalších menších firem a živnostníků v Okříškách, Přibyslavicích a následujících obcích. V současném územním plánu je přeložka této silnice v úseku Masarykova ulice (konec Okříšek za čerpací stanicí) – křižovatka ulic Nádražní, Tovární a Partyzánská, v novém územním plánu bude upravena na variantu, přijatelnou pro zastupitelstvo obce Petrovice (tzn. co nejbližší katastru Okříšek). V minulosti byly v rámci studie zadané krajem zpracovány i další varianty, vyvádějící komunikaci ještě více nebo zcela mimo zastavěné území Okříšek i Přibyslavic, všechny jsou ale technicky a především finančně výrazně náročnější. Protože silnice není součástí pátevní sítě kraje, nelze na její rekonstrukci a výstavbu přeložky použít evropské fondy.

Další dvě silnice III. třídy vedou převážně v extravilánu městyse – číslo III/4057 (železniční přejezd – Heraldice), na území městyse napojení je to ulice U Kapličky a číslo III/4058 (III/4057 – Pokojovice, leží na ní osada Loudilka.

Stav povrchů ulic na krajských silnicích:

- Jihlavská – od začátku katastru k železničnímu přejezdu proběhla rekonstrukce silnice II/405 v roce 2013, kvalita povrchu je výborná, od železničního přejezdu ke křižovatce se stav postupně zhoršuje a především před hlavní křižovatkou je na ní hodně výtluků, navíc nad propustkem před budovou pošty je poměrně velké propadnutí vozovky, kde se při dešti tvoří hluboká kaluž,
- Masarykova – od křižovatky na konec městyse je vozovka celkově ve špatném stavu vlivem kamionové dopravy, na kterou není stavěná, opakovaně prováděné opravy výtluků situaci neřeší, časté stížnosti jsou od majitelů přilehlých domů kvůli otřesům, narušování statiky a na znečišťování a ničení fasád odstříkující rozbředlým sněhem nebo vodou z kaluží. Od konce městyse ke hranici katastru byla silnice II/405 rekonstruovaná v roce 2000, již nyní se ale opět začíná rozpadat především u krajnic,
- Nádražní – po celé její délce je hodně výtluků, vozovka se propadá u autobusové zastávky před vlakovým nádražím, navíc v části od železničního přejezdu směrem na Přibyslavice stav vozovky zhoršuje sedání výkopu po kanalizaci,
- Tovární – za poslední 4 roky, kdy se začala silnice III/40510 kvůli kamionové dopravě solit, se její stav rychle zhoršuje, začíná se rozpadat v oblasti propustku pod ulicí Mlýnská i dále pod katastrem Okříšek, ke špatnému stavu přispívají následky vichřice, která polámala většinu stromů na svahu a hrozí ujíždění krajnice, protože ani tato silnice nebyla stavěná na současnou zátěž,
- U Kapličky – nejhorší stav je od přejezdu ke kapličce, kde se projevuje zatížení při výstavbě areálu firmy Fraenkische a vůbec kamionový provoz, dále až do Heraldice je v poměrně dobrém stavu, negativně na ni ale dopadlo několikaměsíční vedení objíždky v roce 2013,
- Loudilka – jedná se o silnici III. třídy s malým zatížením, její ne příliš dobrý stav odpovídá malému významu a provozu.

5.1.2. Místní komunikace

Místní komunikace zahrnují celkem 24 ulic různého délky, šíře vozovky a stavu povrchů. Je nutné konstatovat, že údržba komunikací je dlouhodobě podfinancovaná a omezuje se z velké části na nezbytné opravy a „záplatování“ nejhorších výtluků. V nejlepším stavu jsou ulice Srázná, Partyzánská, a některé úseky ulic Stará osada, Kostelní, Skalka, na ostatních jsou výtluky, řada překopů po budování infrastruktury. Na stavu vozovky se projevuje těžká doprava, na kterou většina z nich nebyla budovaná, některé nemají vůbec zpevněný povrch nebo pouze penetrovaný, bez balené živичné směsi. Z technických i ekonomických důvodů by se zastupitelstvo mělo zaměřit spíše na postupnou rekonstrukci celých ulic včetně chodníků než na neustálé opravy s životností 2-3 let, které přitom stojí také nemalé prostředky.

Délka a stav povrchů ulic – místních komunikací (kurzívou jsou značené přilehlé úseky ulic):

- 5. května	305 m	cca 14 větších oprav, místy se propadají, stav vozovky 3-4
- Boženy Němcové	300 m	cca 9 větších oprav, stav vozovky 2, úsek u křižovatky k Albertu 4
- ke sběr. dvoru	180 m	stav vozovky 1
- Boroví	160 m	výstavba komunikace proběhne v roce 2014
- Cihelna	85 m	pouze stříkaný asfalt, stav vozovky 4-5
- ke kompostárně	95 m	stav vozovky 2
- Dr. E. Beneše	190 m	cca 8 větších oprav, stav vozovky 3
- Družstevní	435 m	cca 23 větších oprav, místy se propadají, stav vozovky 3
- J. A. Komenského	285 m	pouze stříkaný asfalt, stav vozovky 4
- Kostelní	115 m	rekonstrukce proběhla v roce 2006, stav vozovky 2

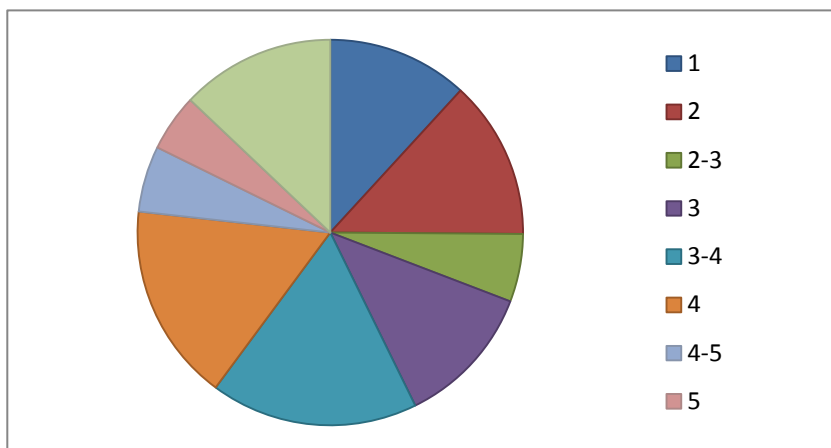
- *k propustku* 50 m *nezpevněná komunikace*
- Mlýnská 230 m velká část oprava po kanalizaci 2009, stav vozovky 2
- *pod Mlýnskou* 205 m *nezpevněná komunikace*
- Na Kopečku 440 m pouze stříkaný asfalt, stav vozovky 4
- Na Vyhlídce 295 m pouze stříkaný asfalt, stav vozovky 3-4, rekonstrukce proběhne v roce 2014 + rozšíření do nové obytné zóny
- *od „parlamentu“* 110 m *část stříkaný asfalt, větší úsek nezpevněná komunikace*
- Partyzánská 355 m stav vozovky 1 – ulice v nejlepším stavu
- Pod Strání 140 m pouze stříkaný asfalt, stav vozovky 4-5
- Pod Tratí 525 m cca 24 větších oprav, stav vozovky 2-3, úsek výjezdu na Jihlavskou 4
- Příční 70 m cca 3 větších oprav, stav vozovky 2-3
- Sadová 430 m cca 18 větších oprav, místy se propadají, stav vozovky 3-4
- Skalka 265 m část stříkaný asfalt, stav vozovky 3, rekonstrukce proběhne v roce 2014, úsek „Matěják“ 1
- Srázná 120 m rekonstrukce proběhla v roce 2009, stav vozovky 1
- Stará Osada 425 m rekonstrukce po kanalizaci 2009, stav vozovky 1, úsek k Masarykově, stav vozovky 3
- *zadní část* 185 m *nezpevněná komunikace*
- Tyršova 200 m cca 7 větších oprav, stav vozovky 3
- U Stadionu 425 m cca 14 větších oprav, místy se propadají, stav vozovky 3-4
- *ke garážím* 130 m *nezpevněná komunikace*
- Úvoz 305 m nejhorší ulice – jeden velký výtluk, stav vozovky 5, rekonstrukce proběhne v roce 2014 + rozšíření do nové obytné zóny
- V Zahradách 310 m velká část oprava po kanalizaci 2009, místy se propadají, stav vozovky 3-4
- Za Tratí 1 420 m úsek k manipulačnímu skladu stav vozovky 2, okolo manipulačního skladu zcela rozpadlá, zbytek 4
- *pod Tovární* 150 m *větší úsek nezpevněná komunikace, pouze úsek na výjezdu nástřik 2012*
- *ke hřbitovu* 60 m *stav vozovky 3*
- *cesta areálem ZD* 295 m *stříkaný asfalt, stav vozovky 4-5*
- *cesta okolo STK* 105 m *stav vozovky 2*

Mapka krajských a místních komunikací

Tabulka a graf souhrnu stavu vozovky místních komunikací

stav	1	2	2-3	3	3-4	4	4-5	5	nezpevněná	celkem
metry	1 110	1 250	535	1 120	1 635	1 560	520	450	1215	9 395

5.1.3. Parkoviště

Nedostatek parkovacích míst je dlouhodobým problémem Okříšek, který má historické důvody. Původně malá obec při svém rychlém růstu v prvních desetiletích minulého století příliš neřešila veřejné plochy, což se nyní projevuje v řadě oblastí. Zatímco v období socialismu měly rodiny pouze jedno auto a většinou vlastnily i garáž (buď přímo u rodinného domu, nebo v případě obyvatel bytových domů řadové garáže), po roce 1989 se situace zásadně změnila a většina rodin dnes vlastní dvě nebo i tři vozy. Množství aut, která je potřeba zaparkovat, zvyšují obyvatelé okolních obcí, dojíždějící do zaměstnání, k lékařům, do škol, nakupovat, za kulturou a sportem. Hromadná doprava je na ústupu, lidé ve velkém využívají osobní automobil. Výsledkem jsou přeplněné ulice, kde je obtížný průjezd a kvůli nepřehlednosti zvýšené nebezpečí pro chodce a cyklisty. Navíc se většina parkujících dostává do rozporu se zákonem o dopravě na pozemních komunikacích, podle kterého by měly při parkování na krajnici zůstat zachované dva průjezdné pruhy, což v Okříškách není možné zajistit takřka na žádné ulici. U kolem samosprávy není zajišťování parkování soukromých vozidel, na druhé straně ovšem nemůže nečinně přihlížet zhoršující se situaci a musí zajistit především dostatečný počet míst pro parkování u veřejných budov a v rámci možností zlepšovat i stav na ostatních místech kvůli bezpečnosti provozu a hlavně chodců.

Do roku 2013 nebylo v Okříškách žádné oficiální parkoviště, první vzniklo až rekonstrukcí autobusového nádraží a využitím jeho části na parkovací místa (celkem 35). Další parkoviště bylo vybudované u tělocvičny základní školy, část parkovacích míst je vyhrazená pro učitele a návštěvníky tělocvičny, aby se uvolnil úsek ulice J. A. Komenského před školním vchodem kvůli zvýšení bezpečnosti dětí při cestě do školy. Projektová dokumentace je zpracovaná na parkoviště u bytových domů U Stadionu (16 míst – na místě nevyužívané kotelny) a připravuje se na zpevnění plochy před zdravotním střediskem (23 parkovacích míst pro pacienty zdravotního střediska a další řidiče) a na rekonstrukci parkoviště před Bílým domem s cca 15 parkovacími místy. Velká zpevněná plocha s kapacitou zhruba 70 parkovacích míst je vedle fotbalového stadionu, využívána je pouze částečně především kvůli rozbitému povrchu, další plochy sloužící k parkování jsou za administrativní budovou ZD (cca 10 míst – nutné opravy povrchů) a v areálu zámku (cca 15 míst – nezpevněné povrchy). Potencionálně vhodná místa pro vybudování parkovišť jsou na volném prostranství proti základní škole, v případě rekonstrukce ulice U Stadionu plochy před bytovými domy, prostranství vedle vjezdu do areálu zámku (na místě zrušeného prasečáku) a v trojúhelníku naproti restauraci Bílý dům. Významnou možností, jak zlepšit parkování v obytných částech Okříšek a zároveň zvýšit bezpečnost, je změna provozu na jednosměrný v některých ulicích nebo celých lokalitách – jako se jeví např. ulice J. A. Komenského a U Stadionu, Příční a Tyršova, Srážná a Mlýnská, většina Tržiště, Na Kopečku atd.

5.1.4. Bezpečnostní prvky

Silniční doprava je všeobecně stále hustší a tím pádem se zvyšují i její rizika pro všechny účastníky. Také na území Okříšek dochází k nehodám (podle policejní statistiky se zde stalo celkem 43 nehod v letech 2007 - 2012), proto je nutné zaměřit se při uvažování nad řešením dopravní situace v městysi především na prevenci nehodovosti a budování bezpečnostních prvků.

Statistika nehod v letech 2007 - 2012

Všeobecný přehled o nehodách	
Počet nehod celkem	43
Počet nehod s následky na zdraví	14
Počet usmrcených osob (do 24 hodin od nehody)	1
Počet těžce zraněných osob	1
Počet lehce zraněných osob	16
Počet nehod pod vlivem alkoholu	0
Statistika nehod za zhoršené viditelnosti	
Zhoršená viditelnost	3
Statistika nehod podle čísla silnice	
Počet nehod na silnici č. 405	18
Počet nehod na silnici č. 4057	2
Počet nehod na silnici č. 40510	13

Mapa nehod (červené tečky) na katastru Okříšek v letech 2007 - 2012

Mezi prvky zvyšující bezpečnost patří především přechody pro chodce. Nejmodernější a nejbezpečnější (se středovým ostrůvkem) je na ulici Jihlavská před vchodem do areálu zámku. Další dva přechody jsou na hlavní křižovatce na ulicích B. Němcové a Nádražní, přičemž druhý nevyhovuje současným předpisům a je poměrně nebezpečný, protože vede přes neoficiální parkovací plochu, vyhodnotili ho tak i školáci v rámci projektu „Do školy bezpečně“. Stejně hodnocení získaly také přechody před školou na ulici Masarykova (na široké silnici s největší dopravní zátěží) a před vlakovým nádražím na ulici Nádražní (v bezprostřední blízkosti zatáčky). V roce 2014 požádá městys o dotaci na osvětlení a zvýšení viditelnosti těchto dvou přechodů, hlavní křižovatka bude řešená v rámci rekonstrukce na kruhový objezd. Mezi požadavky občanů se objevuje i nový přechod pro chodce na ulici Nádražní u sokolovny, zároveň toto místo označuje jako nebezpečné projekt „Do školy bezpečně“, vhodné by bylo také umístění vyvýšených přechodů, plnicích zároveň funkci zpomalovacího retardéru, před vchody do mateřské a základní školy.

Dalším významným bezpečnostním prvkem jsou výstražné měřiče rychlosti, umístěné před základní školou na ulici Masarykova a v Cihelně při vjezdu od Jihlavy. Jejich instalace se ukazuje jako velmi přínosná,

podle výsledků měření 60-70% řidičů sníží po jejich rozsvícení rychlost. V době rekonstrukce silnice II/405 Okříšky – Zašovice byl jeden z měřičů umístěn 7 měsíců na ulici Tovární ve směru od Přibyslavic, kde také mnoho vozidel včetně kamionů překračuje povolenou rychlost.

Opakované požadavky zaznávají od občanů na zřízení obytných zón nebo jejich ekvivalentu na Tržišti, U Stadionu a v dalších částech Okříšek. Podle výsledků ankety „Okříšky 2013“ toto řešení podporuje až 70% obyvatel. Na základě jednání s Policií ČR se nabízejí ke zvážení dvě možnosti – buď přímo obytné zóny, které ale přináší řadu omezení i pro zde bydlící občany nebo „zóny 30“, které jsou jednodušší pro realizaci, přitom základní aspekt, tedy omezení rychlosti, zajišťují také. Jedná se o téma, kde by rozhodující slovo měli mít obyvatelé jednotlivých dotčených lokalit.

Mapka současných a uvažovaných parkovišť a bezpečnostních prvků

5.1.5. Chodníky

Stav chodníků je obdobný jako stav komunikací, v posledních letech byly částečně zrekonstruované chodníky na ulicích Nádražní, Jihlavská, V Zahradách a J. A. Komenského, předtím se ještě v 90-tých letech zrekonstruoval chodník na ulici Masarykova, vše ze zámkové dlažby. Ostatní chodníky jsou ještě z klasické čtvercové dlažby a všechny by potřebovaly ve větší či menší míře rekonstrukci. Na některých ulicích potom chodníky vůbec nejsou, otázkou na zvážení je, zda jsou všude nutné.

Dlouhodobým problémem z hlediska bezpečnosti jsou především chybějící chodníky okolo krajských komunikací na ulici Tovární a Jihlavská (od STK do Cihelny). Ve druhém případě se nutnost výstavby chodníku ještě zvýšila po vzniku firmy Fraenkische a zvýšení počtu docházejících zaměstnanců. Na oba chodníky se zpracovává projektová dokumentace, předpoklad výstavby je v roce 2014. Novou pozitivní zkušeností je výstavba jednoduchých chodníků, zapadajících do parků a jiných veřejných ploch, vedených v trase vyšlapaných cestiček jako přirozených spojnicích míst zájmu občanů.

Přehled pokrytí ulic chodníky a podmínek pro jejich výstavbu:

5. května	chodníky nejsou, pozemky pro vybudování jsou
Boženy Němcové	chodníky jsou po obou stranách po celé délce
Boroví	chodníky nejsou, nepočítá se s nimi
Cihelna	chodníky nejsou, připravuje se výstavba po jedné straně
Dr. E. Beneše	chodníky nejsou, pozemky pro vybudování jsou
Družstevní	chodníky jsou po obou stranách, místy chybí, pozemky pro dobudování jsou
J. A. Komenského	chodníky jsou po obou stranách, místy chybí, pozemky pro dobudování jsou

Jihlavská	chodníky jsou po obou stranách, místy chybí, pozemky pro dobudování jsou, připravuje se výstavba směrem do Cihelny
Kostelní	chodníky nejsou a nejsou ani pozemky pro vybudování
Loudilka	chodníky nejsou, nepočítá se s nimi
Masarykova	chodníky jsou po jedné straně, pozemky pro vybudování na druhé straně jsou
Mlýnská	chodníky nejsou a nejsou ani pozemky pro vybudování
Myslivna	chodníky nejsou, nepočítá se s nimi
Nádražní	chodníky jsou po jedné straně po celé délce, po druhé straně částečně, pozemky pro dobudování jsou
Na Kopečku	chodníky nejsou a nejsou ani pozemky pro vybudování
Na Vyhlídce	chodníky nejsou, pozemky pro vybudování jsou
Partyzánská	chodníky jsou po jedné straně, pozemky pro vybudování na druhé straně jsou
Pod Strání	chodníky nejsou a nejsou ani pozemky pro vybudování
Pod Tratí	chodníky nejsou, pozemky pro vybudování jsou
Příční	chodníky jsou po jedné straně, pozemky pro vybudování na druhé straně nejsou
Sadová	chodníky jsou po jedné straně po celé délce, po druhé straně částečně, pozemky pro dobudování jsou
Skalka	chodníky nejsou, pozemky pro vybudování jsou
Strážná	chodníky nejsou a nejsou ani pozemky pro vybudování
Stará Osada	chodníky nejsou, pozemky pro vybudování po jedné straně jsou
Tovární	chodníky nejsou, připravuje se výstavba po jedné straně
Tyršova	chodníky nejsou, pozemky pro vybudování po jedné straně jsou
U Kapličky	chodníky nejsou, nepočítá se s nimi
U Stadionu	chodníky jsou po jedné straně částečně, pozemky pro dobudování jsou, pro vybudování na druhé straně nejsou
Úvoz	chodníky nejsou a nejsou ani pozemky pro vybudování
V Zahradách	chodníky jsou po obou stranách částečně, pozemky pro dobudování jsou
Za Tratí	chodníky nejsou, nepočítá se s nimi

Mapka stávajících chodníků

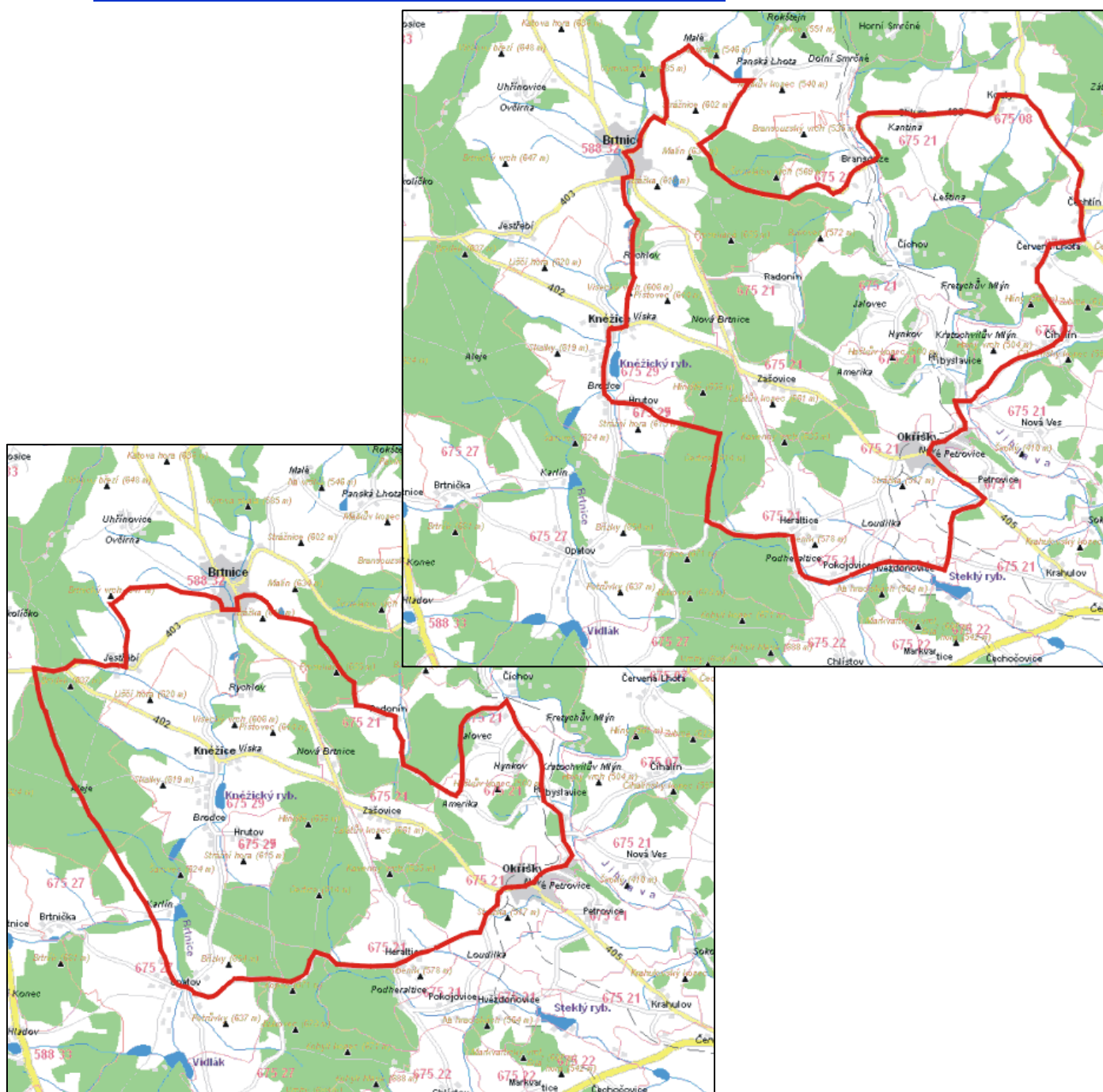

5.1.6. Cyklistická doprava

Cílem samosprávy zdravého městyse by měla být podpora cyklistické dopravy jako ekologické alternativy k dopravě automobilové. V přehluštěné dopravě především v centrech měst a obcí je přesun na kole mnohdy rychlejší než autem, odpadají problémy s parkováním, jízda na kole přispívá k lepším kontaktům mezi lidmi. Často jízdní kolo využívá mládež, děti při cestách do školy, ale na druhé straně také senioři a proto je cyklistická doprava celosvětově podporovaná. Navíc patří cyklistika mezi nejrozšířenější rekreační sporty a ve formě cykloturistiky může do městyse přivést i zákazníky pro restaurace, obchodníky a živnostníky. V podmínkách Okříšek ovšem zatím chybí podmínky pro ještě větší využívání jízdních kol především kvůli bezpečnosti. Úzké ulice zastavěné parkujícími auty a mnohdy bezohlední řidiči řadu lidí o použití kola odradí. Řešením by mohlo být postupné značení cyklopruhů (viz. Jihlava a další města), popř. vybudování oddělených jízdních pruhů pro cyklisty především kolem krajských silnic.

Z hlediska cykloturistiky vedou Okříškami dva okruhy vyznačené mikroregionem Černé lesy v délce 43 a 52 km, nejvýznamnější trasou je ovšem cyklostezka Jihlava-Třebíč-Raabs, vedoucí mezi Přibyslavicemi a Petrovicemi těsně pod katastrem Nových Petrovic. Vybudování napojení na tuto cyklostezku by vedle cykloturistů nabídlo bezpečnější spojení pro cyklisty a chodce směřující do průmyslové zóny v Přibyslavicích.

Mapky velkého a malého cyklookruhu mikroregionu Černé lesy

5.2. Železniční doprava

Železnice měla historicky zásadní vliv na rozvoj Okříšek, což je zdůrazněno i umístěním železničního kola do znaku městyse. V Okříškách se setkávají trati č. 240 (Brno – Jihlava) a č. 241 (Okříšky – Znojmo – Raabs), význam železniční křižovatky se ale v posledních letech zmenšil v souvislosti s celkovým odklonem nákladní dopravy ze železnice na silnici a snižujícího se počtu cestujících kvůli cenové politice ČD.

Změnu by mohla přinést orientace na návrat k osobní železniční dopravě, který již nyní probíhá v západní Evropě, zásadním stimulem by ale byla podpora převodu alespoň části nákladní dopravy zpět ze silnice na železnici. S tím souvisí záměr elektrifikace trati č. 240, připravený zatím ale pouze do Zastávky u Brna a v dlouhodobějším horizontu vybudování vysokorychlostní trati se zastávkou v Jihlavě. Další šancí je vytvoření integrovaného dopravního systému Kraje Vysočina, kde by železnice tvořila páteřní část, popř. jeho propojení s již fungujícím IDS Jihomoravského kraje (nyní zasahuje až do Náměště nad Oslavou).

Pokud k oživení železniční dopravy nedojde, hrozí na ploše nádraží vznik dalšího brownfieldu. Již v současné době je část skladovacích hal prázdná a SŽDC se snaží nepotřebné objekty a pozemky prodat. V případě většího rozsahu by mohly být některé zajímavé i pro městy.

5.3. Dopravní obslužnost

V minulosti vždy velká část obyvatel Okříšek cestovala za prací a mládež do škol, především do Třebíče a v menší míře do Jihlavy. Podle výsledků sčítání lidu se počty vyjíždějících do zaměstnání a škol během 10 let výrazně snížil, důvody nejsou zcela jasné, protože nemůže jít jen o vliv vyšší nezaměstnanosti a na druhé straně většího množství pracovních příležitostí v místě. Nejpravděpodobnějším důvodem se proto jeví, že část respondentů na tuto otázku neodpověděla.

Počty obyvatel vyjíždějící za zaměstnání v letech 2001 a 2011

		2001	2011
Vyjíždějící celkem		997	580
z toho: do zaměstnání		869	416
	- v rámci obce	270	85
	- v rámci okresu	421	203
	- v rámci kraje	90	93
	- do jiného kraje	66	30
žáci a studenti		128	164
Vyjíždějící denně		475	289

Okříšky mohou těžit z velmi dobré dopravní obslužnosti vlakové (60 spojů denně v pracovní dny a 7 víkendových) i autobusové (94 spojů denně v pracovní dny a 9 víkendových) včetně spojení na krajské a hlavní město. To je přínosem jak pro místní podnikatele, jejichž zaměstnanci se do Okříšek dobře dostanou, tak pro místní občany při cestě za zaměstnáním nebo do školy.

Přehled vlakových spojů:

- trať 240 Jihlava – Brno 19 spojů v **X** a 1 spoj v **N**
- trať 241 Okříšky – Znojmo 41 spojů v **X** (z toho 14 rychlíků) a 6 spojů v **S,N**

Přehled autobusových spojů:

- linka 183100 Praha-Jihlava-M. Budějovice-Znojmo 2 spoje v **X** a 4 spoje v **S,N,Sv**
- linka 760531 Jihlava-Třebíč 4 spoje v **X**
- linka 790170 Třebíč-Jihlava-Praha 16 spojů v **X** a 5 spoje v **N**
- linka 790200 M. Budějovice-Třebíč-Jihlava-Praha 2 spoje v **X**
- linka 790230 Třebíč-Okříšky-Předín 10 spojů v **X**
- linka 790231 Štěmčechy-Želetava-Okříšky-Třebíč 3 spoje v **X**
- linka 790240 Třebíč-Kněžice-Hrutov 13 spojů v **X**
- linka 790250 Třebíč-Brtnice-Jihlava 22 spojů v **X**
- linka 790260 Třebíč-Okříšky-Radonín 16 spojů v **X**
- linka 790692 Jemnice-M. Budějovice-Okříšky 2 spoje v **X**

Přes velmi nadstandartní nabídku spojení hromadnou dopravou narůstá v posledních letech výrazně individuální doprava osobními auty. Vliv na to určitě mají stále se zvyšující ceny hromadné dopravy, kdy při cestě ve dvou je osobní vůz ekonomičtější, a také větší komfort pro zaměstnance s flexibilní pracovní dobou (nejsou vázaní na jízdní řády), kterých je stále více.

SWOT analýza:

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- železniční křižovatka- rozhodnutí o stavbě kruhového objezdu v centru městyse	<ul style="list-style-type: none">- útlum železniční dopravy- špatný stav místních komunikací a chodníků- chybějící chodníky především okolo krajských silnic- chybějící infrastruktura pro cyklodopravu- nedostatek parkovacích míst
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none">- pokračování rekonstrukce silnice II/405 včetně obchvatu městyse- vybudování přeložky silnice II/40510- zvyšování bezpečnosti v silniční dopravě- elektrifikace železniční trati č. 240- využití železnice pro turistiku	<ul style="list-style-type: none">- nedostatek financí na výstavbu krajské silniční infrastruktury- zvyšující se zátěž těžkou nákladní automobilovou dopravou

6. Infrastruktura

6.1. Zásobování vodou

6.1.1. Vodovod

Vodovodní soustava je v majetku městyse, který ho vložil do Svazku obcí Zásobování vodou se sídlem v Okříškách (členské obce Hvězdoňovice, Krahulov, Okříšky, Petrovice a Pokojovice). Provozovatelem vodovodní soustavy je VAS a.s. Třebíč, investice do vodních zdrojů zajišťuje svazek, investice do rozvoje vlastní vodovodní sítě jsou záležitostí městyse.

Vodovod byl stavěn v 50-60tých letech, je zásobován z VDJ Okříšky 500 m³ (518,0/515,0 m.n.m.) a z VDJ Okříšky-Nad Sedlačkou 250 m³ (518,0/515,0 m.n.m.). VDJ Okříšky je plněn ČS Hvězdoňovice a VDJ Okříšky-Nad Sedlačkou je plněn z nového vrtu, realizovaného v lokalitě „Amerika“ nad Přibyslavicemi. Podrobné informace jsou v Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Kraje Vysočina.

Vzhledem ke svému stáří není vodovod v nejlepším stavu, problematické jsou především větve ležící pod krajskými silnicemi, které jsou zatěžované nákladní dopravou (Masarykova, Nádražní) a dochází zde k častým poruchám. Poměrně poruchové jsou ale i některé větve vodovodu na Tržišti, U Stadionu a v Nových Petrovích.

V části městyse (především na Skalce) používají občané tzv. družstevní vodovod a u mnoha rodinných domů jsou vybudované studny.

[Mapka vodovodní sítě](#)

6.1.2. Kanalizace a ČOV

Kanalizace a čistírna odpadních vod jsou v majetku městyse, který je také provozuje. Délka kanalizační sítě je 10,2 km, kapacita ČOV 2 200 EO. Nejstarší části kanalizace jsou ze 30-tých let (Masarykova, Nádražní), většina zbývajících ulic z 50 a 60-tých let (Tržiště, Skalka, Partyzánská), nejpozději se budovaly řady na Sadové (1972), Tovární a Srážné (1974), Pod Strání (1982), Mlýnská (1993) a naposled Borovi (2008). Všechny tyto části jsou řešené jednotnou kanalizací. V letech 2008 a 2009 proběhla rozsáhlá III. etapa rekonstrukce kanalizace, kdy byly na ČOV nově napojené celé Nové Petrovice a ulice V Zahradách, rekonstrukce se týkala i části Tržiště a hlavního přivaděče ve Staré osadě. V těchto částech je nyní vybudovaná oddílná kanalizace, splaškové vody jsou z Nových Petrovic a z ulice V Zahradách přečerpávány do ČOV pomocí 3 přečerpávacích stanic. Přesto zůstává největším problémem systému velké množství balastních vod, které snižují efektivitu čištění v ČOV. Proto byla v roce 2013 zpracována projektová dokumentace IV. etapy rekonstrukce – ulice Masarykova a Nádražní, řešená opět jako oddílná kanalizace, projektované náklady vychází ve výši cca 20 mil. korun. Po 17 letech provozu bude nutné přistoupit k rekonstrukci technologické části ČOV, která by zároveň zajistila plnění přísnějších limitů vypouštěných vod, v současné době je zpracována studie s odhadem nákladů ve výši cca 17 mil. korun.

K lepšímu fungování ČOV přispěje snížení přítoku dešťových vod v rámci IV. etapy rekonstrukce kanalizace, do budoucna by se dešťové vody z veřejných (a pokud možno i soukromých) staveb a ploch měly odvádět do vsakovacích nádrží, což zároveň pomůže ke zlepšení vodního režimu v celém území.

Mapka kanalizační sítě

6.2. Energie

6.2.1. Zemní plyn

V Okříškách proběhla plynifikace celého území postupně v 80 a 90-tých letech, napojení místní sítě na VTL plynovod je z katastru Petrovic. Plynifikaci prováděl městys na své náklady, následně rozvody prodal Jihomoravské plynárenské a.s., (nyní RWE a.s.), která je provozovatel plynovodní soustavy. Samotné dodávky plynu zajišťují po liberalizace energetického trhu různí dodavatelé, kteří síť využívají.

Mapka plynovodní sítě

6.2.2. Elektrická energie

Stejně jako v případě plynu je i u rozvodné soustavy elektrické energie majitelem soukromá energetická společnost E.ON a.s., ale dodávku el. energie zajišťují různí dodavatelé. V současnosti je většina rozvodů nn vedená v zemi, zbývající nadzemní vedení na sloupech připravuje E.ON k postupné rekonstrukci – v roce 2014 to budou ulice V Zahradách a Tyršova a v souvislosti s výstavbou chodníku i Tovární a část Mlýnské. Projektová dokumentace je zpracovaná již také na ulici Masarykovu, předpokládaný termín realizace je v roce 2015. Poté budou zbývat ještě některé ulice na Tržišti. Rekonstrukce VO pro městys vedle zlepšení vzhledu znamená nutnost výstavby veřejného osvětlení, osazeného nyní na sloupech E.Onu.

Mapka rozvodů el. energie

6.2.3. Alternativní zdroje energie

Alternativní (obnovitelné) zdroje energie jsou v současnosti výrazně podporované, často nad únosnou mírou z hlediska ekonomiky státu a ceny energie pro spotřebitele (např. obrovské plochy fotovoltaiky na polích). Velká část veřejnosti je proto naladěná spíše proti obnovitelným zdrojům, do budoucna ale bude jejich význam rozhodně stoupat s tím, jak budou ubývat klasická fosilní paliva. Novým nastupujícím trendem jsou tzv. ostrovní systémy, které využívají vyrobenou energii především pro vlastní potřebu majitelů. Zároveň však zůstávají napojené na centrální energetickou soustavu, což umožňuje prodávat přebytky energie nebo naopak kompenzovat výpadky. Tímto směrem se již řada měst a obcí vydala na cestě k energetické soběstačnosti, v České republice je zatím ojedinělým příkladem obec Kněžice na Nymbursku.

V Okříškách nyní zastupuje alternativní zdroje fotovoltaická elektrárna firmy Gelso na pozemcích za železničním nádražím a bioplynová stanice v areálu zemědělského družstva. U té dosud chybí využití zbytkového tepla, které je proto zatím nehospodárně vypouštěné do vzduchu. Městys ve spolupráci se ZD připravil projekt na vybudování teplovodu a požádal o dotaci z OPŽP, v případě úspěchu bude teplovod zásobovat teplem celý areál zámku a připravené bude prodloužení k hasičské zbrojnici a správní budově zemědělského družstva. Další technologie z oblasti obnovitelných zdrojů, které se do budoucna pro městys jeví jako zajímavá možnost ke snížení nákladů na energie u veřejných budov:

- sluneční kolektory a fotovoltaické panely umístěné na střechách,
- fotovoltaické fólie na fasádách (nová technologie, která se začíná používat v západní Evropě),
- tepelná čerpadla a kotle na biomasu pro vytápění,
- fotovoltaické panely na sloupech veřejného osvětlení (odstranily by potřebu obnovy rozvodů),
- elektromobily pro městys a Technické služby.

Nejlevnější energie je ovšem ta, která nebyla vůbec spotřebovaná. Proto je důležité zaměřit se na dosahování úspor formou zateplování veřejných budov či výměně osvětlení za úsporné zdroje. Jak státní tak evropské fondy nabízí řadu dotačních titulů v této oblasti, které je možné využívat.

6.3. Informační a komunikační technologie

Telefonní síť je majetkem firmy O2 Telefonica, který ji provozuje a využívá pro telefonní a datové služby. Pevné linky jsou na ústupu, využívají je především veřejné instituce, lidé stále více používají mobilní telefony, které dnes vlastní prakticky každý občan. Mobilní služby nabízí v Okříškách všichni tři mobilní operátoři, pokrytí signálem je kvalitní.

Ve vlastnictví městyse jsou rozvody kabelové televize, vybudované v první polovině 90-tých let. Síť pokrývá velkou část území městyse, slouží nejen k přenosu televizního vysílání, ale také pro připojení k internetu. Přípojku kabelové televizi vlastní cca 430 uživatelů, internetové připojení má cca 70 uživatelů. Městys pronajal v roce 2012 systém kabelové televize do dlouhodobého pronájmu firmě Katro Servis s.r.o. Semily, která ho vybuodovala. Podmínkou pronájmu byla celková modernizace, zvýšení kapacity zesilovačů a posílení zpětných vazeb, to umožnilo zvýšení kvality nabízených služeb a jejich rozšíření do budoucna o nové (IP telefonie, IP televize).

Vedle kabelové televize nabízí na území městyse připojení několik WiFi poskytovatelů: Midgard.cz, Mírovka.net, Net Expert v.o.s., Jaronet a další. Městys má dlouhodobě zájem o připojení ke krajské datové síti Rowanet, což by znamenalo další výrazné zvýšení rychlosti internetu především pro veřejnou sféru. Šance se nabízí při postupné rekonstrukci silnice II/405, jejíž součástí je právě položení datových sítí.

[Mapka rozvodů telekomunikačních spojů](#)

6.4. Veřejné osvětlení

Soustava veřejného osvětlení, která v současné době zahrnuje celkem 272 světelných bodů, byla budovaná postupně od 60-tých let. Největší část vznikla právě v 60 a 70-tých letech, čemuž odpovídá stav rozvodů a sloupů, k většině tras z této doby navíc chybí projektová dokumentace. Novější jsou pouze úseky vybudované po roce 1990 – na ulici Mlýnská v roce 1992, v ulicích Na Kopečku, Stará osada, Pod Strání, Úvoz, Na Vyhliďce a Skalka v roce 1997, naposled pak v roce 2012 v lokalitě Boroví a v roce 2013 úsek okolo nového chodníku od stadionu k základní škole.

Ke snížení spotřeby el. energie a s ní spojených vysokých finančních nákladů na provoz veřejného osvětlení proběhla v roce 2011 kompletní modernizace svítidel formou výměny zastaralých sodíkových lamp za moderní indukční svítidla. Výsledkem byla více než 50% úspora nákladů na veřejné osvětlení. Kvůli šetření dlouhodobě funguje veřejné osvětlení tak, že od 23:00 do 4:00 hodin svítí zhruba každé druhé světlo, což samozřejmě není ideální systém a do budoucna by se mělo najít jiné řešení.

V minulých letech došlo dvakrát k pádu sloupů veřejného osvětlení, proto byly v roce 2012 vyměněny všechny sloupky na ulici U Stadionu. Nezbytné budou pravidelné kontroly stavu sloupů i na dalších ulicích a jejich průběžná výměna. V souvislosti s rekonstrukcí el. rozvodů a rušením sloupů čeká městys výstavba nových tras, projektově připravené jsou ulice Tyršova a V Zahradách, kde se předpokládá realizace v roce 2014. Stejně tak bude muset přistoupit k rekonstrukci rozvaděčů a také rozvodů. Alternativou k tomu je instalace sloupů s fotovoltaickými panely, které by nepotřebovaly zemní rozvody

Mapka sloupů veřejného osvětlení

SWOT analýza:

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- rekonstruovaná síť kabelové televize s rozvody internetu- moderní úsporná svítidla VO- zateplené budovy škol	<ul style="list-style-type: none">- zastaralá síť kanalizace- zastaralá síť vodovodů- zastaralé rozvody VO
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none">- využití evropských dotací na rekonstrukci vodovodů, kanalizací a ČOV- využití obnovitelných zdrojů energie (teplo z BPS, FVT na střechách, tepelná čerpadla)- dosažení energetické nezávislosti- připojení na krajskou datovou síť Rowanet	<ul style="list-style-type: none">- rozpadnutí nejstarších větví kanalizace- finančně náročná rekonstrukce ČOV

7. Bezpečnost a ochrana

7.1. Policie

První četnická stanice vznikla v Okříškách v roce 1877, s rostoucím významem obce zde byla policie umístěna trvale. Do roku 2012 fungovalo v Okříškách obvodní oddělení, vzhledem k restrukturalizaci Policie České republiky, zdůvodňované nutností úspor, se od 1. 1. 2013 změnila na policejní stanici. Aktuálně zde slouží 8 policistů, stanice spadá pod vedoucího obvodního oddělení Třebíč. Sídlo policejní stanice je na Masarykově ulici. V zájmu městyse a bezpečnosti jeho občanů je udržení policie i do budoucna, městys proto nabídl i možnost převzetí budovy stanice a zajišťování jejího provozu. Na základě opakovaných jednání s představiteli Krajského ředitelství Policie ČR získali představitelé městyse ubezpečení, že není předpoklad dalších organizačních změn v příštích letech. Pokud by se tak přesto někdy stalo, muselo by zřejmě zastupitelstvo uvažovat o zřízení obecní policie.

Do územní působnosti stanice patří Bransouze, Brodce, Brtnička, Čechtín, Červená Lhota, Číhalín, Čichov, Heraltice, Horní Smrčné, Hory, Hrutov, Hvězdoňovice, Chlístov, Chlum, Kněžice, Kouty, Markvartice, Nová Brtnice, Nová Ves, Okříšky, Opatov, Petrovice, Pokojovice, Předín, Přibyslavice, Radonín, Radošov, Rokytice nad Rokytinou, Rychlov, Štětěchy, Víška, Zašovice.

7.2. Zásahová jednotka SDH

Sbor dobrovolných hasičů byl v Okříškách založen v roce 1894, v současnosti se zaměřuje především na spolkovou činnost. Podstatná pro požární ochranu nejen obyvatelstva, ale také průmyslových podniků v Okříškách i Přibyslavicích je dvanáctičlenná zásahová jednotka vytvořená z členů SDH, zařazená do systému jako JPO III. Jednotka je vybavená na velmi slušné úrovni výstrojí, zastaralá byla ale zásahová technika, především obě cisterny ve stáří přes 30 let. V roce 2013 se podařilo získat od Hasičského záchranného sboru Kraje Vysočina do výpůjčky zásahovou cisternu Tatra T 315 CAS 32 (stáří 14 let) s možností jejího převedení po roce užívání do majetku městyse. Jde ale o řešení na omezenou dobu, proto bude nutné v horizontu cca 10 let usilovat o pořízení nového vozidla.

Nevyhovující je také stav současné hasičské zbrojnice, postavené na konci 50-tých let. Hasiči zde mají omezené prostory pro techniku a její údržbu, prakticky úplně chybí sociální zázemí. Pro zajištění moderního zázemí pro členy zásahové jednotky, odpovídajícímu standardům 21. století, připravuje městys výstavbu nové hasičské zbrojnice, kterou vnímá podle výsledků ankety „Okříšky 2013“ jako jednu z nejdůležitějších staveb i veřejnost. Zatím není jasné, zda na tuto stavbu bude možné čerpat evropské nebo národní dotace, podle toho bude určená definitivní podoba projektové dokumentace zbrojnice buď jako hasičské stanice (náročnější podmínky a normy, které musí splňovat) nebo jako stavby občanské vybavenosti (levnější varianta).

7.3. Prevence ochrany zdraví a majetku

Zhoršující se sociální situace, všeobecný úbytek morálky a slušného chování ve společnosti sebou přináší řadu negativních jevů, jako jsou alkoholismus, užívání drog, vandalismus, přestupky, násilí a kriminální činnost. Nejvíce ohrožené těmito jevy jsou nejslabší skupiny obyvatel – děti a mládež, matky samoživitelky, jako oběti podvodů a trestné činnosti potom také senioři. Vlivem stále hustšího provozu se zvyšuje také nebezpečí úrazů v dopravě, nezdravý životní styl má vliv na zdravotní stav populace.

Předcházení těmto negativním jevům je jedním z hlavních cílů projektu Zdravého městyse, který schválilo zastupitelstvo v roce 2011. Důležitá proto je prevence v nejrůznějších formách: především širokou nabídkou aktivního trávení volného času pro děti a mládež, dále organizováním aktivit jako jsou Dny zdraví, Dny bez úrazů, cyklistický den v základní škole, pořádáním přednášek o ochraně majetku, nebezpečích prodejních akcí, zdravém životním stylu, informování veřejnosti o dlouhodobých rizicích i aktuálních problémech atd. Ve zlepšování životního stylu a vytváření zdravých stravovacích návyků je potřeba začínat u nejmladší generace, k čemuž mohou výrazně přispět obě školní jídelny skladbou jídelníčků. U dospělých je potom cestou osvěta o rizicích civilizačních chorob nebo podpora regionálních potravin včetně vybudování prodejny těchto potravin.

Aktivně musí městys přistupovat jak k realizaci preventivních opatření v dopravě (budování nových přechodů pro chodce a zvyšování viditelnosti starších, vznik klidových zón, značení cyklopruhů, propagace užívání cyklistických přileb a osvětlení na kole) – více v kapitole doprava – tak k ochraně zdraví a majetku občanů před trestnou činností. Nejúčinnější by bylo vybudování kamerového systému napojeného na operační středisko policie, který ale zatím zastupitelstvo neschválilo nebo instalaci fotopastí na inkriminovaných místech, což podporuje ve výrazné míře i veřejnost. Z výsledků anket vychází jako nejpotřebnější umístění těchto prvků na autobusovém nádraží, v areálu hasičské zbrojnice, na dětském hřišti ve Staré osadě, na hřbitově a na ulici Nádražní mezi sokolovnou a nádražím. Dalšími potencionálními místy je hlavní křižovatka, okolí škol včetně zahrady mateřské školy, fotbalový stadion, autobusová zastávka před hotelem a nádvoří zámku. Pro ochranu majetku městyse bude také nezbytné rozšířit využití techniky

zabezpečovacích systému u veřejných budov (zatím jsou instalované na úřadu městyse a v základní škole). Svoji roli v prevenci především přestupkové činnosti může sehrát i veřejné mínění reagující např. na zveřejňování přestupků na webových stránkách.

Mapka ohrožených lokalit vhodných pro umístění bezpečnostních kamer nebo fotopastí

SWOT analýza:

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - zachování policejní stanice v městyse - vysoká úroveň zásahové jednotky SDH 	<ul style="list-style-type: none"> - zastaralá technika zásahové jednotky SDH
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> - příprava výstavby nové hasičské zbrojnice - pořízení nového zásahového vozidla - instalace fotopasti, popř. kamerového systému - zřízení obecní policie - prevence alkoholismu, užívání drog a kriminality mládeže 	<ul style="list-style-type: none"> - redukce počtu příslušníků policie a zrušení stanice - vandalismus - růst kriminality a přestupků v souvislosti se zhoršující se sociální situací

8. Občanská vybavenost

Občanská vybavenost je v Okříškách na velmi dobré úrovni, odpovídající velikosti městyse a funkci centra pro ostatní obce mikroregionu. Udržení tohoto stavu předpokládá stálou pozornost samosprávy a včasné řešení případných problémů, které by mohly vést k jejímu omezování.

8.1. Školství

8.1.1. Mateřská škola

Mateřská škola má ve školním roce 2013/14 zcela naplněnou kapacitu, navštěvuje ji celkem 79 dětí, které se učí ve 3 třídách. Škola úspěšně praktikuje integraci dětí s různými omezeními, těch je ve škole aktuálně sedm. V mateřské škole pracuje 7 učitelek, 2 asistentky pedagoga, hospodářka a 4 nepedagogické pracovnice, denní provoz školy probíhá od 6,15 do 16,00 hodin. Výuka probíhá podle ŠVP „Školka plná zábavy“, doplňkovými programy jsou: Předškoláček, S flétničkou za písničkou, Koťata, Angličtina není dřina, Pastelka, pro rodiče s dětmi, které ještě nenavštěvují mateřskou školu, probíhá adaptační program „Klubíčko“ a cvičení rodičů s dětmi ve školní tělocvičně. Péče o integrované děti je zajišťovaná ve spolupráci se SPC Jihlava.

Mateřská škola připravuje pro děti řadu dalších programů (plavání, zájezdy do divadla, do ZOO, na dopravní hřiště), prezentuje se na veřejnosti (besídky pro rodiče, vystoupení v DPS) a pravidelně spolupracuje se základní školou. Školní kuchyně vaří nejen pro vlastní děti, ale i pro MŠ Petrovice a pro veřejnost.

Budova školy byla postavená v roce 1981 panelovým systémem. V roce 2007 proběhla rekonstrukce školní kuchyně a kompletního vytápění budovy, v roce 2010 bylo ve všech třídách vyměněno osvětlení, v roce 2011 proběhlo celkové zateplení budovy včetně výměny oken a dveří a konečně v roce 2012 rekonstrukce sociálních zařízení. K budově náleží velká školní zahrada, v roce 2013 musely být zrušeny z bezpečnostních důvodů venkovní herní prvky na školní zahradě, na vybudování nových získal městys dotaci z ROP Jihovýchod a realizace proběhne v roce 2014. Součástí zahrady jsou i tři zahradní altány – dva jsou volně přístupné a slouží pro hry dětí, jeden je uzavřený a využíván jako sklad zahradních hraček.

8.1.2. Základní škola

Základní školu je úplná devítiletá, na obou stupních ji v současnosti navštěvuje 289 žáků (z toho více než 60 žáků má speciální vzdělávací potřeby, 9 je integrovaných) ve 14 třídách. Jejich vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu, ve škole pracuje 21 pedagogických pracovníků, dvě vychovatelky, ekonomka a 10 nepedagogických pracovníků. Součástí školy je školní družina fungující od 6:15 do 16:00 hodin, ve středu do 16:30 hodin, navštěvuje ji cca 60 dětí. Školní kuchyně vaří pro žáky, pedagogy a také pro veřejnost.

Při škole funguje šestičlenná školská rada a SRPŠ. Žáci školy se účastní řady vzdělávacích soutěží a olympiád, kulturních a sportovních soutěží, součástí výuky jsou besedy, zájezdy, projektové dny, škola se věnuje prevenci v oblasti zdravého životního stylu, ochrany před alkoholem a návykovými látkami, dopravní bezpečnosti, zapojuje do charitativních akcí. Mimoškolní činnost nabízí 20 zájmových kroužků + 6 kroužků při školní družině. Škola spolupracuje s mateřskými školami v Petrovicích, Přibyslavicích a Heralticích a s malotřídními školami (první stupeň) v Přibyslavicích a Heralticích, zapojuje se také aktivně do akcí pořádaných městysem.

Základní škola oslaví v roce 2014 výročí 140 let od svého vzniku. Stará budova školy pochází z roku 1925, další pavilony (šatnový, učebnový a stravovací) byly postavené v 60-tých až 90-tých letech, jako poslední vznikla tělocvična dokončená v roce 2001. V roce 2007 proběhla celková rekonstrukce školní kuchyně, v roce 2011 byl celý komplex školy zateplený včetně střešních a výměny oken a dveří. V rámci úspěšného projektu do ROPu budou v roce 2014 rekonstruovány odborné učebny a dílny, bude vybudován záliv pro bezpečné zastavování autobusů a prostor mezi oběma školami bude osazený herními a cvičebními prvky. V roce 2013 vybudovala škola vlastními silami přírodní zahradu, probíhá také zvelebování vnitřního prostoru školního areálu pro venkovní výuku.

Zásadní pro budoucnost základní školy je dostatečný počet žáků, podle vývoje porodnosti v Okříškách v posledních letech by situace měla být stabilizovaná. Nepříjemnou konkurencí ovšem jsou pro druhý stupeň víceletá gymnázia a také některé třebíčské školy se zaměřením na speciální obory, které odčerpávají část žáků z okolních škol I. stupně, kteří dříve přecházeli do Okříšek. Škola proto musí aktivně prezentovat svoji kvalitu (100% vybavení interaktivními tabulemi a výpočetní technikou, moderními odbornými učebnami, zázemím pro tělesnou výchovu atd.), snažit se využít i skutečnost, že řada zaměstnanců velkých firem je z Třebíče a dojíždí denně do Okříšek, proto by mohli mít zájem o umístění dětí v okříšské škole. V rámci diskuze o získání nových žáků bude třeba zvážit i dlouhodobě existující začátek vyučování v 7:30 a jeho případnou změnu na 8:00 hodin.

Počet dětí narozených v Okříškách v letech 2007 - 2013

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet dětí	24	16	23	13	16	22	19

8.1.3. Umělecké školství

V Okříškách působí pobočka Základní umělecké školy Třebíč, výuka probíhá v prostorách základní školy. Výuku v hudebním oboru zajišťují 3 učitelé, do hodin dochází asi 60 žáků.

V posledních letech v Okříškách působí také Hudební škola Yamaha.

8.1.4. Komunitní škola

Občanské sdružení Komunitní škola o.s. vzniklo v roce 2010 v rámci aktivit MAS Podhorácko. Komunitní škola se zaměřuje na všechny věkové kategorie, zajišťuje kurzy anglického jazyka ve čtyřech úrovních znalostí, dále počítačové kurzy a rukodělné kurzy – keramika, výroba z pedingu, výroba šperků atd. Kurzy jsou placené, navštěvují ji občané nejen z Okříšek, ale i okolních obcí. Škola uspěla v roce 2013 v OPVK s projektem „Venkovská síť dalšího vzdělávání na Vysočině s využitím VKŠ 2010“ v jehož rámci realizuje např. školení na téma „Učíme se s internetem“, projekt bude pokračovat i v dalších letech. Také komunitní škola působí v prostorách základní školy.

8.2. Zdravotnictví

Městys vybudoval v roce 1995 moderní zdravotní středisko, ve kterém se nachází dvě ordinace praktických lékařů, zubní ordinace a lékárna. Dříve provozovaná gynekologická ordinace byla zrušená kvůli odchodu lékaře do důchodu, dalšího zájemce o její provozování se nepodařilo nalézt, navíc se zdravotní pojišťovny brání povolování nových praxí. Ze stejného důvodu není v současné době možné zajistit specializované ordinace, požadované v anketách ze strany veřejností, jako je pediatrická, oční atd. Mimo objekt zdravotní středisko se v soukromých prostorách nachází ordinace dětské lékařky.

Všechny ordinace ošetřují pacienty nejen z Okříšek, ale z celého okolí. Následnou a specializovanou lékařskou péči zajišťují odborné ordinace sídlící v Domě Zdraví (dříve poliklinika) v Třebíči a v nemocnicích v Třebíči, Jihlavě a Brně.

8.3. Sociální služby

Sociální služby zajišťuje v rámci městyse Pečovatelská služba Okříšky. Nabídka služeb zahrnuje především rozvoz obědů z mateřské a základní školy, dále nákupy klientům, úklid, dovoz klientů k lékaři atd. Celý rozsah pečovatelských služeb zajišťuje jedna pracovnice, ale kapacitně je již na hranici svých možností, protože počet klientů stále stoupá a objevují se i zájemci o služby z okolních obcí. Pokud bude zájem o rozšiřování služeb pokračovat, bude nezbytné přijetí další pracovní síly.

V oblasti sociálního bydlení městys nabízí 40 bytů pro seniory a postižené spoluobčany v domě s pečovatelskou službou a v domě s chráněným bydlením, které byly vybudované se státní podporou v areálu zámku. Podle demografických údajů je nutné počítat do budoucna se stárnutím obyvatelstva, s tím souvisí velmi pravděpodobná potřeba vybudování dalšího objektu tohoto typu, otázkou je, zda jako obecní nebo privátní zařízení.

8.4. Hřbitov

Hřbitov je v Okříškách umístěný zcela atypicky uprostřed městyse, což dlouhá desetiletí omezovalo jeho rozvoj. Ve středověku byl hřbitov umístěný u kostela, s postupným rozvojem Okříšek vznikl v 19. století nový hřbitov, tehdy na okraji obce. Při prudkém stavebním vývoji, který nastal po stavbě železnice, se brzy okolo něj postavily rodinné domy, později i bytové domy a tím se velmi ztížily možnosti pro další rozšiřování hřbitova jednak z pozemkových důvodů, především ale z hygienických. Proto již v období I. republiky byly provedeny průzkumy, které doporučily jako nejvhodnější místo pro nový hřbitov lokalitu s vhodnou skladbou podloží (kvůli ochraně spodních vod) u lesíka Boroví, již na katastru obce Petrovice. V 90-tých letech městys zadal zpracování studie moderního hřbitova, ve kterém by byl zakomponovaný i lesík, již tehdy byl odhad ceny okolo 20 mil. korun. Zastupitelstvo předběžně jednalo s majiteli pozemků o možnosti prodeje, vesměs s pozitivním výsledkem, ovšem kvůli finanční náročnosti další příprava nepokračovala. V roce 2013 se podařilo dohodnout směnu pozemků, díky které by bylo možné rozšířit stávající hřbitov zhruba o 1/3. Na nové ploše bude možné umístit pouze kolumbária, pokud by se přesunula i ta stávající, vzniklo by několik hrobových míst a kapacita hřbitova by opět byla zajištěná na delší období. Při rekonstrukci bude v první řadě nutné postavit zeď okolo nové části hřbitova a zrekonstruovat původní, dále by bylo vhodné přivést na

hřbitov el. energii a vodovod, zpevnit cestičky. Zároveň by mělo zastupitelstvo obnovit práce na výkupu pozemků a přípravě projektové dokumentace nového hřbitova.

8.5. Obchodní síť a služby

Okříšky nabízí poměrně širokou nabídku obchodů a služeb, pokrývající většinu základních potřeb občanů městyse i okolních obcí.

Obchodní síť tvoří supermarket Albert (potravin y a drogerie) a další 3 potravinářské obchody, řeznictví, prodejna smíšeného zboží a drogerie, prodejna textilu, prodejna elektro, železářství, prodejna broušeného skla a šperků, 2 novinové stánky, 2 květinářství, prodej krmiv a směsí, prodejna stavebnin, bazar.

V oblasti služeb fungují v Okříškách 4 zednické firmy, střechařství, topenářství, zámečnictví, 2 projekční kanceláře, malířství a natěračství, 7 truhlářských firem, 3 pletárny, 2 kadeřnictví, 3 kosmetická studia, rehabilitace – fyzioterapie, zubní laboratoř, servis chlazení, servis hořáků, platnéřská dílna, 6 autodoprav, autoservis, stanice technické kontroly, organizačně-technické služby v oblasti BOZP a PO, sázková kancelář a sběrné suroviny.

V oblasti stravování a ubytovacích služeb zde působí jeden hotel s restaurací, 2 penziony, 3 restaurace, nádražní bar a cukrárna.

V Okříškách je umístěná pobočka České pošty, která slouží občanů Okříšek i okolních obcí, kam zajišťuje dodávání poštovních zásilek a balíků, nabízí základní služby Balík Na poštu, Balík Do ruky, POSTFAX, zásilky EMS, dále specifické služby Czech POINT, prodej tisku, kopírovací služby, sázkový terminál ON-LINE a peněžní služby Poštovní spořitelny a společnosti Western Union. V posledních letech dochází v rámci snah o zefektivnění fungování České pošty k ručení poštovních poboček a jejich nahrazování službami Partner nebo Výdejní místo. Podle kritérií stanovených v návrhu ČTÚ na optimalizaci sítě pošt by pobočka v Okříškách neměla být ohrožená, přesto je nutné stále sledovat situaci v této oblasti a včas reagovat na případný záměr jejího zrušení.

Peněžní služby v městyse zajišťuje pobočka České spořitelny a.s., která nabízí služby: osobní účty, karty na nákupy, spořicí a vkladové produkty, penzijní připojištění, stavební spoření, životní pojištění, investiční produkty, pojistné produkty, půjčky, hypotéky, dětské a studentské produkty, podnikatelské účty, podnikatelské úvěry, podnikatelské termínované vklady, vklady a výběry hotovosti. Na budově spořitelny je umístěný bankomat s nepřetržitým provozem pro výběr hotovosti, platby, dobíjení O2, VODAFONE, T-MOBILE, iBod, aktivaci karty, změnu PIN, informace o zůstatku pro použití karty, limity karty, prodej produktů a služeb, osobní menu.

SWOT analýza:

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- kvalitní vybavení a úroveň základní školy- modernizace mateřské školy- dětská hřiště- kvalitní pečovatelská služby- kvalitní síť obchodů a služeb	<ul style="list-style-type: none">- chybějící odborné lékařské praxe (gynekologie, pediatrie, oční)- malá popularita Okříšek v okolí- brzký začátek školní výuky
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none">- příprava projektů modernizace škol- ukončení činnosti malotřídek v okolí- výstavba další DPS- rozšíření stávajícího hřbitova- výstavba nového hřbitova	<ul style="list-style-type: none">- finanční problémy školství- odchod dětí do třebíčských škol- finanční problémy zdravotnictví- zvyšující se náklady na pečovatelskou službu- úbytek dětí- hrozba optimalizace sítě pošt

9. Životní prostředí

V dotazníkovém šetření považuje 78% občanů životní prostředí v Okříškách za dobré a zařadilo se mezi tři oblasti, které se jim v Okříškách nejvíc líbí. Přesto ale není vše dokonalé a stále je řada možností ke zlepšení situace např. v oblasti údržby a výsadby veřejné zeleně, ve vodním hospodářství nebo i v nakládání s komunálními odpady.

9.1. Ovzduší

Na území Okříšek se nenachází velké ani střední zdroje znečištění, ovzduší je znečišťováno vytápěním budov fosilními palivy a hlavně silniční dopravou, tzn. oxidem siřičitým a uhlíkem. Hodnoty znečištění z malých zdrojů (domácnosti) a mobilních zdrojů znečištění (automobilová doprava) však nepřekračují povolené hodnoty. Svoji roli hrají i malé zdroje jako jsou sekačky na trávu, ale celkově je možno hodnotit situaci v oblasti čistoty ovzduší velmi kladně a lokalitu zařadit jako jednu z nejčistších v kraji. Od roku 2012 je městys zapojený mezi 24 měst a obcí, sledovaných v rámci projektu Monitoringu ovzduší Kraje Vysočina – stránka s údaji o výsledcích měření: www.ovzdušivysocina.cz/sledovane-lokality/okrisky/. Do budoucna by měl městys působit na občany k přechodu od pevných paliv k zemnímu plynu, pro případ záměru výstavby nových zdrojů znečišťujících ovzduší zvažovat důkladně jejich povolení a v kladném případě vyžadovat důsledné dodržování hygienických limitů.

9.2. Vodní zdroje

Přehled vodních ploch a toků uvádí první kapitola, vychází z něj zřetelný úbytek rybníků oproti minulosti. Některé byly nahrazené menšími betonovými nádržemi, jiné zanikly zcela. Ke zlepšení situace se nabízí např. obnovení rybníka a odkrytí potoka ve Staré osadě nebo revitalizace potoka ve Žlíbkách. Z hlediska udržení vodního režimu je znepokojivý úbytek volné půdy zastavováním (nové obytné a průmyslové zóny, parkoviště, komunikace). Do budoucna bude nutné u veřejných, ale i soukromých staveb, preferovat svedení dešťových vod do vsakovacích nádrží místo do kanalizace. Přispěje to k udržení vody v krajině a také ke zlepšení fungování ČOV při nátoky méně rozředěných splašků.

9.3. Veřejná zeleň

Okříšky si i přes svůj spíše městský vzhled zachovávají velké množství zeleně, to klade vysoké nároky na její údržbu. Zatímco údržba trávníků probíhá celoročně, péče o stromy není na dostatečné úrovni, což vede mnohdy k tomu, že stromy ve špatném stavu je nutné pokácet. Požadavky na kácení stromů jsou i ze strany veřejnosti (stínění, padání listů, kořeny ohrožující základy domů, padající větve) a samozřejmě také kvůli investičním stavebním akcím. Pozornost je proto nutné soustředit na prevenci a pravidelné zdravotní prořezávání stromů, kácení by mělo probíhat jen v nezbytných případech a musí následovat náhradní výsadba, protože vzrostlá zeleň má velký přínos pro zlepšení čistoty ovzduší, vodní režim, snižování hluku a prašnosti apod. K tomu je samozřejmě nezbytné vyčlenit příslušné finanční prostředky v rozpočtu městyse.

V posledních letech proběhla revitalizace okolí Památníku osvobození a vytvoření nového parčíku a revitalizace sadu v Kolíbce. Dalšími vhodnými lokalitami pro výsadbu nové zeleně jsou sady za Borovím a pod „parlamentem“, centrum městyse, budoucí oddychová zóna za zámek, vhodné by bylo oddělení areálu zemědělského družstva od Pilného rybníka pásem zeleně. Městys má k dispozici starší studii revitalizace zeleně, zpracovanou ing. Velcem, která je stále částečně aktuální a použitelná. Zajímavým tématem do příštích let je obnova alejí okolo polních cest, která ale naráží na problémy s pozemky, cesty dnes mnohdy vedou jinde, než byly historicky zanesené do katastru.

9.4. Odpadové hospodářství

Systém nakládání s odpady je v Okříškách na vysoké úrovni, o čemž svědčí výsledky, díky nimž se umísťuje na čelných místech v žebříčcích třídění v rámci okresu i kraje. Systém zahrnuje 13 sběrných hnízd po celém území městyse s celkem 78 kontejnerů na tříděný sběr papíru, plastů, barevného a bílého skla a bioodpadu. Pro ostatní druhy odpadu včetně elektroodpadu, nebezpečného a objemného odpadu slouží sběrný dvůr, provozovaný společností ESKO-T, biologicky rozložitelný odpad z veřejné zeleně a ze soukromých zahrad se zpracovává v komunitní kompostárně v Cihelně. Pro jeho sběr a svoz bude pořízeno s využitím dotace z OPŽP nové nákladní vozidlo a 5 velkoobjemových kontejnerů. Velký prostor pro snižování množství odpadu stále existuje v oblasti předcházení jeho vzniku.

Všechny dřívější černé skládky se podařilo zlikvidovat, stále se však občas objevují nové, jedná se většinou o stavební suť. Každoročně při příležitosti Dne Země uklízí zastupitelé s občany a žáci základní školy veřejná prostranství a příkopy okolo krajských silnic. Právě nepořádek na veřejných prostranstvích patří mezi věci, které lidem v Okříškách nejvíce vadí. Přes instalaci poměrně velkého množství odpadkových košů v posledních letech stále mnoho drobných odpadků končí na chodnících a v trávě.

9.5. Hluková zátěž

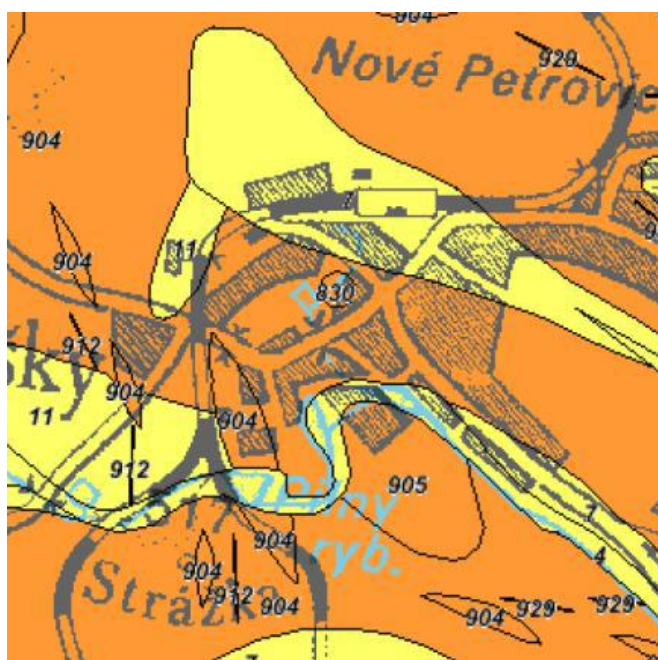
Na území městyse se nenacházejí žádné velké stacionární zdroje hluku, největším zdrojem nadměrné hlučnosti je doprava, především kamionová. Nejzatíženější jsou proto hlavní dopravní koridory (okolo krajských silnic a železnice). Vedle hluku z motorů dochází i k hluku z vibrací, které způsobují těžké kamiony na poškozených komunikacích s nedostatečným podložím. Dále hluk pochází z některých provozoven, zemědělského družstva, vlakového nádraží a také např. z domácích sekaček, zde se jedná o lokální zdroje.

9.6. Staré ekologické zátěže, radon

Největší ekologickou zátěží byla skládka komunálních odpadů v Cihelně, k její rekultivaci došlo v roce 2002, na jejím místě dnes roste smíšený les. Potencionální ekologickou zátěží může být nádrž na pohonné hmoty po staré čerpací stanici na hlavní křižovatce, skutečný stav bude zjištěn při rekonstrukci křižovatky a v případě potřeby dojde k odstranění.

Z hlediska radonu převládá na katastru Okříšek střední stupeň rizika. V obytném území je proto potřeba věnovat zásadní pozornost protiradonovým opatřením jak ve stávajících budovách tak při nové výstavbě, které by měl předcházet radonový průzkum. Při využívání vlastních studní jako zdroje pitné vody se doporučuje analýza podzemní vody na radioaktivní prvky a podle výsledků provedení technologické úpravy.

[Mapka radonového indexu geologického podloží \(oranžově stupeň 3, žlutě stupeň 2\)](#)

SWOT analýza:

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- čisté ovzduší- protipovodňové poldry- kvalitní systém nakládání s komunálním odpadem- komunitní kompostárna	<ul style="list-style-type: none">- zatrubněné potoky- betonové nádrže na místech rybníků- hluková zátěž okolo krajských komunikací
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none">- výsadba a obnova zeleně- předcházení vzniku odpadů	<ul style="list-style-type: none">- staré ekologické zátěže- nové zemědělské technologie ohrožující životní prostředí

10. Společenský život

V životě současné společnosti získává využívání volného času stále větší význam a podporu. Volný čas definujeme jako dobu, kdy si lidé mohou svobodně vybrat svoji činnost, kterou dělají dobrovolně a rádi, přináší jim pocit uspokojení a uvolnění. Mezi základní funkce volného času patří relaxace, regenerace, výchova a sociální prevence. Každá z těchto kategorií je důležitou složkou rozvoje jedince a podceňování či zlehčování jejich významu nese pro společnost negativní důsledky, které lze následně eliminovat jen za cenu vysokých nákladů, je-li to vůbec možné.

Městys některé volnočasové aktivity sám organizuje, především prostřednictvím komise společenského života (3x ročně velké zámecké kulturní akce spojené s jarmarky, obecní ples, setkání seniorů, stavění a kácení máje, koncerty, turistický pochod na jalovec, cyklistickou vyjížďku po obcích MAS Podhorácko, Okříšskou lávku, setkání Mikulášů, silvestrovské a novoroční oslavy atd.), další podporuje formou finančních příspěvků z Programu rozvoje kultury a sportu (v roce 2013 částka 195 000,- Kč), bezúplatných pronájmů objektů, pomocí Technických služeb při investicích. Další aktivity realizují organizace městyse (mateřská a základní škola, knihovna), nezastupitelnou roli ale mají místní spolky. Spolková činnost je důležitá k pozitivnímu rozvoji lidského potenciálu, pro budování a rozvíjení mezilidských vztahů a také pro posilování soudržnosti členů spolků s městysem.

10.1. Spolková činnost

10.1.1. Sport

V oblasti sportu vyvíjí v současné době aktivní činnost:

- Komvet racing team – automobilový sport, především závody do vrchu
- PS Kamarádi cest – florbalový oddíl – v posledních letech dosahuje v tomto rychle se rozvíjejícím sportu řadu úspěchů v mládežnických kategoriích na úrovni kraje, v roce 2013 obsadili starší žáci 2. místo na Moravě a vynikají 7. místo na mistrovství ČR. Oddíl má mužstva od mladších žáků až po muže, většinu v krajských soutěžích, pro svoji činnost využívá především školní tělocvičnu
- Rebel's Okříšky – sálová kopaná – organizátor pravidelného Rebel' Cupu
- SK Huhtamaki Okříšky, o.s. – fotbal – klub má oddíly ve všech kategoriích od přípravky po staré pány a také oddíl žen, většina týmů hraje krajské soutěže. Sportovní klub je největší zájmová organizace v Okříškách, spravuje areál fotbalového stadionu se zázemím, vedle sportovní činnosti pořádá také řadu kulturních a společenských akcí. Nejúspěšnějšími odchovanci jsou Michal Štefka a Michal Pacholík, kteří se dostali do prvoligových oddílů
- TJ Sokol Okříšky – v rámci sokola existují oddíly pobytu v přírodě, stolního tenisu, nohejbalu, ledního hokeje, nově se začíná rozvíjet badminton, z nesportovních aktivit působí v Sokole ochotnický divadelní soubor a skupina historického šermu Marylin. Sokolu patří objekt sokolovny a venkovní ledová plocha za sokolovnou
- Sportovní tenisový klub – mužstvo dospělých hraje krajskou soutěž, klub provozuje tenisovou školu pro děti, ke svojí činnosti využívá a spravuje areál tenisových kurtů ve Staré osadě. Nejúspěšnějším odchovancem je Jaroslav Bulant, mistr světa seniorů, žákyně Adéla Bulantová reprezentovala Kraj Vysočina na letní olympiádě dětí a mládeže
- Sportovně střelecký klub – sportovní střelba – klub má v současnosti především dospělé členy, v minulosti spolupracoval se školou ve střeleckém kroužku mládeže, pro svoji činnost využívá a spravuje sportovní střelnici ve Staré osadě

V nedávných letech působil v Okříškách aktivně hokejbalový klub HK J.V.S.K. Slza, který dosahoval velmi dobrých výsledků, starší žáci skončili v roce 2004 na 3. místě v mistrovství ČR, muži hráli ligové soutěže na úrovni ČR a Moravy. Nejúspěšnější odchovanec David Fiala dosáhl v mládežnických kategoriích na titul mistra Evropy a medaili z MS. Kvůli nevyhovujícímu hřišti se oddíl v roce 2010 přestěhoval do sousedních Přibyslavic, kde vzniklo nové hokejbalové hřiště.

Řadu let měl v Okříškách sídlo Horácký autoklub v AČR, který zde úspěšně uspořádal několik ročníků populárního závodu Rally Vysočina. Centrum závodu bylo nejprve přímo v Okříškách, později se přesunulo do Třebíče a v roce 2008 do Telče především kvůli neshodám s některými obcemi, po jejichž katastru závod vedl, protože docházelo k ničení komunikací.

Několik sezón zde působil cyklistický klub 1. O.S.C.K, věnoval se silniční cyklistice a závodům horských kol, které také několikrát pořádal ve Staré osadě. Později se závodníci zaměřovali více na běžecké závody a triatlon, v současné době již klub nevyvíjí činnost.

Mezi sporty, které mají v Okříškách zastoupení, patří též sportovní gymnastika pod hlavičkou TJ Sokol Přibyslavice. Byť oddíl sídlí v sousední obci, část tréninků probíhá v okříšské tělocvičně a také velká část cvičenek a cvičenců je z Okříšek.

Od roku 2006 se koná celoroční sportovní dvanáctiboj Okříšský univerzál, který je otevřený pro každého zájemce o vyzkoušení si sportů, které se jinak v Okříškách ani okolí neprovozují. Soutěž si postupně získává stále větší ohlas a vedle místních se ho pravidelně účastní závodníci z Třebíče, Kněžic, Petrovic, Brtnice a řady dalších měst a obcí z blízkého i vzdáleného okolí.

Výrazným impulsem pro rozvoj dívčího sportu se stal vznik basketbalového a především atletického kroužku při základní škole, oba přitáhly ke sportování řadu děvčat. Odborně vedený trénink se projevuje v rychlém sportovním růstu, dívky dosahují velmi dobrých výsledků včetně reprezentace Kraje Vysočina na letní olympiádě dětí a mládeže.

10.1.2. Kultura

V kulturní oblasti působí aktivně:

- Divadelní soubor TJ Sokol – každý rok připraví novou hru, jejíž premiéra a derniéra proběhne v Okříškách, kromě toho ji herci představí v dalších cca 10 obcích okresů Třebíč a Jihlava
- folklórní soubor Okřešánek – původně zájmový školní kroužek, postupně se osamostatnil a za deset let činnosti se vypracoval na špičkovou úroveň v rámci Kraje Vysočina i České republiky, což potvrzují např. opakované úspěchy v celostátním kole přehlídky Sedmikvítek. Soubor se účastní řady mezinárodních festivalů v Itálii, Polsku, Maďarsku, na Ukrajině, od roku 2011 pořádá Okříšský folklórní festiválek
- rocková skupina Nová Kůže – populární okříšská skupina vystupuje především na domácí půdě a v blízkém okolí
- skupina historického šermu Marylin – členové se účastní historických bitev po celé České republice, několikrát zorganizovali bitvu i v Okříškách, vystupují na společenských akcích, v současné době činnost poněkud stagnuje
- soubor Flautae Ululatae – flétnový soubor pořádá pravidelná vánoční koncert

Významnou roli na kulturním poli hraje knihovna, sídlící v budově základní školy. Knihovna má oddělení pro dospělé a dětské oddělení, je v ní veřejně přístupné místo k internetu. V průběhu roku pořádá výtvarné soutěže a dílničky pro děti, cestovatelské a další besedy, výstavy apod. Do budoucna by knihovna měla být centrem kultury, která by částečně plnila i funkci kulturního a informačního střediska, propagovala aktivity Zdravého městyse atd.

Již od dob první republiky v Okříškách fungovalo kino, bohužel v posledních letech do této oblasti negativně zasáhla digitalizace, kvůli které se již většina filmů nevyrábí v klasické podobě na filmovém pásu, navíc venkovská kina nedokáží obstát v konkurenci moderních multiplexů v okresních městech. Protože digitalizace kina představuje náklady cca 3 miliony korun, přestalo kino od roku 2012 promítat. Do budoucna by stálo za zvážení, zda v rámci rekonstrukce hasičské zbrojnice na kulturní dům neuvažovat o jeho obnově např. v podobě videokavárny. V posledních dvou letech proběhl alespoň letní filmový festival na stadionu.

10.1.3. Ostatní

Z dalších zájmových spolků v Okříškách existují:

- Český svaz bojovníků za svobodu – v současné době není příliš aktivní
- Český zahrádkářský svaz – v současné době není příliš aktivní
- Esperanto – kroužek při základní škole, vedený PhDr. Kamilou Bártlovou, rozvíjí čilou korespondenci s mnoha zeměmi, děti se účastní mezinárodních výtvarných soutěží, v nichž již byly několikrát úspěšné
- Moravský rybářský svaz – spravuje rybníky Pilný a Zámecký, které má v pronájmu od městyse, členové se zapojují do brigádnické činnosti
- Myslivecké sdružení – v posledních měsících dochází k personálním problémům ve vedení sdružení, vycházejících z „boje“ o honitby
- Osada Koupaliště – nově vzniklý spolek, který se věnuje výcviku psů a volnočasovým aktivitám, spravují koupaliště a upravují jeho okolí, kde chtějí vybudovat kurty na nohejbal a volejbal a dětské hřiště
- Pionýrská skupina Kamarádi cest – vedle florbalového oddílu zde působí turistický oddíl, který připravuje pro děti celoroční aktivity, zimní a letní tábory. Řadu let organizuje krajské kolo umělecké přehlídky Sedmikvítek, třídní program je největší kulturní akcí v Okříškách. Pionýrská skupina má klubovnu v areálu fotbalového stadionu
- Sbor dobrovolných hasičů – věnuje se především kulturní činnosti, požární sport po několika úspěšných sezónách v trebičské požární lize v posledních letech stagnuje, chybí především mládež. Ze členů sboru se rekrutuje zásahová jednotka SDH, sbor spravuje požární zbrojnici s kulturním sálem
- Základní organizace chovatelů poštovních holubů – věnuje se závodům poštovních holubů, nevelká členská základna se rekrutuje z celého okolí

10.2. Volnočasová infrastruktura

10.2.1. Sportoviště

Pro sportovní aktivity slouží v Okříškách:

- fotbalový areál – majitelem je městys, v pronájmu ho má SK Huhtamaki Okříšky – v roce 2001 proběhlo zatravnění dříve škvárové plochy fotbalového stadionu, následně byla vybudovaná tribuna a provedena nástavba kabin, přičemž velká část prací byla prováděná brigádnicky. Trávník má umělé zavlažování s vlastním zdrojem vody. Na ploše před kabinami bylo v roce 2013 vybudované dětské hřiště, dalším záměrem je zpevnění celé plochy mezi kabinami a hřištěm, kde se mj. pořádá také letní kino a taneční zábavy a dokončení oplocení celého areálu. Dlouhodobým záměrem je potom výstavba travnatého tréninkového hřiště vedle hlavní plochy, to zatím naráží jak na nedostatek finančních prostředků, tak především nesouhlas některých majitelů pozemků s prodejem. Proto je zatím využívána jako tréninkové hřiště plocha pod čerpací stanicí
- víceúčelové sportovní hřiště – majitelem a provozovatelem je městys, hřiště bylo vybudované v roce 2013, slouží pro basketbal, streetbal, volejbal, nohejbal, tenis, házenou a malou kopanou, součástí je také 60metrová tartanová dráha, doskočiště pro skok daleký a kruh pro vrh koulí. Hřiště má umělé osvětlení, což umožňuje jeho využívání i v zimě. Slouží především základní škole pro výuky tělesné výchovy, pro tréninky sportovních klubů ale především je otevřené pro sportování širokou veřejnost – mládeže i dospělých
- tenisový areál – majitelem je městys, v pronájmu je má STK Okříšky – zahrnuje dva herní kurty, cvičnou zeď a klubovnu s venkovním posezením jako zázemí pro turnaje. Tenisté by přivítali vybudování třetího kurtu, otázkou je jeho umístění, aktuálním problémem je nedostatek vody v nádrži pro stříkání kurtů, městys již připravuje rekonstrukci napouštění
- školní tělocvična – majitelem je městys, provozuje ji základní škola – tělocvična byla postavená v roce 2011, má velký sál, který slouží pro basketbal, volejbal, nohejbal, tenis, florbal, badminton a sálovou kopanou, gymnastický sál a malý sál pro basketbal, volejbal a sportovní gymnastiku, v tělocvičně jsou také stoly na stolní tenis. V dopoledních hodinách slouží tělocvična tělesné výchově, v odpoledních a večerních hodinách je vedle tréninku sportovních klubů využívána také pro cvičební hodiny aerobiku, zumbi, břišních tanců apod., část hodin si pronajímají i kluby z okolních obcí. V roce 2013 proběhla úplná výměna podlahy v malém sále, v následujícím roce se počítá s přebroušením palubovky ve velkém sále, dále s dovybavením šaten a pořízením elektronického docházkového systému, který by zabránil neoprávněnému užívání tělocvičny. Vzhledem k velkému počtu turnajů a závodů citelně chybí v tělocvičně hlediště pro diváky, technicky se jedná o poměrně složitou záležitost, kterou by ale bylo vhodné ve výhledu vyřešit
- sokolovna – majitelem je TJ Sokol Okříšky – v současné době je sportovní využití menší vzhledem k existenci tělocvičny, slouží především pro stolní tenis a badminton. Technický stav sokolovny není nejlepší, opravu by potřebovala především střecha, sociální zařízení, kvůli úsporám energií by byla vhodná výměna oken atd., problém jsou finance, kterých se Sokolu stejně jako dalším spolkům nedostává kvůli problémům se Sazkou
- venkovní areál za sokolovnou – majitelem je TJ Sokol Okříšky – v zimě je využíván jako ledová plocha, mantinely okolo ní jsou také již v dosti špatném stavu. Podkladem je antuka, v létě jsou zde kurty na volejbal, nohejbal a tenis. Protože veřejnosti nyní slouží především víceúčelové hřiště u stadionu, je potřeba se zamyslet nad využitím areálu např. pro jízdu na inline bruslích a skateboardech, vyasfaltování plochy by přispělo i k přípravě ledu v zimě. Rekonstrukce by potřebovaly mantinely a také střídačky. Okolo kluziště by mohla být atletická dráha nebo dráha pro kolečkové brusle
- dětská hřiště – v současnosti jsou v Okříškách tři, nejstarší z roku 2007 ve Staré osadě a dvě z roku 2013 v areálu fotbalového stadionu a v areálu hasičské zbrojnice. V rámci projektu modernizace škol budou osazené nové herní prvky v prostoru mezi mateřskou a základní školou, doplní je zde venkovní cvičební prvky
- sportovní střelnice – majitelem je městys, v pronájmu je má SSK Okříšky – umožňuje střelbu ze vzduchovky a malorážky, byla vybudovaná jako střelnice Svazarmu pro přípravu branců, nyní slouží sportovní střelbě. Členové střeleckého klubu postupně s pomocí městyse zlepšují především stav zázemí, tzn. klubovny a krytých střeleckých postů, připravují zpevnění ploch okolo objektů
- rybník Pilný – v současné době slouží jako přírodní koupaliště. V devadesátých letech proběhlo jeho odbahnění, kvalita vody je dobrá, jediným problémem, který ovšem řadu lidí odradí, je blízkost výrobního areálu ZD a občasný zápach. To by měl odstranit projekt vysazení pásu zeleně před BPS a plechovým skladem, který by objekty družstva odstínil vizuálně i z hlediska šíření zápachu. Záměrem je vybudovat u rybníka základní zázemí – převlékací kabinky, suché WC, herní prvky pro děti, hřiště na plážový volejbal a fotbal, doplnit více laviček

- koupaliště – nádrž za Okříškami směrem na Heraltice byla vybudovaná jako požární, dlouhá léta však sloužila jako neoficiální koupaliště. Technický stav zdí je již špatný, navíc je problémem nedostatek vody v letních měsících, voda v nádrži je rychle znečištěná a nevhodná pro koupání. S rekonstrukcí se neuvažuje, pokud by se stavělo nové koupaliště, předpokládá studie rekreační zóny jeho umístění v prostoru mezi Zámeckým rybníkem a Borovím

Mapka sportovních a kulturních zařízení

10.2.2. Kulturní zařízení

Kulturních zařízení je méně než sportovišť, dlouhodobým problémem, na který trvale upozorňuje veřejnost, je chybějící moderní kulturní zařízení pro koncerty, plesy a další společenské, popř. i soukromé akce a oslavy. Stávající zařízení:

- hasičská zbrojnice – majitelem je městys – zahrnuje původní garáže pro hasičskou techniku, dnes již nevyhovující potřebám zásahové jednotky a přístavbu sálu s galerií pro kulturní akce, postavenou počátkem 70-tých let. Do údržby objektu se dlouhodobě neinvestovalo, na jeho stavu se projevil i zhruba desetiletý nájem, kdy byl využíván pro pořádání diskoték a zábav. Nevyhovující je teplovzdušné vytápění bez možnosti regulace a staré el. rozvody, ve špatném stavu jsou okna utěsněná kvůli hlukové izolaci, sociální zařízení, celkově objekt velmi trpí vlhkostí (je postavený na bývalém rybníku) a vlivem sedání objektu praská strop. V roce 2013 rozhodlo zastupitelstvo o stavbě nové hasičské zbrojnice pro zásahovou jednotku s tím, že stávající objekt bude následně zrekonstruován na kulturní zařízení. Zásadním problémem ovšem bude jednak již daná nevhodná dispozice a především chybějící izolace s následkem vztlínající vlhkosti. Je proto nutné zvážit z technického i ekonomického hlediska, zda bude výhodnější provádět náročnou rekonstrukci, která stejně neumožní ideální využívání nebo raději celý objekt zbourat a postavit na jeho místě nový, účelněji řešený. Součástí areálu je venkovní parket a krytý pódium, který stojí za zachování a modernizaci, protože umožňuje konání venkovních akcí v příjemném prostředí uprostřed zeleně
- sokolovna – majitelem je TJ Sokol Okříšky – vedle sportovních aktivit slouží pro divadelní představení a některé další kulturní akce, mimoto se zde ve všední dny konají prodejní akce textilu, obuvi apod. V objektu je promítací kabina a plátno pro kino, které se ovšem již neprovozuje kvůli nedostatku filmů. Špatný technický stav sokolovny je popsán výše, z hlediska dispozic pro kulturní aktivity se jeví vhodnější než hasičská zbrojnice, problémem ovšem je, že není majetkem městyse a jednání o převodu na městys neskončila dohodou. Ze strany Sokola byla akceptovatelná pouze nabídka na dlouhodobý pronájem, což pro zastupitelstvo nebylo přijatelné, aby investovalo nemalé prostředky do cizího majetku. Proto rozhodlo zrekonstruovat na kulturní zařízení objekt hasičské zbrojnice, do budoucna ovšem možná bude muset zastupitelstvo stejně řešit co s chátrající budovou v centru městyse

- knihovna – sídlí ve staré budově základní školy, v rámci rekonstrukce byla zateplená a odvlhčená. Velikostně vyhovuje počtu čtenářů a aktivitám typu besed, nutná je pouze pravidelná obměna výpočetní techniky, která slouží veřejnosti

SWOT analýza:

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - velký počet aktivních spolků - Program rozvoje kultury a sportu - rozsáhlá síť sportovišť - oddělení ZUŠ 	<ul style="list-style-type: none"> - ubývání dětí a jejich zájmu o sport i kulturu - narůstající nezájem o bezplatnou činnost trenérů a funkcionářů spolků - chybějící kulturní dům - zrušení kina z technických důvodů
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> - všestranná podpora spolkové činnosti - zvyšování finančních prostředků do Programu rozvoje kultury a sportu větší konkrétnost, motivace - prevence alkoholismu, užívání drog a kriminality mládeže 	<ul style="list-style-type: none"> - problémy s financováním spolků, nezájem sponzorů - zvyšování administrativní zátěže spolků

11. Samospráva

11.1. Orgány městyse

Nejvyšším orgánem samosprávy je zastupitelstvo městyse, volené vždy na 4 roky. Zastupitelstvo je 15tičlenné, což umožňuje zřízení rady městyse, kterou tvoří starosta, místostarosta a 3 radní. Zastupitelstvo městyse se schází zpravidla 5 – 6x ročně, rada městyse jedná ve 14tidenních intervalech. Zájem o práci zastupitelstva se trvale zvyšuje, zatímco v roce 1994 kandidovalo 24 občanů, v roce 2010 to již bylo 145 občanů, tuto skutečnost ovšem znehodnocuje fakt, že ne všichni kandidáti mají o práci pro městys skutečný zájem. Výsledkem velkého počtu kandidujících volebních stran je roztržičnost zastupitelstva, v současném je jich zastoupeno 9. Přesto je možné konstatovat, že jednotlivá zastupitelstva byla a jsou schopná přes rozdílné názory najít ve většině případů konsensus ve prospěch městyse a jeho občanů.

Součástí samosprávy jsou další orgány, které zastupitelstvo a rada zřizují. V současné době fungují dva výbory zastupitelstva: finanční a kontrolní, čtyři komise rady: pro občanské obřady, pro rozvoj a majetek městyse, společenského života a životního prostředí. Jedná se především o kontrolní a poradní orgány, komise pro občanské obřady a komise společenského života jsou aktivní i při organizaci a zajišťování konkrétních akcí.

Složení zastupitelstva městyse podle výsledků voleb v letech 1994 - 2010

Volební strana	1994	1998	2002	2006	2010
SNK Rozvoj obce/městyse Okříšky	4	2	5	2	2
LSNS	3				
ČSSD	1	3	6	2	3
ODS	2	1	1	3	2
SNK Okříšky	5	2		3	2
KDU-ČSL		1			1
SŽJ		1			
KSČM		1	1	2	1
Nezávislý kandidát		1			
SNK Sportovní klub Okříšky/ Prosperita Okříšek		3	2	2	2
SNK Budoucnost obce				1	
SNK Mladší a lepší Okříšky					1
SNK Nová změna					1
Počet volebních stran v zastupitelstvu	5	9	5	7	9

11.2. Členství v organizacích, partnerská obec

Městys Okříšky je členem řady organizací a svazků obcí, které mu umožňují prosazovat nejen vlastní, ale také regionální zájmy a potřeby komunální politiky. Patří sem:

- Svaz měst a obcí ČR (SMO) – největší organizace místních samospráv v České republice, vystupuje jako reprezentant komunální sféry vůči vládě České republiky a jednotlivým ministerstvům, je připomínkovacím místem k zákonům, spolupracuje s Asociací krajů
- Svazek obcí Mikroregion Černé lesy – sdružení obcí na pomezí třebičského a jihlavského okresu se sídlem v Brtnici, cílem je prosazování společných témat jakým bylo v minulosti např. vytyčení dvou cyklostezek, v posledních letech jeho činnost stagnuje
- Svazek obcí TKO Petrůvky – svazek měst a obcí, který zajišťuje nakládání s komunálními odpady v rámci okresu Třebíč, svazek je provozovatelem skládky komunálního odpadu v Petrůvkách a zřizuje svozovou firmu Esko-T
- Sdružení obcí Vysočiny (SOV) – sdružení měst a obcí Kraje Vysočina, které vzniklo především kvůli čerpání evropských dotací, v současné době řeší především budoucnost odpadového hospodářství – Integrovaný systém nakládání s odpady Kraje Vysočina (ISNOV)
- Svazek obcí Zásobování vodou se sídlem v Okříškách – svazek 5 obcí, který řeší zajištění pitné vody a provozuje vodovodní soustavu, přínosem je nižší cena vody pro občany než ve „velkém“ třebičském svazku
- Místní akční skupina (MAS) Podhorácko – sdružení obcí, podnikatelů a NNO pro rozvoj regionu pomocí aktivity Leader, v příštím programovacím období je očekávána možnost čerpání evropských dotací prostřednictvím MASEk

- Národní síť Zdravých měst (NSZM) – sdružení měst, obcí a regionů, které se hlásí k trvale udržitelnému rozvoji a k Místní agendě 21
- partnerská obec San Pier d'Isonzo – obec v severní Itálii v regionu Friuli Julia Venezia s cca 1 700 obyvateli, spolupráce byla navázána v roce 2001, proběhlo několik výměnných pobytů dětí a dospělých, bohužel v poslední době stagnuje

11.3. Zřizované organizace

- Technické služby Okříšky s.r.o. (100% majetkový podíl městyse)
- Základní škola Okříšky
- Mateřská škola Okříšky
- Pečovatelská služba Okříšky
- Knihovna Okříšky

11.4. Obecní majetek

V majetku městyse se nachází řada budov a pozemků. Většinu z nich potřebuje pro zajišťování služeb a vlastní činnosti a činnosti svých zřizovaných organizací, menší část pronajímá za úplaty komerčním subjektům nebo formou zápůjčky místním spolkům a neziskovým organizacím. Některé objekty a pozemky městyse pro svoji činnost nepotřebuje a bylo by možné je nabídnout k prodeji jako zdroj finančních prostředků.

Přehled pozemků ve vlastnictví městyse Okříšky (černě v k.ú. Okříšky, modře v k.ú. Nové Petrovice, zeleně v k.ú. Petrovice u Třebíče, červeně pozemky, kde již zastupitelstvo schválilo prodej nebo směnu).

Budovy:

- č.p. 1 zámek, na parcele st.p. 6/1 (včetně nádvoří a plochy před DPS) + pozemky p.č. 85/3 (před DPS), p.č. 89 (vjezd na nádvoří) a p.č. 91 (plocha za zámkem)
bez č.p. dílny v areálu zámku, na parcele st.p. 5/1 – pronájem autodoprava
- č.p. 585 dům s pečovatelskou službou, na parcele st.p. 6/2
- č.p. 592 dům s chráněným bydlením, na parcele st.p. 6/3
- č.p. 48 zdravotní středisko, na parcele st.p. 699
- č.p. 49 zdravotní středisko, na parcele st.p. 698 – společné vlastnictví s MUDr. Vlčkovou – 5 bytů možných k odprodeji
- č.p. 87 knihovna v základní škole, na parcele st.p. 111 (včetně nádvoří)
- č.p. 581 základní škola, na parcele st.p. 111 (včetně nádvoří) + p.č. 391/2, p.č. 391/6, p.č. 393/3 (travnaté plochy okolo ZŠ)
bez č.p. školní tělocvična, na parcele st.p. 769
- č.p. 515 mateřská škola, na parcele st.p. 536/1 + pozemky p.č. 392/17, p.č. 392/20, p.č. 1357, p.č. 1358, p.č. 1359, p.č. 1360 (zahradka)
bez č.p. altánek na zahradě MŠ, na parcele st.p. 697
bez č.p. altánek na zahradě MŠ, na parcele st.p. 700
- č.p. 115 bývalý úřad městyse, na parcele st.p. 113/1 + pozemky st.p. 663, p.č. 274/1 – pronájem na alpinismus, možnost rekonstrukce na byty nebo objekt možný k odprodeji
- č.p. 90 bývalá knihovna, na parcele st.p. 65/2 – pronájem květinářství + pozemek p.č. 38, objekt určený ke zbourání v rámci rekonstrukce hlavní křižovatky
bez č.p. bývalá prodejna, na parcele st.p. 65/1 – pronájem květinářství, objekt určený ke zbourání v rámci rekonstrukce hlavní křižovatky
- č.p. 17 rodinný dům, na parcele st.p. 10/1 – objekt určený ke zbourání, pozemek možný k odprodeji jako stavební místo
- č.p. 315 bytový dům, na parcele st.p. 307 – 4 byty možné k odprodeji
- č.p. 467 bytový dům, na parcele st.p. 450 – 8 bytů možných k odprodeji
- č.p. 492 bytový dům, na parcele st.p. 466 – 8 bytů možných k odprodeji
- č.p. 494 bytový dům, na parcele st.p. 467 – 8 bytů možných k odprodeji
- č.p. 577 bytový dům, na parcele st.p. 750 – jeden vchod, společné vlastnictví s majiteli 4 bytů, 12
- č.p. 588 bytů po 20 letech od výstavby přejde do vlastnictví nájemníků
bez č.p. čekárna na autobusovém nádraží, na parcele st.p. 549, nutnost rekonstrukce
- č.p. 7 kabiny na fotbalovém stadionu, na parcele st.p. 421 – nájem SK Huhtamaki
bez č.p. klubovna na fotbalovém stadionu, na parcele st.p. 567
bez č.p. sklad na fotbalovém stadionu, na parcele st.p. 605

- č.p. 76 hasičská zbrojnice, na parcele st.p. 306
- bez č.p. klubovna u tenisových kurtů, na parcele st.p. 727
- č.p. 74 objekt na koupališti, na parcele st.p. 604/2, st.p. 604/4, st.p. 604/1
- č.p. 104 dílna, na parcele st.p. 7/3 – využívají Technické služby
- č.p. 52 mycí rampa, na parcele st.p. 433, objekt a pozemek možné k odprodeji
- bez č.p. bývalá kotelná, na parcele st.p. 448 – částečný pronájem na výrobu oplatků a sklady, možnost zbourání a pozemek možný k odprodeji jako stavební místa
- bez č.p. garáž na Sadové, na parcele st.p. 305 – objekt určený ke zbourání v rámci výstavby nové hasičské zbrojnice
- bez č.p. objekt u „parlamentu“, na parcele st.p. 577
- bez č.p. čistírna odpadních vod, na parcele st.p. 265 + pozemky p.č., 480/5, p.č. 480/6, p.č. 480/9, p.č. 480/10 (nádrže, komunikace)

Pozemky pod místními komunikacemi a chodníky:

- p.č. 402/117 – ul. 5. května
- p.č. 677/5, p.č. 678/5, p.č. 678/11, p.č. 678/29, p.č. 1310 – ul. Boroví, část ul. Úvoz a část ul. Stará osada
- p.č. 1312/2 – ul. B. Němcové
- p.č. 11/7 – výjezd z autobusového nádraží a chodník okolo prodejny Albert na ul. B. Němcové
- p.č. 11/5, p.č. 11/6 – autobusové nádraží a parkoviště
- st.p. 163/1, st.p. 163/7, st.p. 163/8, p.č. 593/8 – ul. Cihelna
- p.č. 402/118, p.č. 402/119 – ul. Dr. E. Beneše
- p.č. 402/35, p.č. 402/128 – ul. Družstevní a část ul. 5. května
- p.č. 388/17, p.č. 1315/2, p.č. 1333/2, p.č. 1356/1, p.č. 1356/2 – chodník na ul. Nádražní
- p.č. 278/9 – část ul. Nádražní a chodníku
- p.č. 1309/3, p.č. 1331/6, p.č. 1366 – ul. Na Kopečku, ul. Kostelní, část ul. Pod Strání, část ul. Stará osada
- p.č. 84/2 – nezpevněná komunikace z Kostelní k propustku
- p.č. 77/2 – cestička z Kostelní a pozemek nad zatrubněným potokem
- p.č. 112/7, p.č. 112/8, p.č. 112/9, p.č. 120/6 – cestička ze Staré osady na Skalku
- p.č. 143/2, p.č. 150/2, p.č. 153/5 – cestička ze Staré osady nad potokem
- p.č. 1309/5 – nezpevněná komunikace pod Starou osadou u propustku
- p.č. 117/1, p.č. 118/7, p.č. 119/5, p.č. 119/6 – ul. Na Vyhlídce, Skalka, nezpevněná cesta „pod parlamentem“ + třešňový sad
- p.č. 231/2 – chodník na ul. Masarykova
- p.č. 260/23, p.č. 260/55, p.č. 260/70, p.č. 274/12, p.č. 274/18, p.č. 274/19, p.č. 1425/1, p.č. 1425/3 – ul. Mlýnská a nezpevněná cesta pod ní
- p.č. 298/3, p.č. 300/4, p.č. 1583/2, p.č. 1583/13 – ul. Partyzánská
- p.č. 100/2 – ul. Pod Strání
- p.č. 402/121 – ul. Pod Tratí
- p.č. 372/25 – ul. Příční a Tyršova
- p.č. 402/38 – ulice Sadová
- p.č. 260/35, p.č. 260/40, p.č. 260/41, p.č. 260/42, p.č. 260/43, p.č. 260/45 – ul. Srázná a část ul. Mlýnská
- p.č. 255/2, p.č. 255/3, p.č. 392/12, p.č. 392/70, p.č. 395/11 – ul. U Stadionu + travnaté plochy okolo BD
- p.č. 392/14 – parkovací plocha U Stadionu
- p.č. 392/19 – chodníček U Stadionu okolo MŠ
- p.č. 248/3 – nezpevněné komunikace u garáží U Stadionu
- p.č. 1321/1 - ul. Úvoz a cesta z Boroví k přejezdu
- p.č. 391/1 – ul. V Zahradách a J. A. Komenského
- p.č. 390/14 – roh chodníku na ul. V Zahradách a J. A. Komenského
- p.č. 607/12, p.č. 1338, p.č. 1339 – ul. Za Tratí
- p.č. 1429/1, p.č. 1429/2 – ul. Za Tratí
- st.p. 53 – parkoviště před Bílým domem
- p.č. 258/1 – parkovací plocha před Servisem chlazení

- p.č. 595/35 – parkovací plocha před K-stavem
- p.č. 4/2, p.č. 88, p.č.605/34, p.č. 1331/7, p.č.1362, p.č. 1371 – obslužná komunikace v ZD
- p.č. 388/4, p.č. 388/32 – přístupová komunikace ke hřbitovu
- p.č. 595/34 – přístupová komunikace ke komunitní kompostárně
- p.č. 1340/1, p.č. 1340/2, p.č. 1363 – přístupová komunikace ke sběrnému dvoru a plocha před Osevou
- p.č. 403/8, p.č. 1331/5 – přístupová komunikace k STK
- p.č. 606/2 – přístupová komunikace ke koupališti
- p.č. 451/3 - přístupová komunikace k ČOV
- p.č. 1427/1, p.č. 1427/2 – nezpevněná cesta pod „Deltou“
- p.č. 1327 – nezpevněná komunikace na Loudilce
- p.č. 235/20, p.č. 1316/2 – cesta ve Žlíbkách
- p.č. 1342/1 – nezpevněné plochy okolo garáží za nádražím

Pozemky pod polními cestami:

- p.č. 609, p.č. 1322/1, p.č. 1322/2 – polní cesta okolo rybníka Pilný
- p.č. 335, p.č. 336, p.č. 1311, p.č. 1312/1, p.č. 1313, p.č. 1314 – polní cesty za manipulačním skladem na Hora
- p.č. 403/7, p.č. 407, p.č. 1354/1 – polní cesta na Horách k borovici
- p.č. 595/60, p.č. 600/11, p.č. 600/16, p.č. 603/2, p.č. 603/7, p.č. 603/8, p.č. 1105/56, p.č. 1279/4, p.č. 1282/4, p.č. 1282/6, p.č. 1282/7, p.č. 1289/15, p.č. 1290/7, p.č. 1290/8, p.č. 1290/9, p.č. 1290/10, p.č. 1290/11, p.č. 1290/14, p.č. 1290/15, p.č. 1290/16, p.č. 1329/1, p.č. 1329/2, p.č. 1329/3, p.č. 1329/7, p.č. 1329/8, p.č. 1329/9, p.č. 1329/13 – polní cesty od bývalé skládky k Vavrušce, Hořečické hrázi a Mrchovišti
- p.č. 1091, p.č. 1105/44, p.č. 1105/51, p.č. 1105/52, p.č. 1242, p.č. 1328 – polní cesty nad protipovodňovým poldrem a k Heralticím
- p.č. 663/2, p.č. 663/3, p.č. 678/38, p.č. 740/5, p.č. 801/18, p.č. 1320/2, p.č. 1320/3, p.č. 1335, p.č. 1336/5, p.č. 1337 – polní cesty okolo Strážky a Obecníku
- p.č. 900/3, p.č. 920/8, p.č. 920/9, p.č. 1321/2, p.č. 1321/4 – polní cesta okolo železnice za koupalištěm k Loudilce
- p.č. 1053/2, p.č. 1053/3, p.č. 1053/4, p.č. 1053/6, p.č. 1053/7, p.č. 1079/3 – polní cesta z Heraltic na Loudilku
- p.č. 203/1, p.č. 203/2, p.č. 678/44, p.č. 1318/1, p.č. 1318/2, p.č. 1319, p.č. 1320/1 – polní cesta od čerpací stanice kolem lesíku Borovík a železnice

Pozemky pod sportovišti a venkovními areály:

- p.č. 25/2 – fotbalový stadion
- p.č. 115/2 – tenisové kurty
- p.č. 11/2, p.č. 11/3 – venkovní areál hasičské zbrojnice
- p.č. 115/1, p.č. 115/3 – dětské hřiště ve Staré osadě
- p.č. 595/32 – komunitní kompostárna
- p.č. 402/115, p.č. 402/122, p.č. 402/140 – skladovací plocha Technických služeb a přístupová komunikace

Pozemky – veřejná prostranství v intravilánu:

- p.č. 11/1, p.č. 1309/1, p.č. 1309/11 – travnaté plochy v centru městyse (okolí Památníku osvobození, park, plochy před zdravotním střediskem a Bílým domem)
- p.č. 388/3 – hřbitov
- p.č. 116/1 – travnatá plocha okolo nádrže ve Staré osadě
- p.č. 117/21 – břízový hájek za „parlamentem“

Pozemky – vodní plochy:

- p.č. 110 – Zámecký rybník + pozemek p.č. 106 (hráz)
- p.č. 626/1 – Pilný rybník
- p.č. 800 – rybník Obecník + pozemek p.č. 799 (hráz)

- p.č. 116/2 – požární nádrž ve Staré osadě
- p.č. 657/4 – požární nádrž-koupaliště + část travnaté plochy okolo
- p.č. 662 – potok okolo koupaliště
- p.č. 153/48 – potok pod Starou osadou
- p.č. 372/37 – potok mezi Tyršovou a B. Němcové

Ostatní pozemky:

- p.č. 390/1, p.č. 390/10 – travnatá plocha naproti ZŠ, pozemek možný k odprodeji na stavební místo
- p.č. 391/3 – travnatá plocha vedle BD na ul. J. A. Komenského – pronájem na zahradu, pozemek možný k odprodeji
- p.č. 392/2, p.č. 393/1, p.č. 394/1 – travnatá plocha mezi ZŠ a MŠ
- p.č. 391/4, p.č. 391/5 – travnatá plocha pro chodník na ul. V Zahradách
- p.č. 392/4, p.č. 392/13, p.č. 392/18, p.č. 394/8, p.č. 394/10, p.č. 395/9, p.č. 395/14, p.č. 395/15 – travnatá plocha okolo BD U Stadionu, pozemky částečně možné k odprodeji
- p.č. 394/12 – plocha před bývalou kotelnou
- p.č. 3/7, p.č. 3/9, p.č. 7/1, p.č. 7/4, p.č. 7/6 – plocha okolo bytových domů na Sadové – částečný pronájem na zahrádky, pozemky možné k odprodeji
- p.č. 402/45 – plocha okolo obecního BD na ul. Sadová, pozemek možný k odprodeji
- p.č. 263/3, p.č. 268/13 – travnatá plocha za BD V Zahradách
- p.č. 3/16 – stavební pozemek Jihlavská, pozemek k odprodeji
- p.č. 402/89 – zahrada na ul. Pod Tratí – **zastupitelstvem je schválený prodej na stavební místo**
- p.č. 678/17 – pozemek v Boroví, pozemek možný k odprodeji
- p.č. 3/8, p.č. 86/1, p.č. 1331/8 – travnatá plocha před lihovarem – **zastupitelstvem je schválená směna části těchto pozemků za pozemky pro rozšíření hřbitova**
- p.č. 86/2 – travnatá plocha před lihovarem – **zastupitelstvem je schválená směna tohoto pozemku za pozemek pod komunikací u STK**
- p.č. 605/20 – průmyslová zóna – pozemky možné k odprodeji, **zastupitelstvem je schválený prodej části pozemku**
- **p.č. 274/3, p.č. 274/15 – zahrada na ulici Tovární, zastupitelstvem je schválená směna těchto pozemků za pozemky pro výstavbu chodníku**
- st.p. 14, p.č. 83, p.č. 84/1 – travnatá plocha naproti hasičské zbrojnici
- st.p. 20, p.č. 60, 1309/7 – travnaté plochy ve Staré osadě pod Kopečkem, pozemky možné k odprodeji na stavební místo
- p.č. 98/1 – plocha ve Staré osadě pod kostelem – pronájem jako zahrádka, pozemek možný k odprodeji na stavební místo
- p.č. 112/1 – stráž pod „parlamentem“ a bývalý lom – částečný pronájem pro sběrné suroviny
- p.č. 240 – travnatá plocha ve Žlíbkách, pozemek možný k odprodeji na stavební místa
- **p.č. 301 – travnatá plocha ve Žlíbkách, pozemek možný k odprodeji na stavební místa**
- st.p. 138/2 – travnatá plocha vedle Servisu chlazení
- p.č. 403/9, p.č. 404/12 – travnatá plocha před Gelsem
- **p.č. 278/5 – travnatá plocha před Servisem chlazení**
- p.č. 618, p.č. 619/5 – sad v Boroví
- **p.č. 203/3 – sad v Kolíbce**
- **p.č. 262, p.č. 274/4, p.č. 276/2, p.č. 276/7, p.č. 276/8, p.č. 276/9, p.č. 276/12 – travnaté plochy v Kolíbce, pozemky částečně možné k odprodeji**
- **p.č. 263/5 – travnatá plocha pod Kolíbkou – **zveřejněný záměr převodu na obec Petrovice****
- p.č. 605/19, p.č. 608/2, p.č. 620/2, p.č. 620/3, p.č. 620/4, p.č. 620/5, p.č. 622/1, p.č. 622/2, p.č. 623, p.č. 624, p.č. 625, p.č. 664/2, p.č. 1332/2, p.č. 1332/3 – travnaté plochy okolo rybníka Pilný
- p.č. 605/48, p.č. 605/49 – pozemky pod BPS, pozemky možné k odprodeji, zájem má ZD
- p.č. 111 – travnatá plocha u Zámeckého rybníka
- p.č. 606/1, p.č. 604/3, p.č. 657/2, 657/10 – travnatá plocha u koupaliště
- **p.č. 480/28, p.č. 480/44, p.č. 480/66 - travnaté pozemky před ČOV**
- st.p. 833, p.č. 1105/2, p.č. 1187/1, p.č. 1187/2, p.č. 1324/5 – těleso protipovodňového poldru na Heraltice
- p.č. 382/2, p.č. 385/2 – protipovodňový polder a travnatá plocha za manipulačním skladem

- p.č. 402/142, p.č. 402/146 – průleh k protipovodňovému poldru
- p.č. 595/21, p.č. 595/22, p.č. 595/28 – rekultivovaná bývalá skládka komunálního odpadu
- p.č. 402/158, p.č. 405, p.č. 553/1, p.č. 553/2, p.č. 1331/1, p.č. 1331/31, p.č. 1331/46 – travnaté plochy okolo silnice II/405 nad Okříškami
- p.č. 269/7, p.č. 273/7, p.č. 275, p.č. 1427/3 – travnatá plocha vedle silnice III/40510
- p.č. 919 – travnatá plocha u silnice III/4057 za koupalištěm
- p.č. 577, p.č. 581/2, p.č. 581/3, p.č. 581/4, p.č. 582/1, p.č. 582/2, p.č. 582/3, p.č. 582/4, p.č. 582/5, p.č. 583/1, p.č. 583/2, p.č. 583/7, p.č. 583/8, p.č. 583/9, p.č. 585, p.č. 595/44, p.č. 595/51, p.č. 595/52, p.č. 595/53, p.č. 595/54, p.č. 595/55, p.č. 595/56, p.č. 595/57, p.č. 595/58, p.č. 595/59 – travnatá a částečně zalesněná plocha „Mrchoviště“
- p.č. 1139, p.č. 1140 – travnaté plochy u Klokočí
- p.č. 798, p.č. 840/2 – travnaté plochy okolo rybníku Obecník
- p.č. 677/3, p.č. 678/41, p.č. 680, p.č. 681, p.č. 682, p.č. 683, p.č. 686, p.č. 687 – vedení VN v Boroví
- p.č. 212/1 – pole pod čerpací stanicí
- p.č. 235/1, p.č. 235/9, p.č. 235/13, p.č. 248/6 – pole vedle fotbalového stadionu
- p.č. 676, p.č. 710, p.č. 730 – pole vedle Boroví
- p.č. 836 – pole pod Strážkou
- p.č. 595/23, p.č. 595/48 – pole vedle bývalé skládky
- p.č. 604/9 – pole nad koupalištěm
- p.č. 1022 – pole u silnice III/4058 před Loudilkou
- p.č. 1027 – pole u silnice III/4057 před křižovatkou na Loudilku
- p.č. 1033 – pole u silnice III/4057 za křižovatkou na Loudilku
- p.č. 1053/10, p.č. 1053/11, p.č. 1053/12, p.č. 1059, p.č. 1061 – pole mezi Loudilkou a Služanovem
- p.č. 1105/30, p.č. 1105/45, p.č. 1105/37, 1179 – pole nad protipovodňovým poldrem
- p.č. 626/2, p.č. 627, p.č. 628, p.č. 663/1 – les na Strážce a plocha pod ní
- p.č. 1279/1, p.č. 1279/3, p.č. 1279/5, p.č. 1279/6, p.č. 1279/7, p.č. 1279/12, p.č. 1282/3 – lesík a travnatý porost nad Hofeřickou hrází
- p.č. 1293/4 – lesík pod hájenkou
- p.č. 1152 – les u Klokočí
- p.č. 840/3, p.č. 840/4, p.č. 840/5 – lesík u rybníku Obecník

Naopak pro městys je zajímavá řada pozemků jednak kvůli uvedení majetkových vztahů do souladu s realitou (především pozemky pod komunikacemi a chodníky) a jednak pro budoucí plánovanou výstavbu.

Pozemky pod místními komunikacemi:

- p.č. 402/48 – ul. 5. května
- p.č. 390/2, p.č. 390/15, p.č. 390/16, p.č. 390/17 – komunikace okolo BD na ul. J. A. Komenského
- p.č. 85/1 (část) – ul. Jihlavská
- p.č. 337, p.č. 340/47, p.č. 340/48, p.č. 340/49 (část), p.č. 340/50 (část), p.č. 340/51 (část), p.č. 380/2, p.č. 380/3, p.č. 385/15 (část), p.č. 404/1 (část), p.č. 1312/3, p.č. 1331/54, p.č. 1331/56 – ul. Za Tratí
- p.č. 1832 (Přibyslavice) – ul. Za Tratí
- p.č. 1331/14 – komunikace k STK, zastupitelstvo schválilo směnu za pozemek před lihovarem
- st.p. 27/1 (část) – zaokružování propojení do Boroví
- p.č. 303/10, p.č. 1584/2, p.č. 1584/3, p.č. 1584/4, p.č. 1584/5, p.č. 1584/6, p.č. 1584/7, p.č. 1584/8, p.č. 1584/9, p.č. 1584/10, p.č. 1584/11, p.č. 1584/12, p.č. 1584/13, p.č. 1584/14, p.č. 1584/15, p.č. 1584/16, p.č. 1584/17, p.č. 1584/18 – komunikace ve Žlíbkách

Pozemky pod chodníky:

- p.č. 6, p.č. 32 (část), p.č. 37/2 (část), p.č. 1331/1 (část), p.č. 1331/2 (část), p.č. 1352 – chodník na ul. Jihlavská
- st.p. 108/1, st.p. 108/2, st.p. 109, st.p. 112, p.č. 117/2, p.č. 119/2, st.p. 124, st.p. 125, st.p. 185, st.p. 186, st.p. 279, st.p. 313/1, st.p. 319/1, st.p. 361, st.p. 362, st.p. 382, st.p. 401, st.p. 596, p.č. 224, p.č. 226/2, p.č. 228/2, st.p. 229/2, p.č. 241/3, p.č. 248/2, p.č. 388/3, p.č. 390/6, p.č. 394/7, p.č. 395/2, p.č. 395/3, p.č. 395/7, p.č. 396/2, p.č. 1331/2 (část) – chodník na ul. Masarykova
- st.p. 88, st.p. 113/2, st.p. 113/3, st.p. 128, st.p. 129, st.p. 131, st.p. 132, st.p. 133/1, st.p. 134, st.p. 135, st.p. 141, st.p. 143, st.p. 156, st.p. 168, st.p. 169, st.p. 170, st.p. 280, st.p. 318/1, p.č. 264/2, p.č. 265/7,

p.č. 269/4, p.č. 269/7, p.č. 275/2, p.č. 276/1, p.č. 276/2, p.č. 369/2, p.č. 388/2, p.č. 1315/1 (část), p.č. 1333/3 (část), p.č. 1336/6, p.č. 1333/7, p.č. 1341/1, p.č. 1356/3 – chodník na ul. Nádražní

- st.p. 88, st.p. 159, st.p. 171/1, p.č. 289/4, p.č. 1430/6, p.č. 1430/7 – chodník na ul. Nádražní
- st.p. 136, st.p. 137, st.p. 169, st.p. 170, st.p. 204, p.č. 297/3, p.č. 1583/5, p.č. 1583/6, p.č. 1583/7, p.č. 1583/8 – chodník na ul. Partyzánská + část komunikace
- p.č. 372/39 – chodník na ulici Příční

Pozemky pro plánované dopravní stavby:

- p.č. 605/21, p.č. 1331/51 (část), p.č. 1331/55 – chodník na ul. Jihlavská, **městys již požádal Pozemkový úřad o převod pozemků p.č. 605/21 a p.č. 1331/55**
- p.č. 1583/9, p.č. 1583/10, p.č. 1583/11 – prodloužení chodníku na Partyzánské
- p.č. 260/5 (část), p.č. 274/2, p.č. 1430/5 – chodník na Tovární, **zastupitelstvo schválilo koupi části pozemku p.č. 260/5 směnu části pozemku p.č. 274/2 za zahradu na ulici Tovární**
- p.č. 269/3, p.č. 269/8, p.č. 1430/1, p.č. 1430/2, p.č. 1430/3 – prodloužení chodníku nebo cyklostezky do Přibyslavic

Pozemky pro plánované akce občanské vybavenosti:

- p.č. 388/16 (část), p.č. 388/35 – rozšíření hřbitova, **zastupitelstvo schválilo směnu pozemku p.č. 388/35 za pozemky před lihovarem**
- p.č. 500/1, p.č. 500/13, p.č. 500/14, p.č. 500/15, p.č. 500/16, p.č. 500/17, p.č. 500/18, p.č. 500/21, p.č. 500/22, p.č. 527 – **nový hřbitov**
- st.p. 296, st.p. 299, st.p. 538, p.č. 71/1, p.č. 108/1, p.č. 298/1, p.č. 298/2, p.č. 298/3, p.č. 298/4, p.č. 605/10, p.č. 605/11, p.č. 605/12, p.č. 605/13, p.č. 605/14, p.č. 605/15, p.č. 605/32, p.č. 605/35, p.č. 605/38, p.č. 611, p.č. 619/1, p.č. 619/4, p.č. 619/6, p.č. 619/7, p.č. 619/8, p.č. 620/1, p.č. 620/6, p.č. 666/2, p.č. 1323/2, p.č. 1332/1, p.č. 1374 – rekreační zóna
- p.č. 235/10, p.č. 235/11, p.č. 235/12, p.č. 235/14 – tréninkové travnaté hřiště
- st.p. 384, st.p. 385, p.č. 385/4 (část) – zázemí pro Technické služby

Pozemky v obytných zóny, pokud by řešil zainvestování městys:

- p.č. 150/1, p.č. 152, p.č. 155, p.č. 158, p.č. 161, p.č. 162, p.č. 164, p.č. 170/1, p.č. 171, p.č. 173, p.č. 180, p.č. 183, p.č. 184, p.č. 189, p.č. 190, p.č. 192, p.č. 198, p.č. 199, p.č. 667, p.č. 668, p.č. 669, p.č. 670, p.č. 671, p.č. 672, p.č. 673, p.č. 674, p.č. 675, p.č. 678/42, p.č. 678/43, p.č. 688, p.č. 691, p.č. 692, p.č. 693, p.č. 695, p.č. 696, p.č. 697, p.č. 698, p.č. 699, p.č. 701, p.č. 702, p.č. 703, p.č. 704, p.č. 705, p.č. 706, p.č. 707, p.č. 708, p.č. 709, p.č. 711, p.č. 712, p.č. 713 – obytná zóna Boroví II.
- p.č. 327, p.č. 328, p.č. 329, p.č. 330, p.č. 331 – obytná zóna Za tratí
- p.č. 235/10, p.č. 235/11, p.č. 235/12, p.č. 235/14 – obytná zóna Žlíbky
- p.č. 279/6, p.č. 242, p.č. 245, p.č. 281/1, p.č. 282/1, p.č. 283/1, p.č. 284/1, p.č. 285, p.č. 287/1, p.č. 288/1 – obytná zóna Žlíbky

Stávající majetek městyse potřebuje vedle pravidelné běžné údržby provádět také některé zásadní investice – celkové rekonstrukce chodníků a místních komunikací, rekonstrukci větší části kanalizace a ČOV, rekonstrukce části vodovodní sítě, rozšíření hřbitova včetně vybudování a opravy obvodové zdi, statické zajištění opěrné zdi zámku a dokončení 3 místností v přízemí objektu, rekonstrukce hasičské zbrojnice na kulturní zařízení, rekonstrukce rozvodů v bytových domech (pokud nebudou privatizované) a rekonstrukce bývalého úřadu městyse (pokud nebude prodán nebo dlouhodobě pronajatý).

Městys také vlastní automobilový park a další techniku, kterou v převážné části využívají Technické služby. V řadě případů se jedná o již poměrně staré stroje, v budoucích letech bude nezbytná obměna vozového parku, se kterou je nutné počítat při přípravě investic. Přehled strojů:

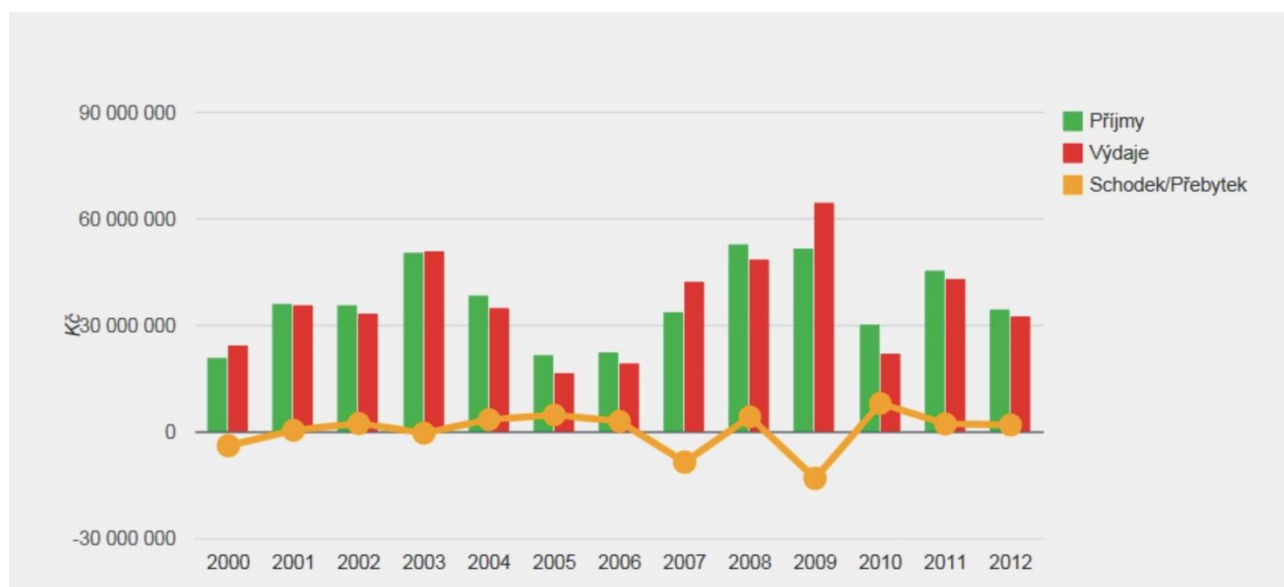
stroj	SPZ	rok výroby
- nákladní automobil LIAZ 151.261	OLA 97-73	1995
- automobilový přívěs BSS PS2	TR 92-75	1982
- traktor Zetor 7211	TRA 00-92	1987
- traktor Zetor 7245	TRA 04-97	1989
- traktorový sklápěcí přívěs BSS PS2	TR 72-77	1987

- traktorový sklápěcí přívěs BSS P73 S	TR 49-14	1974
- rypadlo Caterpillar 428 E	J017926	2008
- automobilový jeřáb Praga V3S	TR 47-75	1982
zastupitelstvo schválilo prodej firmě K-stav		
- zametací stroj Kärcher MIC 34C	J024942	2013
- osobní automobil Škoda Fabia Kombi	4J7 3689	2008
- osobní automobil Škoda Felicia Kombi LXI	3J8 3323	1998
- pick-up Peugeot Partner	2J8 9134	2002
- hasičská zásahová cisterna Tatra CAS 32 T 315	TR 74-76	1990
- hasičská zásahová cisterna IFA W 50 L/LF 16	TR 37-47	1979
- hasičská zásahová cisterna LIAZ CAS 25 RTHP	TR 50-67	1983
- vozidlo na svoz kontejnerů Bonetti F100X 35		2014
<i>objednáno ze získané dotace OPŽP, dodání duben 2014</i>		

11.5. Finanční zdraví městyse a rozpočtový výhled

Městys hospodaří dlouhodobě většinou s přebytkem, schodek rozpočtu v letech 2007 a 2009 byl způsoben realizací velkých investičních akcí (rekonstrukce zámku a III. etapa rekonstrukce kanalizace) a opožděným profinancováním prostřednictvím dotací ze státního rozpočtu a evropských fondů. Hospodaření městyse je zdravé, z poslední akce zbývá ještě splatit 7,2 mil. korun při ročních splátkách ve výši 2,4 mil. korun, což je městys bez problému schopný hradit v pravidelných splátkách.

Výsledky hospodaření městyse za období 2000 - 2012

Rozpočtový výhled na roky 2014-2017

Tok peněžní hotovosti Cash Flow (v tis. Kč)

		2013	2014	2015	2016	2017
A	Počáteční stav peněžních prostředků k 1.1.	5 532	13 286	20 818	26 644	32 270
P1	Třída 1	Daňové příjmy - ř. 4010				
		22 083	21 354	21 400	21 400	21 400
P2	Třída 2	Nedaňové příjmy - ř. 4020				
		5 456	4 535	4 300	4 300	4 300
P3	Třída 3	Kapitálové příjmy- ř. 4030				
		204				
P4	Třída 4	Přijaté dotace - ř. 4040				
		11 037	1 997	2 000	2 000	2 000
Pc		Příjmy celkem /před konsolidací/ - ř. 4050				
		38 780	27 886	27 700	27 700	27 700

Kp		Konsolidace celkem - ř. 4060	90	90	90	90	90
Pk	Pc - Kp	Příjmy po konsolidaci - ř. 4200	38 690	27 796	27 610	27 610	27 610
Pf		Přijaté úvěry a komunální obligace					
P	Pk + Pf	KONSOLIDOVANÉ PŘÍJMY CELKEM	38 690	27 796	27 610	27 610	27 610
V1	Třída 5	Běžné /neinvestiční/ výdaje - ř. 4210	27 055	17 680	19 200	19 400	19 600
V2	Třída 6	Kapitálové /investiční /výdaje - ř. 4220	16 805	0	0	0	0
V3	Třída 7	Ostatní výdaje - ř. 4230					
Vc		Výdaje celkem /před konsolidací/ - ř. 4240	43 860	17 680	19 200	19 400	19 600
Kv		Konsolidace celkem - ř. 4250	90	90	90	90	90
Vk		Výdaje po konsolidaci - ř. 4430	43 770	17 590	19 110	19 310	19 510
V4		- splátka jistiny krátkodobých úvěrů - ř. 8114					
V5		- splátka jistiny dlouhodobých úvěrů - ř. 8124	2 674	2 674	2 674	2 674	274
Vf		Splátky jistin úvěrů, dluhopisů	2 674	2 674	2 674	2 674	274
V	Vk + Vf	KONSOLIDOVANÉ VÝDAJE CELKEM	46 444	20 264	21 784	21 984	19 784
D	P-V	Hotovost běžného roku	7 754	7 532	5 826	5 626	7 826
E	A+D	Hotovost na konci roku	13 286	20 818	26 644	32 270	39 496

Přijaté úvěry, půjčky, návratné finanční výpomoci - v tis. Kč.

Název věřitele	Zůstatek nesplacených úvěrů k 1. 1. 2013	2013	2014	2015	2016	2017
Od nájemníků na výstavbu bytů	4 147	274	274	274	274	274
KB – kanalizace od 31. 3. 2011 do 31. 3. 2017	10 200	2 400	2 400	2 400	2 400	600
Celkem		2 674	2 674	2 674	2 674	874

Vystavené záruky, ručitelská prohlášení - v tis. Kč.

	Název věřitele - výstavba bytových jednotek	Výše záruky / ručitelského prohlášení	Platnost záruky / ručitel- ského Prohlášení do roku
1	ČR – OkÚ Třebíč - č.p. 48	1 600	2015
2	MMR - č.p. 577.578	3 840	2019
3	MMR - č.p. 467, 492, 494	1 920	2019
	Celkem	7 360	

Výrazné zlepšení příjmů znamená změna rozpočtového určení daní (RÚD) od 1. 1. 2013, která přinesla do pokladny městyse zhruba 3,8 mil. korun navíc. Do té doby měly Okříšky vůbec nejnížší daňové příjmy na obyvatele v okrese Třebíč. Podle rozpočtového výhledu na roky 2014 – 2017 vychází roční prostředky na investice a opravy ve výši cca 6 mil. korun, po splacení úvěru ve výši cca 8,5 mil. korun. Na období přípravy

strategického plánu 2014 – 2030 to znamená částku 141,8 mil. korun v hodnotách roku 2013. Tato na první pohled vysoká částka přesto zdaleka nebude stačit na financování všech potřeb městyse, proto je nutné hledat další mimorozpočtové zdroje a především úspory.

Možné finanční zdroje:

- evropské dotace - IROP, OPŽP, OPD, Leader (SZIF)
- národní dotace – MK, MZe, MMR, POV, SFDI, SFRB, SFŽP
- krajské dotace – Fond Vysočiny, Zásady zastupitelstva kraje
- dotace z různých nadací
- pronájem nemovitého majetku
- prodej nepotřebného majetku
- privatizace bytů
- úvěry a leasing
- využití PPP projektů

Možné úspory:

- veřejné osvětlení – z velké části již bylo realizováno
- telefony a internet – průběžně snižujeme
- zateplování veřejných budov – již jsou hotové mateřská a základní škola, některé BD
- využití tepla BPS k vytápění veřejných budov – žádáme o dotaci na teplovod
- e-aukce na el. energii a zemní plyn
- využití vlastních energetických zdrojů – FVE na střeších, tepelná čerpadla
- větší využití Technických služeb na stavební práce

Z hlediska využití finančních prostředků veřejnost v anketě „Okříšky 2013“ sestavila následující pořadí nejdůležitějších staveb pro rok 2014 a další roky:

1. Rekonstrukce čekárny autobusového nádraží a veřejného WC
2. Vydláždění parkoviště před zdravotním střediskem
3. Rekonstrukce hasičské zbrojnice na kulturní dům
4. Rekreační zázemí u rybníka Pilný
5. Nová hasičská zbrojnice pro zásahovou jednotku
6. Fotopasti na vandaly nejvíce ohrožených místech
7. Přechod pro chodce u sokolovny
8. Herní prvky pro zahradu MŠ a mezi školami
9. Komunikace v Boroví + rekonstrukce povrchů ulic na Skalce
Rozšíření hřbitova + oprava zdi
11. Výsadba zeleně na náměstíčku v centru městyse
12. Chodník na ulici Tovární
13. Rekonstrukce odborných tříd v ZŠ + záliv pro BUS
14. Cyklostezka Přibyslavice-Okříšky
15. Osvětlení přechodu u ZŠ na ulici Masarykova
16. Chodník do Cihelny
17. Projekt na rekonstrukci kulturního zařízení
18. Projekt na novou hasičskou zbrojnici
19. Veřejné osvětlení – ulice Příční, V Zahradách + Žlíbky
20. Odpadkové koše, lavičky květináče – další etapa

Dlouhodobě potom veřejnost doporučuje zvýšit vynakládané prostředky na dopravní stavby (výstavbu a rekonstrukce místních komunikací, chodníků, parkoviště, přechodů pro chodce) a na péči o veřejnou zeleň a prostředí v obci.

11.6. Informační systém

Městys se dlouhodobě snaží o maximální informovanost občanů. Prostředky k tomu určené lze rozdělit na tradiční tištěné a elektronické, které v současné době získávají stále větší význam.

Mezi tištěnými materiály má nejdelší tradici Zpravodaj z Okříšek, který vychází od roku 1990. Zaměřuje se na informace o nejdůležitějších záležitostech městyse, dále zveřejňuje články o akcích spolků, škol, oblíbené články z historie a názory čtenářů. Vychází 4x ročně v rozsahu 32-36 stran A5 a nákladu 300 ks, cena je 15,- Kč/číslo. Od roku 2012 vychází 3x ročně Informační bulletin Zdravého městyse v rozsahu 8-12

stran A5 a nákladu 850 ks, který se distribuuje zdarma do všech domácností. K informacím o aktuálních záležitostech slouží letáčky, distribuované také do všech domácností nebo do určité lokality.

Základním pilířem informačního systému jsou od 6. února 2002 webové stránky www.okrisky.cz. Průběžně se rozšiřují a modernizují v souladu s aktuálními trendy, třikrát již také změnily grafickou podobu. Od začátku fungují jako stránky městyse, ne pouze úřadu a samosprávy, což přispívá k jejich vyšší návštěvnosti, ta se v současnosti pohybuje mezi 450 – 700 přístupy denně. O kvalitě stránek svědčí úspěchy v soutěži Zlatý erb, kde 6x zvítězily v krajském kole Kraje Vysočina a dvakrát v celostátním kole (k tomu dvě 2. a dvě 3. místa). Aktualizují se 3-4x týdně, mezi nejsledovanější stránky patří články a fotogalerie z akcí, pozvánky, videozáznamy ze zasedání zastupitelstva a stránky z historie. Stránky nabízí řadu moderních elektronických služeb, např. internetové ankety (s počty hlasujících podle tématu až v řádu stovek), mobilní verzi webu <http://m.okrisky.cz>, geoportál městyse či aplikaci „Váš názor“, vytvořenou v rámci mezinárodního projektu eCitizen.

Okříšky se staly jednou z prvních samospráv, která si vytvořila svoji skupinu na facebooku na adrese <https://www.facebook.com/groups/279297622528/?fref=ts> (aktuálně s 385 členy) a to již v lednu 2010. Potom ještě v roce 2012 vznikla stránka <https://www.facebook.com/MestysOkrisky> (aktuálně 171 uživatelů). Facebook oslovuje především mladší generaci, zveřejňují se zde všechny novinky z webové stránky.

Dále využívá městys pro informování veřejnosti vlastní informační televizní kanál, který může přijímat díky rozvodům kabelové televize zhruba 430 domácností. Půlhodinová smyčka informuje o všem důležitém dění včetně fotografické dokumentace, aktualizuje se 2-3x týdně.

Dlouhá léta sloužil k předávání aktuálních informací místní rozhlas, který se technicky dostal na hranici funkčnosti. Před vedením městyse stálo rozhodnutí, zda investovat do jeho kompletní rekonstrukce částku ve výši cca 3 miliony korun nebo přijít s jiným řešením. Tím se stalo SMS zpravodajství, jehož výhodou je, že na rozdíl od rozhlasu umožní informovat i občany, kteří zrovna nejsou v Okříškách, neruší ho projíždějící auta nebo vlaky a mobil má dnes prakticky každý. Většina ze současných 425 uživatelů patří ke střední a starší generaci.

11.7. Zdravý městys, zapojení veřejnosti do rozhodování

V roce 2011 se Okříšky zapojily do aktivit Místní agentury 21 (mezinárodní program rozvoje obcí a regionů, jehož cílem na místní úrovni je zlepšování kvality života v obci a zvyšování zapojení obyvatel do rozhodovacích procesů samosprávy. Děje se tak prohlubováním spolupráce s občany, neziskovými organizacemi a podnikateli, získáváním jejich názorů a využívat je při rozhodování zastupitelstva. Místní agenda 21 by měla zastřešit již existující společenské aktivity, organizovat a iniciovat nové, vytvořit systém jejich podpory). Zastupitelstvo schválilo projekt Zdravého městyse Okříšky a zapojení do Národní sítě zdravých měst. Projekt Zdravého městyse Okříšky zahrnuje aktivity na podporu zdravého životního stylu, zlepšování životního prostředí, na zvyšování bezpečnosti obyvatel. Hned v následujícím roce 2012 dosáhly Okříšky úrovně D v hodnocení MA 21, kterou v roce 2013 obhájily, pro rok 2014 se pokusí zlepšit svoje výsledky na úroveň C.

Vedle informovanosti veřejnosti je důležitá také zpětná vazba od občanů k radnici a tím umožnit jejich spolurozhodování o zásadních problémech rozvoje městyse. Názory občanů získává zastupitelstvo městyse několika způsoby:

- pravidelné ankety při příležitosti voleb – konají se od roku 1996, zatím proběhlo deset anket s účastí 25 - 31% občanů, výsledky mají tím pádem velkou vypovídací hodnotu
- webové ankety na stránkách městyse – obměňují se po 3 – 4 týdnech, předkládají spíše aktuální problematiku, účast bývá v průměru okolo 100 hlasujících, u některých témat ale i několikánásobně vyšší
- setkávání zastupitelů s občany v jednotlivých částech městyse – konají se od roku 2011 ve 4 částech (Tržiště, Stadion, Stará osada a Skalka, Nové Petrovice), účast bývá okolo 30 lidí na setkání, diskutuje se o aktuálních věcech i dlouhodobějších záležitostech
- Fórum Zdravého městyse s následným ověřením výsledků v anketě – koná se od roku 2012, první rok se zúčastnilo 19 lidí, podruhé pouze 10, což je škoda, protože se jedná o vyzkoušený způsob, který umožňuje aktivním občanům nejvíce ovlivnit priority zastupitelstva a rozvoj městyse. V dalších letech je potřeba najít způsob, jak na tuto akci přivést více lidí. Výsledky se následně ověřují v anketách, shoda aktivních občanů s celou veřejností je poměrně vysoká (70-80%)
- aplikace „Váš názor“ na stránkách městyse – radnice předloží veřejnosti téma, o kterém bude rozhodovat zastupitelstvo, spolu se všemi potřebnými informacemi, občané mohou vkládat svoje názory, po uzavření jsou všechny příspěvky sumarizovány a předloženy orgánům samosprávy jako jeden z podkladů pro konečné rozhodnutí

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - informační systém městyse včetně zpětné vazby - komunikace s veřejností, zapojování veřejnosti do rozhodování – komunitní plánování - zapojení do svazků a sdružení obcí 	<ul style="list-style-type: none"> - stav majetku městyse, dlouhodobé zanedbávání údržby - špatný stav bytového fondu městyse - malá aktivita komisi rady - malá účast na Fóru zdravého městyse
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> - strategický plán rozvoje - privatizace bytů - využití evropských fondů a dalších dotačních titulů 	<ul style="list-style-type: none"> - nutnost zadlužení pro realizaci investic - politizování věcných problémů v zastupitelstvu

12. Závěry analytické části

12.1. Celková SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - přirozené centrum mikroregionu - aktivní zapojení do svazků a sdružení obcí - základní veřejné služby (státní správa, základní škola, zdravotní středisko, policie, pošta, pečovatelská služba, síť obchodů a služeb) - strategická poloha mezi dvěma největšími městy kraje, dobrá dopravní dostupnost - snaha o řešení dopravního zatížení - průmyslová zóna Okříšky - Přibyslavice se silnými firmami s rozvojovým potenciálem - čisté životní prostředí a příroda, kvalitní odpadové hospodářství - modernizovaná infrastruktura (kabelová televize, veřejné osvětlení) - moderní, dobře vybavené školy s kvalitní výukou - kvalitní síť sportovišť a dětských hřišť - zástavba městského typu s bytovým fondem v dobrém stavu - spokojenost občanů se životem v Okříškách - ochrana a bezpečnost občanů (policie, hasiči, protipovodňové poldry) - zvyšující se vzdělanost obyvatel - relativně nízká nezaměstnanost - velký počet aktivních spolků - podpora městyse volnočasovým aktivitám - informační systém městyse, komunikace s veřejností a její zapojování veřejnosti do rozhodování 	<ul style="list-style-type: none"> - malá popularita Okříšek v okolí - chybějící historické a přírodní zajímavosti - omezené plochy pro rozvoj městyse - chybějící zasíťované stavební pozemky - úbytek vodních ploch v minulosti - hluková zátěž okolo krajských komunikací - dopravní infrastruktura (stav místních komunikací a chodníků, chybějící chodníky, parkovací místa a podpora cyklodopravy) - útlum železniční dopravy - administrativní bariéry pro podnikání, zákon o veřejných zakázkách - nedostatek kvalifikovaných pracovníků, především technického zaměření - zastaralá infrastruktura (kanalizace, ČOV, vodovody, rozvody VO) - stav majetku městyse včetně bytového fondu, dlouhodobé zanedbávání údržby - zastaralá technika zásahové jednotky SDH - chybějící odborné lékařské praxe - zázemí pro kulturu (kulturní dům, kino) - demografické problémy (roste počet neúplných domácností, ubývá dětí, stárnutí populace) - nezájem lidí o veřejné aktivity - ubývání zájmu dětí o sport i kulturu - brzký začátek školní výuky
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> - strategický plán rozvoje - využití evropských fondů a dalších dotačních titulů - lepší spolupráce se sousedními obcemi, společné zajišťování odborných činností - vybudování obchvatu městyse na silnici II/405 a přeložky silnice II/40510 - rozvoj železnice (zvyšování bezpečnosti, elektrifikace trati č. 240, turistika) - spolupráce s podnikatelskou sférou, podpora malých firem, využití brownfieldů - rozvoj velkých firem v průmyslové zóně - rozvoj cestovního ruchu 	<ul style="list-style-type: none"> - ekonomické problémy veřejného sektoru, nedostatek financí na silniční infrastrukturu, školství, sociální systém, zdravotnictví - finanční náklady investic, nutnost zadlužení městyse pro jejich realizaci - úsporné programy státu (převod státní správy na obce III. stupně, zrušení policie, zrušení pošty) - konkurence velkých měst v sousedství (odvádění obyvatel, žáků) - zvyšující se zátěž nákladní automobilovou dopravou - problémy v podnikání (pokles poptávky,

<ul style="list-style-type: none"> - ochrana přírody, výsadba a obnova zeleně, revitalizace rybníků a vodních toků - obnova infrastruktury (kanalizace a ČOV, vodovody, Rowanet) - energetická nezávislost (úspory energie, využití obnovitelných zdrojů) - modernizace škol, ukončení činnosti malotřídek v okolí - privatizace obecních bytů - nové obytné zóny s podporou státu nebo v režii silného developera - zvyšování bezpečnosti (hasičska zbrojnice, a nové zásahové vozidlo, fotopasti, popř. kamerový systém, obecní policie) - rozšíření hřbitova a výstavba nového - podpora mladých rodin - podpora seniorů, výstavba další DPS - setkávání lidí, všestranná podpora spolků včetně finanční - prevence alkoholismu, užívání drog a kriminality mládeže, - předcházení vzniku odpadů 	<ul style="list-style-type: none"> - druhotná platební neschopnost, konkurence větších měst) - problémy zemědělského sektoru - ohrožení životního prostředí (staré ekologické zátěže, nevhodné zemědělské technologií) - havárie staré infrastruktury - problémy při výkupu pozemků a jejich zasíťování - zvyšující se náklady na pečovatelskou službu - úbytek obyvatel, především dětí a mladých - zhoršující se mezilidské vztahy - růst kriminality a přestupků v souvislosti se zhoršující se sociální situací, vandalismus - problémy spolků (nedostatek financí, nezáměr sponzorů, nezáměr o dobrovolnou práci, zvyšování administrativní zátěže) - politizování věcných problémů v zastupitelstvu
--	--

12.2. Výstupy pro další část strategického plánu

Výsledkem analytické části strategického plánu je zmapování předchozího vývoje a současné situace v jednotlivých oblastech života městyse včetně již připravovaných projektů a aktivit na nejbližší roky. Ve SWOT analýze jsou shrnuté všechny silné a slabé stránky městyse, příležitosti a ohrožení jeho dalšího úspěšného rozvoje. Následující etapy zpracování strategického plánu budou ze získaných poznatků vycházet při stanovení rozvojových priorit pro návrhovou a směrnou část.

Jako nejvýznamnějšími faktory dalšího rozvoje městyse se ukazují:

- výhodná geografická poloha s velmi dobrým dopravním napojením
- koncentrace velkých a silných firem s významným rozvojovým potenciálem
- kvalitní nabídka a infrastruktura veřejných služeb
- čisté životní prostředí a příroda v okolí
- lidský potenciál aktivních spolků a občanů
- otevřená samospráva spolupracující s veřejností

Na druhé straně jako největší problémy a rizika pro příští období vychází:

- omezené plochy pro další rozvoj území ve všech směrech
- zatížení intravilánu městyse těžkou nákladní dopravou
- špatný stav technické infrastruktury – kanalizace, ČOV, vodovod
- nedostatek stavebních pozemků
- demografický vývoj – úbytek dětí, stárnutí populace, rostoucí počet neúplných domácností
- ekonomická situace státu
- zhoršující se fungování veřejné správy jako celku
- nezáměr lidí o věci veřejné

Dlouhodobá vize rozvoje městyse do roku 2030 by se měla zaměřit především na:

- vyřešení dopravní situace, vyvedení tranzitní dopravy z městyse
- udržení veřejných služeb zajišťovaných státem a rozvoj služeb zajišťovaných městysem
- podporu podnikatelských aktivit, vytvářejících nová pracovní místa
- energetickou soběstačnost
- zajištění moderního vybavení škol a udržení jejich kvality
- zvládnutí stárnutí obyvatelstva, zajištění potřeb seniorů
- udržení dobrého stavu životního prostředí, obnovu zeleně a vodních ploch
- zajištění každodenní bezpečnosti občanů
- podporu sportu, kultury a dalších volnočasových aktivit
- zlepšování mezilidských vztahů

Použité podklady:

- ✓ *výsledky celostátního Sčítání lidu, domů a bytů z let 2001 a 2011*
- ✓ *portál Analytických služeb Kraje Vysočina*
- ✓ *výsledky anket „Okříšky 2010“, „Okříšky 2012“ a „Okříšky 2013“*
- ✓ *výsledky dotazníkového šetření (občané, místní podnikatelé a spolky) z července 2013*
- ✓ *výsledky internetových anket na webové stránce městyse*
- ✓ *výstupy ze setkání zastupitelů s občany v letech 2011 – 2013*
- ✓ *výsledky Fóra Zdravého městyse z let 2012 a 2013*
- ✓ *hlavní úkoly městyse na volební období 2010 – 2014*
- ✓ *starší koncepce městyse pro jednotlivé oblasti*
- ✓ *rozpočtové výhledy městyse na období 2010 – 2013 a 2014 - 2017*
- ✓ *stávající Územní plán městyse a návrh nového Územního plánu městyse*
- ✓ *Celostátní sčítání dopravy ŘSD v letech 2005 a 2010*
- ✓ *vlastní sčítání dopravy městyse v roce 2008*
- ✓ *statistika dopravních nehod policie ČR*
- ✓ *Program rozvoje Kraje Vysočina*
- ✓ *Strategický plán MAS Podhorácko*